

УКАЗ

Президента України

Про внесення змін до Указу Президента України
від 10 грудня 2008 року № 1153/2008

1. Внести до Указу Президента України від 10 грудня 2008 року № 1153/2008 “Про Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України” (зі змінами, внесеними Указами від 12 червня 2009 року № 430/2009, від 26 жовтня 2012 року № 613/2012, від 3 грудня 2012 року № 672/2012, від 14 липня 2015 року № 417/2015, від 14 листопада 2016 року № 503/2016, від 3 травня 2017 року № 126/2017, від 12 вересня 2018 року № 277/2018, від 26 квітня 2019 року № 171/2019, від 16 липня 2019 року № 524/2019, від 10 квітня 2020 року № 135/2020, від 3 вересня 2020 року № 372/2020, від 27 вересня 2021 року № 483/2021, від 11 квітня 2022 року № 231/2022 та від 12 вересня 2022 року № 641/2022) такі зміни:

1) назву Указу викласти у такій редакції:

“Про Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України та Державній спеціальній службі транспорту”;

2) статтю 1 викласти у такій редакції:

“1. Затвердити Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України та Державній спеціальній службі транспорту, що додається.”;

3) статтю 3 виключити.

2. Внести зміни до Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України, затверджене цим Указом, виклавши його у редакції, що додається.

3. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України

В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ



ДОКУМЕНТ СЕДО
Сертифікат [5B77CE19CBV35C640400000096D0000D5610100](#)
Підписувач [Умеров Рустем Енверович](#)
Дійсний з [07.09.2023](#) по [06.09.2025](#)

Міністерство оборони України



220/1201 від 25.01.2024 19:01:00

ЗАТВЕРДЖЕНО
Указом Президента України
від 2024 року №

ПОЛОЖЕННЯ
про проходження громадянами України військової служби у Збройних
Силах України та Державній спеціальній службі транспорту

РОЗДІЛ I. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Загальні положення

1. Цим Положенням визначається порядок проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України та Державній спеціальній службі транспорту і регулюються питання, пов'язані з виконання громадянами України військового обов'язку в запасі.

Це Положення застосовується також до відносин, що виникають у зв'язку з проходженням у Збройних Силах України та Державній спеціальній службі транспорту кадрової військової служби особами офіцерського складу до їх переходу в установленому порядку на військову службу за контрактом або звільнення з військової служби.

Визначення основних термінів

2. У цьому Положенні наведені нижче терміни вживаються в такому значенні, крім тих, які встановлюються Законами України:

атестування – це комплекс заходів з оцінки професійних компетентностей, рівня розвитку індивідуальних якостей кожного військовослужбовця, визначення їх відповідності займаній посаді впродовж визначеного періоду військової служби і перспектив подальшого службового використання, формування Резерву кандидатів для просування по службі, Плану ротації на посади та підготовки, за необхідністю, відповідних кадрових рішень;

вища посада – це посада, яка за штатом (штатним розписом) має вищу штатно-посадову категорію, а за умови рівних штатно-посадових категорій – більший посадовий оклад (тарифний розряд);

військові посади – штатні посади і відповідні їм військові звання, що підлягають заміщенню військовослужбовцями, які визначені у штатах (штатних розписах) військових частин, кораблів, органів військового управління, установ, організацій, вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти та закладах фахової передвищої військової освіти;

військова частина – це організаційно самостійна бойова (управлінська, забезпечувальна) та адміністративно-господарська одиниця Збройних Сил України та інших військових формувань, що створюється відповідними спільними наказами або директивами Міністра оборони України та Головнокомандувача Збройних Сил України в установленому порядку та утримується на окремому штаті (штатному розписі);

військово-облікова спеціальність – це категорія військового обліку, яка визначає військовослужбовцям та військовозобов'язаним військову спеціальність;

додаток до контракту про проходження військової служби – додаткова письмова угода, що підписується військовослужбовцем, який призначається на добровільній основі на посаду у підрозділі, що направляється до іншої держави для участі у міжнародній операції з підтримання миру і безпеки, з одного боку, та Міністерством оборони України, з іншого боку, для встановлення правових відносин між сторонами під час проходження військовослужбовцем військової служби у складі такого підрозділу;

змінний склад – це військовослужбовці, які проходять підготовку та обіймають посади “курсант”, “слухач”, “ад’юнкт”, “докторант”;

кандидат – це особа, яка є претендентом на військову службу, певну посаду або навчання;

комплексне оцінювання – це оцінювання, що здійснюється для визначення відповідності військовослужбовців займаним посадам, створення Резерву кандидатів для просування по службі і Плану ротачії на посади за результатами оцінки їх службової діяльності за рік та прийняття рішень щодо присвоєння військових звань, призначення на посади або їх звільнення з військової служби;

комплектування Збройних Сил України особовим складом – це комплекс заходів, які організовуються і здійснюються командувачами (командирами,

начальниками) усіх рівнів, спрямовані на якісне, планомірне та гарантоване забезпечення Збройних Сил України навченим особовим складом і включають:

- визначення потреби в особовому складі;
- призов та прийняття громадян України на військову службу;
- підготовку військовослужбовців;
- призначення особового складу на посади.

Комплектування Збройних Сил України та інших військових формувань здійснюється змішаним способом, а саме:

- за призовом громадян України на військову службу;
- у добровільному порядку прийняття громадян України на військову службу за контрактом;

контракт про проходження військової служби у Збройних Силах України, та Державній спеціальній службі транспорту – це особлива форма письмової угоди між громадянином України (іноземцем або особою без громадянства) та державою, від імені якої виступає Міністерство оборони України, Адміністрація Державної спеціальної служби транспорту (в особі відповідного командира (начальника)), в якому зазначається зобов'язання сторін (права, обов'язки і відповідальність, в тому числі матеріальна), строк його дії та умови укладання нового контракту (його розірвання, припинення);

контракт про проходження військової служби (навчання) у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту курсантами вищого військового навчального закладу та військового навчального підрозділу закладу вищої освіти, закладів фахової передвищої військової освіти – це письмова угода, що укладається між громадянином і державою, від імені якої виступає Міністерство оборони України, Адміністрація Державної спеціальної служби транспорту (в особі відповідного начальника) для встановлення правових відносин між сторонами під час навчання;

незалежне оцінювання – це незалежна оцінка діяльності органів військового управління, військових частин (підрозділів) за призначенням та службової діяльності окремих військовослужбовців;

нижча посада – це посада, яка за штатом (штатним розписом) має нижчу штатно-посадову категорію, а за умови рівних штатно-посадових категорій – має менший посадовий оклад (тарифний розряд);

освітня кваліфікація – це визнана закладом освіти чи іншим уповноваженим суб'єктом освітньої діяльності та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей);

особовий склад Збройних Сил України – це військовослужбовці та працівники Збройних Сил України;

періодичне оцінювання – це оцінювання, яке здійснюється для характеристики дій військовослужбовців і визначення перспектив подальшого службового використання на підставі аналізу їх службової діяльності за визначений період;

перепідготовка – процес отримання нових навичок і знань, з метою оволодіння іншою спеціальністю або оновлення вже наявних професійних навичок і знань;

персонал Збройних Сил України – це особовий склад Збройних Сил України та резервісти, які проходять службу у військовому резерві Збройних Сил України;

підвищення кваліфікації – процес отримання додаткових знань, умінь і навичок з метою професійного розвитку;

підготовка – процес розвитку необхідних для виконання службових обов'язків умінь та знань, удосконалення професійних якостей у відповідності до потреб та завдань Збройних Сил України;

професійна кваліфікація (повна професійна кваліфікація) – це визнана або присвоєна/підтверджена суб'єктом, уповноваженим на це законодавством, та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей та/або результатів навчання, що дає змогу здійснювати всі трудові функції, визначені відповідним професійним стандартом;

резерв кандидатів для просування по службі – це формалізований документ, який складається на підставі результатів комплексного (щорічного в особливий період) оцінювання військовослужбовців та визначає перелік військових звань, типових посад і військовослужбовців, які відібрані для цілеспрямованої підготовки до присвоєння військових звань та просування по службі на визначені посади;

рейтинг – це індивідуальний кількісний показник, який визначає позицію військовослужбовця по відношенню до інших військовослужбовців за результатами оцінювання;

рівнозначні посади – це посади, які за штатом (штатним розписом) мають однакові штатно-посадові категорії та однаковий тарифний розряд (однакову групу оплати за відповідним рівнем посади);

ротація військовослужбовців – це процес планового призначення військовослужбовців на рівнозначні посади з метою підвищення рівня розвитку їх професійних компетентностей, мотивації до професійного розвитку, запобігання корупції, для більш доцільного службового використання, заміни військовослужбовців в місцевостях з особливими природними, географічними, геологічними, кліматичними, екологічними умовами;

служба персоналу – це структурний підрозділ органу військового управління, з'єднання, військової частини, військового навчального закладу, установи або організації (посадова особа, на яку покладені завдання роботи з персоналом, де штатом не передбачено відповідного органу або окремої штатної посади), призначений для формування (реалізації) військової кадрової політики та політики з питань проходження державної служби у Збройних Силах України, комплектування Збройних Сил України персоналом у мирний час, а також і військовозобов'язаними в особливий період, проведення організаційно-штатної роботи, забезпечення проходження військової служби (трудової діяльності) громадянами України відповідно до законодавства України;

управління службовою кар'єрою – це комплекс заходів, що здійснюється відповідними командирами (начальниками) та службами персоналу з планування, організації, здійснення і контролю проходження військової служби військовослужбовцями з урахуванням їх особистих якостей і досягнень;

штат органу військового управління, військової частини, військового навчального закладу, установи та організації – це відомчий нормативний документ, що визначає їх склад, організаційну структуру, чисельність особового складу і кількість основного озброєння та військової техніки (далі – озброєння та техніка), для обслуговування яких потрібні штатні обслуги (екіпажі) особового складу;

щорічне оцінювання службової діяльності військовослужбовців – це спостереження, вивчення і оцінювання службової діяльності військовослужбовців за визначеними критеріями діяльності і проявами якостей та надання висновків щодо відповідності військовослужбовців посадам, які вони займають, а також рекомендацій щодо подальшого службового використання.

3. Громадяни України (далі – громадяни), які проходять військову службу у Збройних Силах України та Державній спеціальній службі транспорту (далі – Збройних Силах України) у добровільному порядку (за контрактом) або за призовом, є військовослужбовцями.

У добровільному порядку громадяни проходять:

військову службу за контрактом осіб офіцерського складу;

військову службу за контрактом осіб сержантського і старшинського складу;

військову службу за контрактом осіб рядового складу;

військову службу (навчання) за контрактом курсантів у вищих військових навчальних закладах та закладах вищої освіти, які мають у своєму складі військові інститути, факультети військової підготовки, кафедри військової підготовки, відділення військової підготовки (далі – вищі військові навчальні заклади та військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти), а також закладів фахової передвищої військової освіти.

З громадянами, які добровільно приймаються на військову службу, укладається контракт про проходження військової служби у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту (далі – контракт про проходження військової служби) або контракт про проходження військової служби (навчання) у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту курсантами вищого військового навчального закладу та військового навчального підрозділу закладу вищої освіти, закладів фахової передвищої військової освіти (далі – контракт про навчання) згідно з додатками 1 і 2.

За призовом громадяни проходять:

військову службу за призовом осіб офіцерського складу;

строкову військову службу;

військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період;

військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період.

4. Громадяни, які приймаються на військову службу за контрактом у Збройних Силах України (далі – військова служба за контрактом) або призиваються на військову службу, обов'язково проходять медичний огляд у порядку, що затверджується Міністерством оборони України за погодженням із Міністерством охорони здоров'я України.

Громадяни, які прийняті на військову службу за контрактом, або призвані на військову службу, а також приписані до військової частини військовозобов'язані складають Військову присягу на вірність Українському народові (далі – Військову присягу) в порядку, визначеному Статутом внутрішньої служби Збройних Сил України.

5. Військовослужбовці, призвані та прийняті на військову службу із запасу, призначаються на посади не пізніше ніж через два тижні з дня вибуття до місця служби, зазначеного у приписі (іменному списку, мобілізаційному розпорядженні) районного (об'єднаного районного), міського (районного у місті, об'єднаного міського) територіального центру комплектування та соціальної підтримки.

Таким військовослужбовцям при призові на військову службу або прийнятті на військову службу за контрактом у наказі щодо призначення оголошується відповідне військове звання без додавання слів “запасу”, “резерву”.

6. Початок, призупинення і закінчення проходження військової служби, строки військової служби, а також граничний вік перебування на ній визначено Законом України “Про військовий обов’язок і військову службу”.

7. Загальний строк військової служби військовослужбовця включає весь час перебування його на військовій службі з урахуванням випадків, передбачених пунктами 36 та 95 цього Положення, а для військовослужбовців, які є співробітниками кадрового складу розвідувального органу Міністерства оборони України також випадки, визначені частиною другою статті 40 Закону України “Про розвідку”. Загальний строк військової служби встановлюється в календарному обчисленні, а у випадках, визначених законодавством, – у пільговому обчисленні.

8. Встановлення, зміна або припинення правових відносин з військовослужбовцями (крім військовослужбовців строкової служби), (зокрема, присвоєння та позбавлення військового звання, пониження та поновлення у військовому званні, призначення на військові посади (далі – посади) та звільнення з посад, звільнення з військової служби, залишення на військовій службі понад граничний вік перебування на військовій службі, направлення за кордон, укладення та припинення (розірвання) контракту, продовження його строку, призупинення контракту та військової служби тощо) оформлюється письмовими наказами по особовому складу на підставі відповідних документів, перелік та форма яких встановлюються Міністерством оборони України.

9. Призначення військовослужбовців з числа осіб вищого офіцерського складу або військовослужбовців з числа старшого офіцерського складу на посади зі штатно-посадовою категорією від бригадного генерала (коммодора) і вище може здійснюватись без дотримання вимог відповідності їх військових звань зі штатно-посадовим категоріям посад, на які вони призначаються. У разі призначення вищезазначеної категорії осіб офіцерського складу на нижчі

посади, таке призначення здійснюється також без дотримання відповідності їх військових звань зі штатно-посадовим категоріям посад, на які вони призначаються.

10. Жінки та чоловіки проходять військову службу на рівних засадах, за винятком випадків, передбачених законодавством з питань охорони материнства та дитинства, а також заборони дискримінації за ознакою статі.

11. Військовослужбовці можуть бути направлені у складі військових підрозділів для участі у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки як національний контингент, як національний персонал, що не входить до складу національного контингенту, до багатонаціональних органів військового управління, до закордонних дипломатичних установ України, для здобуття фахової передвищої, вищої або професійної військової освіти, а також підготовки, перепідготовки або підвищення кваліфікації за кордоном та в інших цілях, передбачених законами (далі – військовослужбовці, які направлені за кордон).

12. Військовослужбовці можуть бути відряджені до державних органів, підприємств, установ, організацій, державних та комунальних **закладів освіти** для виконання завдань в інтересах оборони держави та її безпеки із залишенням на військовій службі.

Порядок прикомандирування військовослужбовців до Верховної Ради України, Верховної Ради Автономної Республіки Крим або місцевих рад із залишенням їх на військовій службі

13. Військовослужбовці можуть бути відповідно до закону прикомандировані до Верховної Ради України, Верховної Ради Автономної Республіки Крим або місцевих рад із залишенням їх на військовій службі.

14. Прикомандирування депутатів, які є військовослужбовцями, оформлюється наказами Міністра оборони України на підставі офіційно оприлюднених результатів виборів народних депутатів України або на підставі рішення Верховної Ради Автономної Республіки Крим чи відповідної територіальної виборчої комісії про обрання їх на виборну посаду, на яких вони працюють на постійній основі.

15. Військовослужбовцям, які є народними депутатами України, строк виконання депутатських повноважень зараховується до строку вислуги у військовому званні.

16. Після закінчення строку або дострокового припинення депутатських повноважень такий військовослужбовець, направляється у місячний строк у розпорядження Міністерства оборони України для подальшого проходження

військової служби на попередній або за його згодою іншій рівнозначній посаді з приписом (супровідним листом) та розпорядженням про звільнення з посади.

До зазначеного строку не включається час перебування військовослужбовця у відпустці, відрядженні, на лікуванні чи до якого застосовано запобіжний захід тримання під вартою.

Особливості звільнення деяких категорій військовослужбовців

17. Військовослужбовці за наявності кількох підстав, передбачених статтею 26 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”, для звільнення можуть обрати за бажанням одну з них. Такими підставами звільнення з військової служби можуть бути:

за віком;

за станом здоров’я;

через сімейні обставини або з інших поважних причин;

у зв’язку із закінченням строку контракту;

у зв’язку з настанням особливого періоду та небажанням продовжувати військову службу військовослужбовцем-жінкою, яка має дитину (дітей) віком до 18 років;

у зв’язку із закінченням особливого періоду або оголошенням демобілізації та небажанням продовжувати військову службу за новим контрактом військовослужбовцями, які проходили військову службу за контрактом, укладеним на умовах, передбачених абзацом другим частини третьої статті 23 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”;

за власним бажанням.

18. Звільнення військовослужбовців-депутатів з військової служби здійснюється при досягненні ними граничного віку перебування на військовій службі та в інших випадках, передбачених законодавством.

Звільнення військовослужбовців-депутатів з військової служби здійснюється в установленому пунктом 198 цього Положення порядку за поданням Голови Верховної Ради України, Голови Верховної Ради Автономної Республіки Крим або голів місцевих рад, до яких вони прикомандировувалися, посадовими особами, зазначеними у цьому Положенні. За бажанням військовослужбовців таке звільнення може бути здійснене без зарахування в розпорядження Міністерства оборони України.

19. Військовослужбовці, яким за вироком суду призначено покарання, не пов’язане з позбавленням або обмеженням волі (крім військовослужбовців, притягнутих до кримінальної відповідальності за самовільне залишення військової частини або місця служби чи за дезертирство), та ті, яким

призначено покарання пов'язане з позбавленням або обмеженням волі та звільнено від відбування покарання з випробуванням, можуть бути залишені на військовій службі за рішенням командирів (начальників), яким надано право звільнення таких осіб з військової служби, на підставі клопотання командира (начальника) військової частини, в якій військовослужбовець проходить службу, в порядку, визначеному цим Положенням. При прийнятті рішення про залишення зазначених військовослужбовців на військовій службі враховуються високі професійні, ділові та моральні якості військовослужбовців, нагальна потреба в таких фахівцях, попереднє ставлення їх до військової служби та придатність до неї за станом здоров'я, наявність державних нагород, вид і ступінь тяжкості вчиненого злочину.

Особи, звільнені з військової служби у зв'язку з обвинувальним вироком суду, в разі скасування вироку суду поновлюються на військовій службі.

У разі зміни вироку суду особа за рішенням командира (начальника), якому надано право звільнення цієї особи з військової служби, може бути поновлена на військовій службі за клопотанням керівника обласного територіального центру комплектування та соціальної підтримки або командира (начальника) військової частини, в якій ця особа проходила службу перед звільненням.

Військовослужбовці, до яких згідно з Дисциплінарним статутом Збройних Сил України накладене таке стягнення, як звільнення з військової служби через службову невідповідність, звільняються з військової служби на підставах, передбачених підпунктом "д" пункту 1, підпунктом "д" пункту 2 частини п'ятої, підпунктом "д" пункту 1, "підпунктом "г" пункту 2 частини шостої статті 26 Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу".

20. Військовослужбовці, які померли, загинули виключаються зі списків особового складу Збройних Сил України наказами по особовому складу командирів (начальників), яким надано право видавати накази по особовому складу, незалежно від номенклатури посад для призначення військовослужбовців наказами по особовому складу, яка затверджується Міністерством оборони України (далі – номенклатура посад).

Виключення зі списків особового складу Збройних Сил України військовослужбовців, визнаних судом безвісно відсутніми чи оголошених померлими, здійснюється на підставі рішень суду про таке визнання чи оголошення:

осіб офіцерського складу, – Міністром оборони України;

осіб рядового складу, сержантського та старшинського складу, – командувачами видів Збройних Сил України, прирівняними до них особами і вище;

осіб офіцерського складу, осіб рядового складу, сержантського та старшинського складу із числа співробітників розвідувального органу Міністерства оборони України, – керівником розвідувального органу Міністерства оборони України.

Порядок направлення військовослужбовців для проходження військової служби до інших утворених відповідно до законів України військових формувань

21. Військовослужбовці можуть бути направлені для проходження військової служби до інших утворених відповідно до законів України військових формувань, правоохоронних органів спеціального призначення (далі – інші військові формування) з виключенням їх зі списків особового складу Збройних Сил України та Державної спеціальної служби транспорту, а військовослужбовці інших військових формувань можуть бути прийняті до Збройних Сил України та Державної спеціальної служби транспорту із зарахуванням їх до списків особового складу Збройних Сил України та Державної спеціальної служби транспорту.

22. Направлення військовослужбовців зі Збройних Сил України та Державної спеціальної служби транспорту до інших військових формувань з виключенням зі списків особового складу Збройних Сил України та Державної спеціальної служби транспорту здійснюється за їх згодою та оформляється:

на осіб офіцерського складу, – наказами Міністра оборони України та Голови Адміністрації Державної спеціальної служби транспорту;

на осіб рядового складу, сержантського і старшинського складу, – наказами Головнокомандувача Збройних Сил України, наказами Голови Адміністрації Державної спеціальної служби транспорту, наказами керівника служби персоналу Міністерства оборони України;

на осіб офіцерського складу, осіб рядового складу, сержантського та старшинського складу із числа співробітників розвідувального органу Міністерства оборони України, – наказами керівника розвідувального органу Міністерства оборони України.

Порядок відбору військовослужбовців для направлення до інших військових формувань здійснюється в порядку встановленому Міністерством оборони України.

23. У разі потреби підготовки фахівців за напрямками чи спеціальностями, за якими підготовка у вищих військових навчальних закладах Міністерства

оборони України не проводиться, особи офіцерського складу можуть направлятися наказами Міністра оборони України по особовому складу на навчання до вищих військових навчальних закладів інших військових формувань без виключення із списків особового складу Збройних Сил України.

Відображення проходження військової служби у військово-облікових документах військовослужбовця

24. Статус військовослужбовця підтверджується документом, його форма, порядок видачі та ведення встановлюються Міністерством оборони України.

Військовослужбовцям, які є співробітниками розвідувального органу Міністерства оборони України оформлюються службові посвідчення, форма та порядок видачі яких встановлюються розвідувальним органом Міністерства оборони України. Службові посвідчення використовуються в порядку та у випадках, визначених розвідувальним органом Міністерства оборони України.

25. Проходження військової служби військовослужбовцями відображається:

на військовослужбовців (крім військовослужбовців строкової служби) в їх особових справах;

на військовослужбовців строкової служби в їх обліково-послужних картках.

До військово-облікових документів вносяться відомості про військовослужбовця та членів його сім'ї, а також за його попередньою згодою інші необхідні відомості.

Порядок обліку військовослужбовців, форми і призначення військово-облікових документів, порядок їх складання і ведення визначаються Міністерством оборони України.

Особливості порядку обліку, форми і призначення військово-облікових документів, порядку їх складання і ведення стосовно військовослужбовців, які є співробітниками розвідувального органу Міністерства оборони України, визначаються розвідувальним органом Міністерства оборони України.

Права командирів щодо видання наказів по особовому складу та стройовій частині про встановлення, зміну, призупинення, або припинення правових відносин з громадянами

26. Право видавати накази по особовому складу надається командирам, командувачам, начальникам, керівникам (далі – командири (начальники, керівники) органів військового управління, з'єднань, військових частин, установ, організацій, вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, які утримуються на окремих

штатах (далі – військові частини), за посадами яких штатом передбачено військове звання полковника (капітана 1 рангу) і вище, а також керівникам служб персоналу Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України.

Право видавати накази по стройовій частині надається командирам (начальникам, керівникам) військових частин, які утримуються на окремому штаті.

Продовження дії контрактів із військовослужбовцями, які звільняються, у випадках, визначених законодавством, призначення військовослужбовців на посади за мобілізаційним планом, присвоєння та позбавлення військового звання, пониження та поновлення у військовому званні, призначення на посади та звільнення з посад, призупинення військової служби або звільнення з військової служби осіб, які проходять строкову військову службу, оформлюється наказами по стройовій частині.

Порядок підготовки та видання наказів з питань проходження військової служби встановлюється Міністерством оборони України.

Порядок призупинення та продовження військової служби

27. Для військовослужбовця, який самовільно залишив військову частину або місце служби, дезертирував із Збройних Сил України або добровільно здався в полон, військова служба призупиняється відповідно до частини другої статті 24 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”.

Військова служба для такого військовослужбовця призупиняється з дня внесення відповідних відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань на підставі заяви, повідомлення командира (начальника) військової частини про вчинене кримінальне правопорушення, поданих відповідно до частини четвертої статті 85 Дисциплінарного статуту Збройних Сил України.

28. Військовослужбовці, військову службу яким призупинено, звільняються з посад та вважаються такими, що не виконують (не несуть) обов’язків військової служби. Контракт про проходження військової служби, (контракт про навчання), а також виплата грошового та здійснення продовольчого, речового, інших видів забезпечення таким військовослужбовцям призупиняються.

Час призупинення військової служби військовослужбовцям не зараховується до строку військової служби, вислуги у військовому званні та до вислуги років для виплати надбавки за вислугу років і призначення пенсії. На них не поширюються пільги та соціальні гарантії, встановлені законодавством для військовослужбовців.

Військовослужбовці, військову службу яким призупинено, не входять до чисельності Збройних Сил України.

29. Звільнення з посад військовослужбовців, військову службу яким призупинено, здійснюється командирами (начальниками) військових частин наказами по особовому складу.

Звільнення з посад військовослужбовців, призначених на посади Президентом України, військову службу яким призупинено, здійснюється Президентом України.

У разі відсутності повноважень щодо звільнення з посади військовослужбовця, військову службу якого призупинено, командир (начальник) військової частини подає витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань безпосередньо посадовій особі, яка має таке право, для видання наказу по особовому складу.

Наказ по особовому складу доводиться до військової частини та інших посадових осіб у порядку, визначеному Міністерством оборони України.

Командир (начальник) військової частини на підставі наказу по особовому складу про звільнення з посади військовослужбовця, військову службу якого призупинено:

видає наказ по стройовій частині про призупинення виплати грошового і здійснення продовольчого, речового, інших видів забезпечення військовослужбовця та виключення його із списків особового складу військової частини;

організовує внесення запису до примірника контракту, що зберігається в особовій справі військовослужбовця, про призупинення дії контракту;

надсилає витяг із наказу та облікові документи військовослужбовця до органу військового управління, визначеного Міністерством оборони України.

Облік військовослужбовців, військову службу яким призупинено, здійснюється в порядку, визначеному Міністерством оборони України.

30. У разі прибуття до місця служби військовослужбовця, військову службу якого призупинено, командир (начальник) військової частини з'ясовує підстави його відсутності і негайно інформує про це орган досудового розслідування та орган управління Військової служби правопорядку у Збройних Силах України, у зоні діяльності якого військова частина виконує завдання за призначенням. Командування військової частини або орган управління Військової служби правопорядку Збройних Сил України здійснює супроводження військовослужбовця до органу досудового розслідування.

31. Військовослужбовці, військову службу яким призупинено та стосовно яких обвинувальні вироки суду набрали законної сили, підлягають звільненню з

військової служби відповідно до пункту “г” частини другої, пункту “г” частини третьої, підпункту “д” пункту 1, підпункту “в” пункту 2 частини четвертої, підпункту “е” пункту 1, підпункту “е” пункту 2, підпункту “в” пункту 3 частини п’ятої та підпункту “е” пункту 1, підпункту “д” пункту 2, підпункту “в” пункту 3 частини шостої статті 26 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”, крім військовослужбовців, яким вироком суду визначено міру покарання у виді службового обмеження, арешту з відбуттям на гауптвахті або триманням у дисциплінарному батальйоні.

Військовослужбовці, яким призначено покарання, передбачене Кримінальним кодексом України, у вигляді штрафу, яких звільнено від кримінальної відповідальності на підставах, передбачених статтями 47 - 49 Кримінального кодексу України, а також яких звільнено від відбування покарання на підставі амністії, підлягають звільненню з військової служби відповідно до підпункту “г” пункту 1 частини четвертої, підпункту “д” пункту 1, підпункту “д” пункту 2 частини п’ятої та підпункту “д” пункту 1, підпункту “г” пункту 2 частини шостої статті 26 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”.

Звільнення військовослужбовців, військову службу яким призупинено, з військової служби здійснюється командирами (начальниками) військових частин наказами по особовому складу, крім військовослужбовців, які згідно із пунктом 219 цього Положення звільняються з військової служби Президентом України.

32. Для військовослужбовців, стосовно яких судом винесено виправдувальний вирок, що набрав законної сили, або стосовно яких закрито кримінальне провадження відповідно до пунктів 1- 3 частини першої статті 284 Кримінального процесуального кодексу України, військова служба та дія контракту продовжуються. У такому разі строк призупинення військової служби зараховується до вислуги років для виплати надбавки за вислугу років і призначення пенсії, а також до строку вислуги років для присвоєння чергового військового звання, та поновлюються пільги і соціальні гарантії, встановлені законодавством для військовослужбовців.

За весь час необґрунтованого призупинення військової служби таким військовослужбовцям виплачується недоотримане грошове та здійснюються розрахунки за недоотримані продовольче, речове та інші види матеріального забезпечення.

Продовження військової служби та дії контракту з військовослужбовцями, зазначеними у цьому пункті, здійснюється командирами (начальниками) військових частин наказами по особовому складу.

33. У разі набрання законної сили рішенням суду про визнання військовослужбовця безвісно відсутнім або оголошення його померлим, військову службу якого призупинено, командир військової частини інформує про це орган досудового розслідування, орган військового управління, де здійснювався облік військовослужбовця, орган управління Військової служби правопорядку у Збройних Силах України, у зоні діяльності якого військова частина виконує завдання за призначенням, та районний (міський) територіальний центр комплектування та соціальної підтримки за місцем проживання або реєстрації військовослужбовця.

Особливості проходження військової служби військовослужбовцями, яким призначено покарання, передбачене Кримінальним кодексом України

34. Військовослужбовці, до яких застосовано таке покарання, як арешт, проходять військову службу з урахуванням обмежень, що застосовуються до них згідно з правилами утримання військовослужбовців на гауптвахті, передбаченими Статутом гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України.

35. Військовослужбовці, до яких застосовано такі покарання, як арешт або службове обмеження для військовослужбовців, не можуть бути призначені на інші посади, крім випадку, передбаченого пунктом 147 цього Положення.

Військовослужбовці, до яких застосовано таке покарання, як тримання в дисциплінарному батальйоні, звільняються з посади і зараховуються у розпорядження відповідного командира (начальника) згідно з пунктом 41 цього Положення.

36. Військовослужбовці, які були незаконно засуджені або незаконно притягнуті до кримінальної відповідальності, в разі скасування вироку суду або винесення судом виправдувального вироку, в разі закриття кримінального провадження направляються до військових частин для подальшого проходження служби, де їх поновлюють на посадах і у колишніх військових званнях (у разі їх позбавлення) або звільняють з військової служби у запас (відставку) з поновленням у колишніх військових званнях (у разі їх позбавлення).

До загального строку військової служби, строку вислуги у військовому званні та строку контракту зараховується час відбування військовослужбовцями покарання в місцях позбавлення або обмеження волі та перебування під вартою, час тримання в дисциплінарному батальйоні, якщо вони були незаконно засуджені або незаконно притягнуті до кримінальної відповідальності, у разі скасування вироку суду або ухвалення судом виправдувального вироку, закриття кримінального провадження.

До загального строку військової служби, строку вислуги у військовому званні не зараховується час відбування військовослужбовцем такого покарання, як арешт (крім випадків, передбачених статтею 55 Кримінально-виконавчого кодексу України), а також час призупинення військової служби.

Порядок усунення військовослужбовців від виконання службових обов'язків, відсторонення від виконання службових повноважень або відсторонення від посади

37. Усунення військовослужбовців від виконання службових обов'язків та поновлення їх у попередніх правах здійснюється відповідно до Дисциплінарного статуту Збройних Сил України.

38. Військовослужбовець, стосовно якого складено протокол про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, може бути відсторонений від виконання службових повноважень за рішенням командира (начальника) до закінчення розгляду справи судом чи вирішення питання подальшого проходження військової служби.

Військовослужбовці, відсторонені від виконання службових повноважень, у разі закриття провадження у справі про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, у зв'язку з відсутністю події або складу адміністративного правопорушення поновлюються у виконанні службових повноважень, їм відшкодовується середній заробіток за час вимушеного прогулу відповідно до Закону України "Про запобігання корупції". Скасування постанови у справі про адміністративне правопорушення із закриттям провадження тягне за собою повернення військовослужбовцю стягнених грошових сум, а також скасування інших обмежень, пов'язаних із цією постановою.

39. Відсторонення військовослужбовців від посади, як захід забезпечення кримінального провадження, здійснюється відповідно до Кримінального процесуального кодексу України на строк не більше двох місяців. Строк відсторонення від посади може бути продовжено відповідно до вимог статті 158 Кримінального процесуального кодексу України.

Військовослужбовці, які були відсторонені від посад, зараховуються у розпорядження відповідної посадової особи з дня, що настає за днем відсторонення, та продовжують проходити військову службу, виконуючи обов'язки військової служби в межах, визначених посадовою особою, у розпорядженні якої вони перебувають (якщо до них не застосовано запобіжних заходів кримінального провадження у виді домашнього арешту або тримання під вартою). Військовослужбовці, усунені від виконання службових обов'язків,

або відсторонені від виконання повноважень чи виконання службових повноважень, продовжують проходити військову службу, виконуючи обов'язки військової служби в межах, визначених командиром військової частини, якщо до них не застосовано запобіжних заходів або покарань, визначених у підпунктах 15 та 16 пункту 41 цього Положення.

Військовослужбовці, які були відсторонені від посади, поновлюються на попередній або на іншій, не нижчій, ніж попередня, посаді в разі скасування відповідної ухвали слідчого судді під час досудового розслідування або суду під час судового провадження, винесення судом виправдувального вироку, відмови у порушенні кримінальної справи за відсутності події злочину, відсутності в діянні складу злочину, за недоведеності їх участі у вчиненні злочину, закриття кримінальної справи або в разі закінчення двомісячного строку відсторонення від посади, якщо строк відсторонення від посади не було продовжено в порядку, визначеному статтею 158 Кримінального процесуального кодексу України.

40. Виплата грошового забезпечення військовослужбовцям, які усунуті від виконання службових обов'язків, відсторонені від виконання службових повноважень або відсторонені від посади, здійснюється в порядку, визначеному Міністерством оборони України.

Грошове забезпечення, яке втратили відсторонені від посади військовослужбовці внаслідок незаконних дій, відшкодовується їм у порядку, передбаченому Законом України "Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду".

Перебування військовослужбовців у розпорядженні відповідних командирів (начальників)

41. Зарахування військовослужбовців наказами по особовому складу в розпорядження посадових осіб, які мають право призначення на посади, для вирішення питання щодо подальшого їх службового використання допускається в разі:

1) проведення скорочення штатів або організаційних заходів, якщо до кінця встановленого строку проведення цих заходів не вирішено питання щодо дальшого службового використання вивільнених військовослужбовців;

2) якщо посада, на яку призначено військовослужбовця, належить до номенклатури посад, нижчої посадової особи і не є вакантною, а також до номенклатури посад керівника розвідувального органу Міністерства оборони України, командира військової частини А0987;

3) пониження у посаді в порядку виконання накладеного дисциплінарного стягнення або призначення на нижчу посаду на підставі висновку атестування, якщо неможливо відразу призначити військовослужбовця на нижчу посаду;

4) повернення військовослужбовців після закінчення строку їх депутатських повноважень;

5) повернення військовослужбовців, відряджених до державних органів, підприємств, установ, організацій, державних та комунальних закладів освіти;

6) повернення військовослужбовців, які були направлені за кордон для проходження військової служби або навчання, – у разі неможливості призначення на посаду;

7) закінчення строку перебування військовослужбовців на посадах науково-педагогічних і наукових працівників вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, наукових установ, керівників закладів культури, які належать до базової мережі закладів культури загальнодержавного рівня та необрання їх на зазначені посади за результатами нового конкурсу;

8) скасування допуску до державної таємниці, – до вирішення питання подальшого проходження військової служби;

9) відрахування слухача очної форми здобуття освіти з вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти;

10) визнання військовослужбовця військово-лікарською комісією непридатним чи обмежено придатним до військової служби (крім періоду дії правового режиму воєнного стану (стану війни), – до звільнення з військової служби;

11) припинення повноважень Міністра оборони України, на посаду патронатної служби якого був призначений військовослужбовець, – у разі неможливості призначення на іншу посаду;

12) офіцери запасу, призвані на військову службу за призовом осіб офіцерського складу, – до призначення на посади;

13) перебування з близькими особами у прямому підпорядкуванні, якщо протягом місяця з моменту виникнення таких обставин неможливо призначити на посаду, що виключає пряме підпорядкування;

14) здобуття освіти військовослужбовців за очною формою у вищому навчальному закладі іншого військового формування, – до закінчення здобуття освіти;

15) відсторонення військовослужбовця від посади під час досудового розслідування або судового провадження, – до закінчення строку застосування такого заходу забезпечення кримінального провадження або до його скасування в порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом України;

16) якщо стосовно військовослужбовців застосовано запобіжні заходи кримінального провадження у виді домашнього арешту або тримання під вартою чи за вироком суду застосовані такі покарання, як арешт або тримання в дисциплінарному батальйоні – до скасування чи зміни запобіжного заходу або до винесення судом вироку чи відбування покарання;

17) якщо військовослужбовці відсутні понад десять діб, – до повернення військовослужбовців у військову частину (у разі неприйняття іншого рішення про подальше проходження ними військової служби) або до дня набрання чинності рішенням суду про визнання їх безвісно відсутніми чи оголошення померлими, або до дня набрання законної сили вироком суду, яким призначено покарання у виді позбавлення волі;

18) перебування військовослужбовця у відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, у відпустці по догляду за хворою дитиною не більш як до досягнення дитиною шестирічного віку (далі – шестирічного віку за медичними показниками), у разі розформування військової частини за відсутності можливості перемістити таких військовослужбовців на вакантні посади, – до закінчення відпустки по догляду за дитиною;

19) вчинення військовослужбовцем, який є співробітником кадрового складу розвідувального органу Міністерства оборони України дій, що направлені на порушення обмежень, передбачених пунктами 2-3 частини другої статті 31 Закону України “Про розвідку”, – до вирішення питання подальшого проходження служби;

20) виявлення у військовослужбовця, який є співробітником розвідувального органу Міністерства оборони України однієї з інших підстав, зазначених у частині другій статті 31 Закону України “Про розвідку”, – до вирішення питання подальшого проходження служби.

Військовослужбовці звільняються з посад та зараховуються в розпорядження посадових осіб наказами командирів (начальників), які мають право призначення на ці посади.

Військовослужбовці, які зараховані в розпорядження відповідно до підпунктів 1 – 14 цього пункту, продовжують проходити військову службу згідно з цим Положенням, виконуючи обов’язки військової служби в межах, визначених посадовою особою, у розпорядженні якої вони перебувають.

Час перебування військовослужбовців на лікуванні, в основній або додатковій відпустці виключається із загального періоду перебування у розпорядженні відповідних командирів (начальників).

Військовослужбовець, якого звільнено з посади, вважається таким, що перебуває у розпорядженні відповідного командира (начальника) військової частини, у списках якої він перебуває, з дня, що настає за днем звільнення, та до дня, з якого він приступив до виконання обов’язків за новою посадою, на яку

його призначено (до дня зарахування у розпорядження посадової особи, яка має право призначення на посаду).

Грошове та матеріальне забезпечення військовослужбовців, зарахованих у розпорядження відповідних командирів (начальників), здійснюється відповідно до Законів України, виплачується у розмірах, що встановлюються Кабінетом Міністрів України, в порядку визначеному Міністром оборони України.

42. Призначення на посади військовослужбовців, які перебувають у розпорядженні відповідних командирів (начальників), проводиться в якомога коротший строк, але не пізніше ніж через два місяці з дня звільнення з попередньої посади, за винятком випадків, передбачених підпунктами 14 – 18 пункту 41 цього Положення.

Службові відрядження військовослужбовців

43. Військовослужбовці можуть бути направлені у службові відрядження у складі військового (команди) підрозділу або самостійно з метою:

вступу, навчання на курсах, проходження зборів у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, закладах фахової передвищої військової освіти;

участі у заходах, пов'язаних із підготовкою військ (сил);

забезпечення охорони, супроводження і доставки військових вантажів, озброєння, військової техніки та інших матеріальних засобів;

супроводження нарочних з таємними документами і матеріалами або як нарочні;

супроводження (за потреби) окремих військовослужбовців, хворих або команд військовослужбовців та конвоювання заарештованих і засуджених;

отримання нагород;

участі в засіданнях судів або прибуття за викликом органів досудового розслідування;

участі в планових заходах (збори, семінари, засідання, наради, перевірки тощо);

ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

виконання обов'язків військової служби у складі військових частин, задіяних до ведення воєнних (бойових) дій, у тому числі в антитерористичних операціях;

реабілітації за наслідками захворювань, поранень (травм, контузій, каліцтв), пов'язаних з виконанням ними обов'язків військової служби, та забезпечення супроводження таких військовослужбовців, а також для проходження психологічної, медико-психологічної реабілітації;

в інших випадках за викликом (розпорядженням) старших командирів (начальників).

Курсанти (слухачі) можуть бути направлені у службові відрядження самостійно або у складі команди з метою проходження практики або військового стажування.

Військовослужбовці направляються у службові відрядження за рішенням командирів (начальників) військових частин або старших командирів (начальників), про що видається наказ командира (начальника) військової частини по стройовій частині.

44. Військовослужбовцям, які направляються у службові відрядження, видається посвідчення про відрядження встановленого зразка.

Військовослужбовці після прибуття до пункту відрядження зобов'язані в установлений строк з'явитися до посадової особи, в розпорядження якої вони відряджені, повідомити командування своєї військової частини про прибуття, стати в установленому порядку на облік і виконувати поставлені завдання.

45. Направлення у відрядження вагітних військовослужбовців-жінок, військовослужбовців, які самостійно виховують дитину (дітей) віком до чотирнадцяти років, без їх згоди не допускається.

46. У разі порушення військовослужбовцем військової дисципліни в період службового відрядження начальник органу управління Військової служби правопорядку в зоні відповідальності або керівник територіального центру комплектування та соціальної підтримки мають право припинити службове відрядження з відповідною позначкою про це у посвідченні про відрядження із зазначенням причини припинення службового відрядження, строку прибуття військовослужбовця до військової частини, повідомивши про це командира (начальника) військової частини.

47. У разі неповернення військовослужбовця із службового відрядження в установлений строк та відсутності повідомлення про причини його затримки командир (начальник) військової частини негайно надсилає запит посадовій особі, в розпорядження якої був відряджений військовослужбовець, або начальнику органу управління Військової служби правопорядку в зоні відповідальності чи керівнику територіального центру комплектування та соціальної підтримки. Після одержання відповіді на запит про те, що військовослужбовець не прибув до пункту призначення або своєчасно вибув до своєї військової частини, командир (начальник) військової частини організовує його розшук в установленому порядку.

48. Порядок відрядження військовослужбовців Збройних Сил України визначається:

у складі військового (команди) підрозділу – Статутом внутрішньої служби Збройних Сил України;
самостійно – Міністерством оборони України.

Відпустки військовослужбовців

49. Військовослужбовці мають право на відпустки. Надання військовослужбовцям відпусток та відкликання з них здійснюється відповідно до порядку, встановленому статтею 10¹ Закону України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей” та іншими відповідними Законами України.

У мирний час військовослужбовцям, крім військовослужбовців строкової військової служби та курсантів вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, а також закладів фахової передвищої військової освіти, слухачів (очної форми здобуття освіти), надаються:

1) щорічні відпустки:

основна відпустка;

додаткова відпустка за виконання обов’язків військової служби, яке пов’язано з нервово-емоційним та інтелектуальним навантаженням або здійснюється в особливих природних географічних, геологічних, кліматичних і екологічних умовах та умовах підвищеного ризику для життя і здоров’я;

інші додаткові відпустки, передбачені законом;

2) додаткові відпустки у зв’язку з навчанням;

3) творчі відпустки;

4) соціальні відпустки:

відпустка у зв’язку з вагітністю та пологами;

відпустка для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку;

відпустка у зв’язку з усиновленням дитини;

додаткова відпустка військовослужбовцям, які мають дітей, або повнолітню дитину – особу з інвалідністю з дитинства підгрупи А І групи;

відпустка при народженні дитини;

5) відпустка для лікування у зв’язку з хворобою або відпустка для лікування після поранення (контузії, травми або каліцтва) на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії;

6) відпустки за сімейними обставинами та з інших поважних причин;

7) відпустки без збереження грошового забезпечення:

відпустки без збереження грошового забезпечення, в разі якщо дитина потребує домашнього догляду – тривалістю, визначеною в медичному висновку, але не більш як до досягнення нею шестирічного віку.

У мирний час військовослужбовцям строкової військової служби надаються:

- 1) відпустки за весь період проходження військової служби;
- 2) відпустки за сімейними обставинами та з інших поважних причин;
- 3) додаткова відпустка як вид заохочення;
- 4) відпустка для лікування у зв'язку з хворобою або відпустка для лікування після поранення (контузії, травми, каліцтва) на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії;
- 5) інші додаткові відпустки, передбачені законом.

У мирний час курсантам вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, а також закладів фахової передвищої військової освіти, слухачам (очної форми здобуття освіти), надаються:

- 1) щорічні канікулярні відпустки;
- 2) соціальні відпустки:
відпустка у зв'язку з вагітністю та пологами;
відпустка для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку;
відпустка у зв'язку з усиновленням дитини;
додаткова відпустка військовослужбовцям, які мають дітей, або повнолітню дитину – особу з інвалідністю з дитинства підгрупи А І групи;
- 3) відпустка для лікування у зв'язку з хворобою або відпустка для лікування після поранення (контузії, травми або каліцтва) на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії;
- 4) відпустки за сімейними обставинами та з інших поважних причин;
- 5) відпустки без збереження грошового забезпечення:
відпустка без збереження грошового забезпечення, в разі якщо дитина потребує домашнього догляду – тривалістю, визначеною в медичному висновку, але не більш як до досягнення нею шестирічного віку.
- 6) інші додаткові відпустки, передбачені законом.

50. Щорічні додаткові відпустки можуть бути використані одночасно зі щорічною основною відпусткою або в інший строк з урахуванням побажання військовослужбовців та інтересів військової служби. Їх тривалість не впливає на тривалість щорічної основної відпустки.

У разі призначення військовослужбовця до іншої військової частини, невикористана ним відпустка (частина відпустки) надається за новим місцем військової служби.

51. Слухачам і курсантам випускних курсів вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, закладів фахової передвищої військової освіти, а також ад'юнктам та докторантам, підготовка яких здійснювалась для Збройних Сил України за очною формою здобуття освіти, щорічна основна відпустка, тривалість якої встановлюється відповідно до статті 10¹ Закону України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”, надається:

випускникам вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, закладів фахової передвищої військової освіти, наукових установ системи Міністерства оборони України – безпосередньо за місцем закінчення навчання (підготовки) перед їх направленням до місця проходження військової служби у Збройних Силах України;

випускникам вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, закладів фахової передвищої військової освіти інших військових формувань – після прибуття до місця проходження військової служби в системі Міністерства оборони України.

Випускникам, підготовка яких здійснювалась у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти Міністерства оборони України за очною формою здобуття освіти для інших військових формувань, щорічна основна відпустка надається після прибуття їх для проходження військової служби до інших військових формувань.

52. Відпустки науково-педагогічним та педагогічним працівникам вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, закладів фахової передвищої військової освіти надаються, як правило, після закінчення навчального року.

53. Військовослужбовцям, кандидатури яких затверджено для направлення за кордон або зарахування на очну форму здобуття освіти до вищого військового навчального закладу, військового навчального підрозділу закладу вищої освіти, закладу фахової передвищої військової освіти, щорічна основна відпустка надається з урахуванням повного використання її до направлення за кордон або на навчання.

54. Відпустки військовослужбовцям, відрядженим до державних органів, підприємств, установ, організацій, державних та комунальних закладів освіти, надаються на загальних підставах.

55. Щорічна основна відпустка надається згідно з графіком відпусток на наступний рік, що до 1 грудня затверджується командиром (начальником), який

має право надавати відпустки військовослужбовцям, і доводиться до відома командирів (начальників) підрозділів під підпис.

Щорічна основна відпустка надається військовослужбовцю з урахуванням необхідності підтримання постійної бойової готовності та проведення заходів з підготовки військових частин, часу використання відпусток у попередньому році, побажань і сімейних обставин військовослужбовця, висновку (постанови) військово-лікарської комісії.

Відпустки за сімейними обставинами та з інших поважних причин, для лікування у зв'язку з хворобою або для лікування після поранення (контузії, травми або каліцтва) за висновком (постановою) військово-лікарської комісії військовослужбовцям, відрядженим до військових частин, задіяних до ведення воєнних (бойових) дій та військових операцій, надаються командирами таких військових частин за місцем тимчасового виконання службових обов'язків. Посадова особа, яка надала такі відпустки, письмово інформує про це командира військової частини, який направив військовослужбовця у відрядження.

56. Щорічна основна відпустка переноситься на інший період або продовжується командиром військової частини в разі:

1) захворювання (тимчасової непрацездатності) військовослужбовця, на підставі довідки закладу охорони здоров'я або інформації про сформований медичний висновок про тимчасову непрацездатність в електронній системі охорони здоров'я, - на кількість днів хвороби (тимчасової непрацездатності) військовослужбовця;

2) надання відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами, на підставі медичного висновку;

3) виконання військовослужбовцем державних або громадських обов'язків, якщо згідно із законодавством він підлягає звільненню на цей час від виконання обов'язків за посадою зі збереженням грошового забезпечення;

4) збігу щорічної основної відпустки з відпусткою у зв'язку з навчанням.

У разі ненадання військовослужбовцям щорічної основної відпустки у зв'язку з настанням періодів, передбачених пунктами 17 і 18 статті 10¹ Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей", така відпустка надається після закінчення таких періодів. У такому разі дозволяється за бажанням військовослужбовців об'єднувати щорічні основні відпустки, але при цьому загальна тривалість об'єднаної відпустки не може перевищувати 90 календарних днів.

57. Облік відпусток, що надаються військовослужбовцям, та постійний контроль за наданням відпусток згідно із затвердженими графіками відпусток здійснюються штабами військових частин.

Накази командирів (начальників) військових частин про надання щорічних основних відпусток видаються не пізніше ніж за два тижні до встановленого графіком відпусток строку на підставі рапорту військовослужбовця, розглянутого його прямим начальником.

58. Після прибуття до місця проведення відпустки військовослужбовці зобов'язані стати на облік, а в разі вибуття – знятися з обліку в порядку, визначеному Статутом гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України.

59. У разі втрати відпускнуго квитка в дорозі або місці проведення відпустки військовослужбовець повинен доповісти про це начальнику органу управління Військової служби правопорядку в зоні відповідальності за місцем проведення відпустки. Начальник органу управління Військової служби правопорядку у Збройних Силах України відповідно до даних обліку, а в разі відсутності даних – після встановлення особи військовослужбовця видає довідку, що засвідчує законність перебування військовослужбовця у відпустці, повідомляє про це командування за місцем військової служби військовослужбовця і здійснює контроль за своєчасним його відбуттям до місця служби.

60. Відпустку може бути продовжено в разі затримки на шляху до місця проведення відпустки або неможливості виїзду з місця проведення відпустки внаслідок непередбачених перешкод у сполученні або через хворобу військовослужбовця, який прямує у відпустку або повертається з неї, на підставі документів, засвідчених військовим комендантом на транспорті або начальником органу управління Військової служби правопорядку в зоні відповідальності – на фактичний строк затримки, що підтверджується відповідними документами.

Право продовження військовослужбовцю відпустки належить начальнику органу управління Військової служби правопорядку в зоні відповідальності за місцем проведення відпустки. Про строки і причини затримки начальник органу управління Військової служби правопорядку в зоні відповідальності негайно повідомляє командира (начальника) військової частини, з якої прибув військовослужбовець, і робить відповідну позначку у відпускнуго квитку.

61. У разі порушення військовослужбовцем військової дисципліни під час перебування у відпустці начальник органу управління Військової служби правопорядку в зоні відповідальності має право вжити до нього заходів, передбачених Дисциплінарним статутом Збройних Сил України. Про вжиті заходи та про вчинене правопорушення, якщо його вчинено за межами гарнізону, командира (начальника) військової частини повідомляють

відповідно начальник органу управління Військової служби правопорядку в зоні відповідальності.

62. Відкликання військовослужбовців із щорічних основних відпусток дозволяється посадовим особам, які направили військовослужбовців у відпустки, лише у разі оголошення мобілізації, введення воєнного чи надзвичайного стану в Україні або в окремих її місцевостях.

В інших випадках відкликання військовослужбовців із щорічних основних відпусток здійснюється за рішеннями Міністра оборони України, керівника розвідувального органу Міністерства оборони України, їх заступників, Головнокомандувача Збройних Сил України, Голови Адміністрації Державної спеціальної служби транспорту. Підставою для прийняття таких рішень є необхідність виконання невідкладного завдання, про яке не було і не могло бути відомо під час надання щорічної основної відпустки, за умови неможливості виконання такого завдання іншою уповноваженою на це особою. Виконання такого рішення здійснюється наказом посадової особи, яка направила військовослужбовця у щорічну основну відпустку. Посадова особа, яка видала наказ про відкликання із щорічної основної відпустки, з використанням засобів зв'язку повідомляє військовослужбовцю про прийняте рішення не пізніше ніж за п'ять календарних днів до такого відкликання, якщо її тривалість не менше п'яти днів. У день прибуття військовослужбовця до місця проходження військової служби посадова особа, яка видала наказ про відкликання з відпустки, ознайомлює військовослужбовця з цим наказом в установленому порядку.

У разі неможливості прибути до місця проходження військової служби у зв'язку із погіршенням стану здоров'я чи за наявності інших обставин, що ускладнюють прибуття, військовослужбовець повідомляє про виникнення таких обставин з використанням засобів зв'язку особі, яка видала наказ про відкликання, або безпосередньому командир (начальнику). Після закінчення відпустки військовослужбовець повинен подати документи, що підтверджують обставини ускладнення прибуття до місця служби у зв'язку з відкликанням з відпустки.

Невикористана частина щорічної основної відпустки надається військовослужбовцю у порядку, визначеному статтею 10¹ Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей".

63. У разі неповернення військовослужбовця чи неприбуття у зв'язку з відкликанням з відпустки в установлений строк та відсутності повідомлення про причини його затримки командир (начальник) військової частини негайно надсилає запит начальнику органу управління Військової служби правопорядку в зоні відповідальності за місцем проведення військовослужбовцем відпустки.

Після одержання відповіді на запит про те, що військовослужбовець не прибув до місця відпустки або своєчасно вибув до своєї військової частини, командир (начальник) військової частини організовує його розшук у встановленому порядку.

64. Загальний час безперервного перебування військовослужбовця в закладах охорони здоров'я та у відпустці для лікування у зв'язку з хворобою або у відпустці для лікування після поранення (контузії, травми або каліцтва) становить не менше тижня та не може перевищувати в цілому чотирьох місяців підряд (крім випадків, коли законодавством передбачено більш тривалі строки перебування на лікуванні).

Відпустка для лікування у зв'язку з хворобою або відпустка для лікування після поранення (контузії, травми або каліцтва) із збереженням грошового та матеріального забезпечення за висновком військово-лікарської комісії військовослужбовцям надається з урахуванням вимог пунктів 11 та 18 статті 10¹ Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей":

Головнокомандувачу Збройних Сил України, керівнику розвідувального органу Міністерства оборони України, Голові Адміністрації Державної спеціальної служби транспорту, – Міністром оборони України;

військовослужбовцям офіцерського складу, які займають посади командирів корпусів, прирівняних до них осіб і вище, – Головнокомандувачем Збройних Сил України;

військовослужбовцям офіцерського складу, які займають посади командирів з'єднань, – командувачами видів Збройних Сил України, окремих родів військ (сил) Збройних Сил України, командувачами військ оперативних командувань та прирівняними до них посадовими особами;

військовослужбовцям розвідувального органу Міністерства оборони України, – керівником розвідувального органу Міністерства оборони України;

військовослужбовцям офіцерського складу, які займають посади командирів (начальників) військових частин, кораблів 1 і 2 рангів, – командиром корпусу, прирівняною до нього посадовою особою і вище;

іншим військовослужбовцям, – прямими начальниками від командира полку (бригади), прирівняної до неї посадовою особи і вище.

Порядок направлення у зазначену відпустку визначається Міністерством оборони України.

Для проведення відпустки для лікування у зв'язку з хворобою або відпустки для лікування після поранення (контузії, травми або каліцтва) військовослужбовці, які згідно з висновком військово-лікарської комісії мають на те право, за їх рапортами направляються до територіального центру

комплектування та соціальної підтримки для отримання документів, переданих з військової частини, щодо надання цієї відпустки.

Військовослужбовці також мають право особисто подавати документи для оформлення такої відпустки.

Порядок направлення військовослужбовців до районного (міського) територіального центру комплектування та соціальної підтримки для отримання документів, переданих з військової частини, щодо надання зазначеної відпустки та її оформлення встановлюється Міністерством оборони України.

Залишення військовослужбовців на військовій службі понад граничний вік перебування на військовій службі

65. Військовослужбовці, які за результатами службової діяльності оцінені на “відмінно”, мають великий досвід практичної роботи на займаній ними посаді та участі в бойових діях (операціях), визнані військово-лікарською комісією придатними за станом здоров'я для проходження військової служби, на їх прохання і за потреби Збройних Сил України можуть бути залишені на військовій службі понад граничний вік перебування на військовій службі на строк до п'яти років.

Під час розгляду питання щодо залишення військовослужбовців на військовій службі понад граничний вік ураховуються:

- потреба Збройних Сил України;
- рівень професійних компетентностей;
- наявність державних нагород.

66. Питання про залишення військовослужбовців на військовій службі понад граничний вік порушується посадовими особами, які мають право видавати накази по особовому складу, у строки, визначені Міністерством оборони України.

67. Військовослужбовці-депутати, які досягли граничного віку перебування на військовій службі, за їх проханням можуть бути залишені на військовій службі на строк до п'яти років.

Військовослужбовцям, які відряджені до державних органів, підприємств, установ, організацій, державних та комунальних закладів освіти та досягли граничного віку перебування на військовій службі, продовження строку військової служби здійснюється за клопотанням керівників відповідних державних органів, підприємств, установ, організацій, державних та комунальних закладів освіти.

68. Рішення про залишення на військовій службі понад граничний вік перебування на військовій службі приймається:

для осіб офіцерського складу – Міністром оборони України;

для осіб рядового складу, сержантського та старшинського складу – посадовими особами, яким надано право їх звільнення з військової служби відповідно до пункту 219 цього Положення.

69. Новий контракт про проходження військової служби військовослужбовцями, які досягли граничного віку перебування на військовій службі, укладається після прийняття рішення про залишення їх на військовій службі понад граничний вік перебування на військовій службі посадовими особами, яким надано таке право.

70. Наказ по особовому складу про залишення на військовій службі понад граничний вік перебування на військовій службі військовослужбовців, видаються посадовими особами зазначеними в пункті 26 цього Положення.

71. Особи, залишені на військовій службі понад граничний вік перебування на військовій службі, не підлягають призначенню на інші посади та можуть бути звільнені з військової служби до закінчення строку, на який їм продовжено військову службу, на загальних підставах.

72. Військовослужбовці, про залишення яких на військовій службі понад граничний вік перебування на військовій службі рішення не прийнято, включаються до плану звільнення з військової служби на наступний рік, про що командири (начальники) військових частин, керівники відповідних державних органів, підприємств, установ, організацій, державних та комунальних **закладів освіти** особисто повідомляють їх у письмовій формі.

РОЗДІЛ II. ПРОХОДЖЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ В МИРНИЙ ЧАС

Військова служба за контрактом

Загальні вимоги до проходження військової служби за контрактом

73. На військову службу за контрактом приймаються:

громадяни відповідно до статей 19 і 20 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”;

військовослужбовці інших військових формувань із зарахуванням їх до списків особового складу Збройних Сил України.

74. Кандидати на зайняття посад військових капеланів повинні відповідати вимогам статті 7 Закону України “Про Службу військового капеланства”.

75. Стосовно кандидатів на зайняття посад проводиться спеціальна перевірка у порядку, встановленому законом.

76. Порядок відбору та прийняття громадян на військову службу за контрактом установлюється Міністерством оборони України.

Види контрактів про проходження військової служби

77. Контракт про проходження військової служби може бути першим, другим (наступним) та новим.

Перший – контракт, який укладається при прийнятті громадян на військову службу за контрактом (крім випадків зміни видів військової служби за контрактом).

Другий (наступний) – контракт, який укладається у разі закінчення першого (другого, наступного) контракту без зміни одного виду військової служби за контрактом на інший вид військової служби за контрактом, з урахуванням особливостей зазначених у пункті 83 цього Положення.

Новий – контракт, який укладається при зміні одного виду військової служби за контрактом на інший вид військової служби за контрактом, а також у разі прибуття військовослужбовця військової служби за контрактом з іншого військового формування.

Права посадових осіб на укладення контрактів про проходження військової служби

78. Право на укладення від імені Міністерства оборони України контракту про проходження військової служби надається:

1) Міністру оборони України:

з особами вищого офіцерського складу;

з особами офіцерського складу, які призначаються на посади Міністром оборони України;

з військовослужбовцями, яким присвоюється первинне військове звання офіцерського складу та які призначаються на посади Міністром оборони України.

2) іншим посадовим особам, – з іншими категоріями осіб у порядку, визначеному Міністерством оборони України.

Строки, на які укладаються контракти про проходження військової служби

79. Для громадян, які приймаються на військову службу за контрактом та призначаються на посади, строки військової служби в календарному обчисленні

встановлюються статтею 23 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”.

Строк останнього контракту про проходження військової служби визначається часом, який залишився до досягнення військовослужбовцем граничного віку перебування на військовій службі, або строком, на який його залишено на військовій службі понад граничний вік.

Обчислення строку проходження військової служби за контрактом та набрання контрактом чинності

80. Строк проходження військової служби за контрактом обчислюється повними роками, крім випадків, визначених частиною третьою статті 23 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу” та цим Положенням.

Строк контракту про проходження військової служби обчислюється з дня набрання ним чинності.

Контракт про проходження військової служби набирає чинності:

- 1) з дня присвоєння військового звання офіцерського складу:
 - з військовослужбовцями, які закінчили вищі військові навчальні заклади, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти за освітньою програмою для проходження військової служби на посадах осіб офіцерського складу;
 - з особами сержантського і старшинського складу, які приймаються на військову службу за контрактом осіб офіцерського складу;
- 2) з дня призначення на посаду сержантського і старшинського складу:
 - з військовослужбовцями, які закінчили вищі військові навчальні заклади, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти за освітньою програмою для проходження військової служби на посадах осіб сержантського і старшинського складу;
 - з особами рядового складу, які приймаються на військову службу за контрактом осіб сержантського і старшинського складу;
- 3) з дня укладення контракту, визначеного в наказі по особовому складу:
 - з військовослужбовцями, в яких закінчився строк контракту про проходження військової служби;
 - з військовослужбовцями, в яких дія контракту про проходження військової служби продовжена понад установлений строк у випадках, визначених цим Положенням;
- 4) з дня видання наказу про прийняття на військову службу за контрактом:
 - з особами офіцерського складу, які проходять військову службу за призовом осіб офіцерського складу;
 - з особами офіцерського складу, які проходять кадрову військову службу;

з військовослужбовцями, які мають спеціальні звання або класні чини, під час прийняття на військову службу за контрактом з одночасним присвоєнням відповідних військових звань;

з військовослужбовцями строкової військової служби;

5) з дня зарахування до списків особового складу військової частини:

із громадянами, прийнятими на військову службу за контрактом, у тому числі з військовозобов'язаними, які проходять збори, та резервістами;

з військовослужбовцями, які прибули для проходження військової служби у Збройних Силах України з інших військових формувань, з виключенням їх зі списків особового складу цих військових формувань.

Новий контракт про проходження військової служби набирає чинності з дня, наступного за днем закінчення строку дії попереднього контракту, за винятком військовослужбовців, у яких дія контракту про проходження військової служби продовжена в особливий період.

Про дату набрання чинності контрактом, а також про продовження строку контракту у першому і другому його примірниках робиться відповідний запис, який засвідчується підписом командира (начальника) військової частини та скріплюється відповідною гербовою печаткою.

Порядок укладення контрактів про проходження військової служби

81. Контракт про проходження військової служби укладається у двох примірниках, підписується сторонами контракту. Підпис посадової особи скріплюється відповідною гербовою печаткою.

Один примірник контракту зберігається в особовій справі військовослужбовця, другий – у військовослужбовця.

82. Контракт про проходження військової служби є підставою для видання відповідного наказу по особовому складу про зарахування особи до списків особового складу Збройних Сил України та/або призначення її на відповідну посаду чи продовження військової служби.

83. Військовослужбовці укладають:

1) другий (наступний) контракт про проходження військової служби у разі:

закінчення строку дії попереднього контракту про проходження військової служби;

продовження військової служби після досягнення граничного віку перебування на військовій службі;

поновлення на військовій службі у зв'язку із незаконним звільненням, якщо строк попереднього контракту про проходження військової служби закінчився;

закінчення особливого періоду або оголошення демобілізації, якщо дія контракту про проходження військової служби продовжена понад встановлені строки в особливий період;

2) новий контракт про проходження військової служби у разі:

зміни військовослужбовцем одного виду військової служби за контрактом на інший;

прибуття військовослужбовця з іншого військового формування для проходження військової служби у Збройних Силах України із виключенням зі списків особового складу цього військового формування.

84. Для потреб Збройних Сил України в комплектуванні окремих посад на військову службу за контрактом на строк, встановлений частиною другою статті 23 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”, за рішенням посадових осіб, до повноважень яких належить призначення на відповідні посади, можуть бути прийняті громадяни з числа військовослужбовців військової служби за призовом осіб офіцерського складу, та осіб, звільнених з військової служби, які не досягли граничного віку перебування на військовій службі і визнані військово-лікарськими комісіями непридатними до військової служби за станом здоров’я за наслідками захворювань, поранень (травм, контузій, каліцтв), одержаних під час виконання обов’язків військової служби, що призвело до встановлення їм інвалідності, часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності (крім розумових, сенсорних, психологічних вад, розладів психіки, поведінки та інших захворювань, визначених Міністерством оборони України).

Військовослужбовці військової служби за контрактом, які були визнані непридатними до військової служби за станом здоров’я за наслідками, зазначеними в абзаці першому цього пункту, за їх зверненнями та за рішеннями посадових осіб, до повноважень яких належить призначення на посади, які займають військовослужбовці, про залишення на військовій службі продовжують проходити військову службу на визначених посадах до закінчення строку контракту з можливістю укладення нового контракту на строк, встановлений частиною четвертою статті 23 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”.

Перелік посад, що можуть бути заміщені такими військовослужбовцями, а також вимоги до стану здоров’я зазначених осіб визначаються Міністерством оборони України.

Випробування при прийнятті на військову службу за контрактом

85. Для громадян України, які приймаються на військову службу за першим контрактом до Збройних Сил України (крім курсантів закладів фахової передвищої освіти, вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти та тих, які раніше проходили кадрову військову службу, або військову службу за контрактом не менше шести місяців), військовослужбовців строкової військової служби, військової служби за призовом осіб офіцерського складу, військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, які приймаються на військову службу за контрактом, в обов'язковому порядку встановлюється випробування на строк від одного до шести місяців, про що зазначається в контракті про проходження військової служби.

86. Встановлюється такі строки випробування:

для військовослужбовців строкової військової служби, військової служби за призовом осіб офіцерського складу, військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, – до 3 місяців;

для військовозобов'язаних та резервістів, які проходили строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу, військову службу за призом під час мобілізації, на особливий період, – до 4 місяців;

для громадян, які до укладення контракту, не проходили військову службу, не проходили військову підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу, не проходили підготовку під час навчальних зборів та не мають військових звань офіцерів запасу, – до 6 місяців;

для громадян, яким первинне військове звання офіцерського складу присвоєно після проходження повного курсу військової підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу або в порядку атестування осіб до присвоєння первинних військових звань офіцерського складу запасу, військовозобов'язаних та резервістів, які не проходили військову службу, але отримали підготовку за військово-обліковою спеціальністю під час навчальних зборів, – до 6 місяців.

Час перебування військовослужбовця на лікуванні, у відпустці, а також інші періоди, коли військовослужбовець не виконував обов'язки військової служби, не зараховується до строку випробування.

87. Про результати проходження випробування безпосереднім командиром (начальником) складається службова характеристика з обґрунтованим висновком про відповідність (невідповідність) військовослужбовця вимогам проходження військової служби за контрактом з

відповідними рекомендаціями, яка не пізніше триденного терміну до завершення випробувального строку подається на розгляд командирів (начальників) для прийняття відповідного рішення.

Військовослужбовці, які успішно пройшли випробування, продовжують проходження військової служби за контрактом.

88. Невідповідністю військовослужбовця вимогам проходження військової служби за контрактом вважається наявність однієї або декілька із таких підстав:

неспроможність опанувати програму підготовки;

невиконання службових обов'язків в межах, визначених Статутами Збройних Сил України;

особисте небажання військовослужбовця продовжувати військову службу за контрактом.

У разі встановлення у період випробування невідповідності військовослужбовця вимогам проходження військової служби за контрактом такий контракт розривається, а військовослужбовець направляється для подальшого проходження військової служби за іншими видами військової служби або звільняється з військової служби у порядку, встановленому частиною шостою статті 20² Закону України “Про військовий обов'язок і військову службу”.

89. Організація проведення випробування встановлюється Міністерством оборони України.

Продовження строку контракту про проходження військової служби та контракту про навчання

90. Військовослужбовцям, які перебувають у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, а також військовослужбовцям, які перебувають у відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, (шестирічного віку за медичними показниками), строк контракту про проходження військової служби продовжується за відсутності їх клопотань про звільнення з військової служби у зв'язку із закінченням строку контракту до закінчення зазначених відпусток, а також на строк, необхідний для визначення придатності до проходження військової служби за станом здоров'я та прийняття рішення щодо укладення нового контракту (до двох місяців), про що видається наказ по особовому складу та робиться відповідний запис в обох примірниках контракту про проходження військової служби.

91. Військовослужбовцям, які перебували в умовах, що з об'єктивних причин (перебування у полоні, заручником, інтернованим у нейтральній

державі, якщо місце перебування невідоме, за інших обставин) унеможлилювали укладення нового контракту про проходження військової служби, строк попереднього контракту продовжується до прийняття судом рішення про визнання їх безвісно відсутніми чи оголошення померлими або до закінчення перебування у зазначених умовах і повернення до підрозділів, в яких вони проходили військову службу, а також на строк, необхідний для визначення придатності до проходження військової служби за станом здоров'я та прийняття рішення щодо укладення нового контракту (до трьох місяців).

Військовослужбовцям, які є співробітниками кадрового складу розвідувального органу Міністерства оборони України та перебували в умовах, що з об'єктивних причин (перебування у полоні, заручником, інтернованим у нейтральній державі, якщо місце перебування невідоме, за інших обставин, у тому числі в умовах, передбачених частиною другою статті 40 Закону України "Про розвідку") унеможлилювали укладення нового контракту про проходження військової служби, строк попереднього контракту продовжується до прийняття судом рішення про визнання їх безвісно відсутніми чи оголошення померлими або до закінчення перебування у зазначених умовах і повернення до підрозділів, в яких вони проходили військову службу, а також на строк, необхідний для визначення придатності до проходження військової служби за станом здоров'я та прийняття рішення щодо укладення нового контракту.

92. Дія контракту про проходження військової служби з військовослужбовцями під час звільнення з військової служби у зв'язку із закінченням строку контракту продовжується:

до закінчення щорічної основної відпустки, час якої повністю або частково перевищує строк контракту;

на час перебування на стаціонарному лікуванні в закладі охорони здоров'я чи у відпустці для лікування у зв'язку з хворобою або для лікування після поранення (контузії, травми, каліцтва), а також на час звільнення від виконання службових обов'язків у зв'язку із хворобою.

У такому випадку дія контракту з військовослужбовцями під час звільнення продовжується наказом командира військової частини по стройовій частині.

Припинення (розірвання) контракту про проходження військової служби,
контракту про навчання

93. Контракт про проходження військової служби припиняється (розривається):

у день закінчення строку контракту;

у день набрання чинності новим контрактом, – у разі зміни військовослужбовцем одного виду військової служби на інший;

у день, зазначений у наказі командира (начальника) військової частини по стройовій частині про виключення військовослужбовця зі списків особового складу військової частини (у разі дострокового припинення (розірвання) контракту, звільнення з військової служби або направлення для проходження військової служби до іншого військового формування з виключенням зі списків особового складу Збройних Сил України);

у день, що настає після дня смерті (загибелі) військовослужбовця або дня визнання його судом безвісно відсутнім чи оголошення померлим;

у день видачі свідоцтва про смерть військовослужбовця на підставі проведеної генетичної експертизи, якщо військовослужбовця не було визнано судом безвісно відсутнім чи оголошено померлим.

94. Контракт про проходження військової служби припиняється (розривається), а військовослужбовець, який проходить військову службу за контрактом звільняється з військової служби (крім випадку, передбаченого частиною шостою статті 23 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”) на підставах, передбачених частиною п’ятою статті 26 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”.

Військовослужбовці, які до прийняття на військову службу за контрактом, не проходили строкову військову службу або не вислужили встановлені строки строкової військової служби, в разі розірвання контракту направляються для проходження строкової військової служби (за винятком випадків, передбачених підпунктами “б”, “г”, “г” чи “ж” пункту 1 частини п’ятої статті 26 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”).

До строку строкової військової служби зазначених військовослужбовців зараховується тривалість:

військової служби за контрактом (у тому числі під час навчання у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти та закладах фахової передвищої військової освіти), – два місяці військової служби за контрактом за один місяць строкової військової служби;

військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, військової служби за призовом осіб із числа резервістів в особливий період, – один місяць такої військової служби за один місяць строкової військової служби.

95. Контракт про навчання припиняється (розривається), а курсант відраховується з вищого військового навчального закладу та військового навчального підрозділу закладу вищої освіти, закладу фахової передвищої

військової освіти та звільняється з військової служби (крім випадку, передбаченого частиною одинадцятою статті 25 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”) на підставах, передбачених частиною п’ятою статті 26 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”.

Курсанти в разі дострокового розірвання контракту про навчання через небажання продовжувати навчання або через недисциплінованість, систематичне невиконання умов контракту військовослужбовцем, невиконання освітньої програми (індивідуального навчального плану – за його наявності) та в разі відмови від подальшого проходження військової служби на посадах осіб офіцерського складу після закінчення вищого військового навчального закладу та військового навчального підрозділу закладу вищої освіти, закладу фахової передвищої військової освіти, а також особи офіцерського складу, які звільняються з військової служби протягом п’яти років (десяти років – для осіб офіцерського складу, які оволоділи спеціальностями льотного складу авіації) після закінчення вищого військового навчального закладу або військового навчального підрозділу закладу вищої освіти відповідно до підпунктів “д”, “е”, “є”, “з”, “и” пункту 1 частини п’ятої статті 26 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”, відшкодовують Міністерству оборони України витрати, пов’язані з їх утриманням у вищому військовому навчальному закладі та військовому навчальному підрозділі закладу вищої освіти, закладі фахової передвищої військової освіти, відповідно до порядку і умов, встановлених Кабінетом Міністрів України. У разі відмови від добровільного відшкодування витрат таке відшкодування здійснюється у судовому порядку.

Курсанти чоловічої статі, відрahовані з вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, закладів фахової передвищої військової освіти (за винятком випадків, передбачених підпунктами “б”, “г”, “ґ” чи “ж” пункту 1 частини п’ятої статті 26 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”), направляються у військові частини для подальшого проходження військової служби, якщо вони не вислужили встановленого строку строкової військової служби.

Строк строкової військової служби зазначених військовослужбовців обчислюється відповідно до пункту 94 цього Положення.

Курсанти чоловічої статі, відрahовані з вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, закладів фахової передвищої військової освіти відповідно до підпунктів “б”, “г”, “ґ” чи “ж” пункту 1 частини п’ятої статті 26 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”, або які вислужили строки строкової військової служби, звільняються з військової служби (навчання) курсантів вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів

вищої освіти та направляються у відповідні районні (міські) територіальні центри комплектування та соціальної підтримки за місцем проживання для взяття на військовий облік.

Курсанти жіночої статі, відраховані з вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, закладів фахової передвищої військової освіти звільняються з військової служби, якщо вони:

не мають військово-облікової спеціальності, – без взяття на військовий облік;

мають військово-облікову спеціальність, – з направленням у відповідні районні (міські) територіальні центри комплектування та соціальної підтримки за місцем проживання для взяття на військовий облік.

96. У разі припинення (розірвання) контракту, а також продовження його строку у випадках, визначених пунктами 90-91 цього Положення, у примірнику, що зберігається в особовій справі, робиться запис із зазначенням підстав та дати припинення (розірвання), продовження строку контракту, який завіряється підписом командира (начальника) військової частини та скріплюється відповідною гербовою печаткою.

Військовослужбовець подає за бажанням до служби персоналу військової частини другий примірник контракту, де робиться запис із зазначенням підстав припинення (розірвання) контракту та дати виключення військовослужбовця зі списків особового складу, а також про продовження строку контракту. У разі неподання військовослужбовцем примірника контракту в першому примірнику робиться відповідний запис.

97. У разі зміни місця служби та направлення військовослужбовця для подальшого проходження служби до іншої військової частини дія контракту про проходження військової служби не припиняється. Окремі умови контракту за новим місцем служби можуть бути переглянуті та засвідчені підписами сторін контракту.

Укладення контрактів про проходження військової служби деякими категоріями військовослужбовців

98. Контракт про проходження військової служби укладається на загальних підставах із дотриманням вимог пунктів 81-82 цього Положення:

1) з військовослужбовцями, які відряджені до державних органів, підприємств, установ, організацій, державних та комунальних **закладів освіти**;

2) з військовослужбовцями інших військових формувань, які направляються для проходження військової служби до Збройних Сил України з виключенням зі списків особового складу інших військових формувань;

3) з військовослужбовцями, які прибули в розпорядження Міністерства оборони України для подальшого проходження військової служби після закінчення строку (припинення) депутатських повноважень;

4) з громадянами, які мають спеціальні звання або класні чини;

5) з особами, які є священнослужителями зареєстрованої в Україні релігійної організації та отримали від керівного центру (управління) відповідної релігійної організації мандат на право здійснення військової капеланської діяльності.

Військові звання

99. Військові звання поділяються на звання рядового складу, сержантського і старшинського складу та офіцерського складу.

Види військових звань

100. Військове звання може бути первинним або черговим.

101. Для осіб рядового складу з числа призовників, які проходять випробування при прийнятті на військову службу за контрактом до прийняття Військової присяги, первинним є військове звання рекрута, для інших осіб рядового складу, – солдат (матрос).

102. Для осіб сержантського і старшинського складу первинним є військове звання молодшого сержанта (старшини 2 статті).

103. Для осіб офіцерського складу первинним є військове звання: молодший лейтенант, – для громадян, які не мають звань офіцерського складу та атестовані до офіцерського складу в запасі; лейтенант, – для інших осіб, які не мають військових звань офіцерського складу.

104. Черговим військовим званням є військове звання, наступне за тим, яке має військовослужбовець, крім випадків зазначених у пункті 105 цього Положення.

105. Для осіб, які мають спеціальні звання або класні чини, переатестованих до відповідних військових звань у порядку, встановленому частиною п'ятою статті 5 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”, присвоєні військові звання є черговими.

106. Старшинство та послідовність військових звань визначаються відповідно до статті 5 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”.

Права посадових осіб щодо присвоєння військових звань

107. Первинне військове звання рядового складу присвоюється військовослужбовцям, які приймаються на військову службу за контрактом осіб рядового складу і не мають військових звань, до складання ними Військової присяги. Первинні військові звання рядового складу присвоюються військовослужбовцям наказом командира військової частини, який призначає таких військовослужбовців на відповідні посади.

Після складання Військової присяги таким військовослужбовцям присвоюється військове звання солдата (матроса).

108. Первинне військове звання сержантського і старшинського складу присвоюється громадянам з числа військовослужбовців, резервістів і військовозобов’язаних рядового складу, одночасно із призначенням на посади сержантського і старшинського складу посадовою особою, до повноважень якої належить призначення на посади та присвоєння такого військового звання.

109. Первинне військове звання офіцерського складу громадянам присвоюється Міністром оборони України.

110. Чергові військові звання військовослужбовцям присвоюються:

до майстер-сержанта (майстер-старшини) включно, – командирами бригад (полків, кораблів 1 рангу) і посадовими особами, які відповідно до Дисциплінарного статуту Збройних Сил України прирівняні до них;

до підполковника (капітана 2 рангу) включно, – командирами корпусів, командувачами військ оперативних командувань, командувачами повітряних командувань, начальником Військової служби правопорядку у Збройних Силах України – начальником Головного управління Військової служби правопорядку у Збройних Силах України і посадовими особами, які відповідно до Дисциплінарного статуту Збройних Сил України прирівняні до них, а також командувачами окремих родів військ (сил) Збройних Сил України, видів Збройних Сил України, начальником Генерального штабу Збройних Сил України, керівником служби персоналу Міністерства оборони України;

до полковника (капітана 1 рангу) включно – керівником розвідувального органу Міністерства оборони України (військовослужбовцям розвідувального органу Міністерства оборони України, підпорядкованих військових частин, закладів, установ та організацій), Головою Адміністрації Державної спеціальної служби транспорту (військовослужбовцям Державної спеціальної служби

транспорту, підпорядкованих військових частин, закладів, установ та організацій), Головнокомандувачем Збройних Сил України (крім військовослужбовців, призначення на посади яких здійснюється Міністром оборони України), Міністром оборони України.

Військові звання вищого офіцерського складу присвоюються військовослужбовцям Президентом України за поданням Міністра оборони України.

Порядок присвоєння військових звань вищого офіцерського складу визначається Президентом України.

111. Чергове військове звання достроково в порядку заохочення може бути присвоєно військовослужбовцям посадовими особами, зазначеними в статтях 22-24 Дисциплінарного статуту Збройних Сил України.

Строки вислуги та перебування у військовому званні

112. Для військовослужбовців рядового, сержантського і старшинського складу (крім військовослужбовців строкової військової служби та курсантів вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти) встановлюються такі мінімальні та максимальні строки вислуги у військовому званні:

Рядовий склад

рекрут – до прийняття Військової присяги;

солдат (матрос) – від 1 року до граничного віку перебування на військовій службі;

старший солдат (старший матрос) – від 2 років до граничного віку перебування на військовій службі;

Сержантський і старшинський склад

молодший сержант (старшина 2 статті) – від 3 років до 16 років;

сержант (старшина 1 статті) – від 3 років до 16 років;

старший сержант, головний сержант (головний старшина, головний корабельний старшина) – від 3 років до 16 років;

штаб-сержант (штаб-старшина) – від 4 років до 16 років;

майстер-сержант, старший майстер-сержант (майстер-старшина, старший майстер-старшина) – від 3 років до граничного віку перебування на військовій службі;

головний майстер-сержант (головний майстер-старшина) – не встановлюється.

113. Для осіб молодшого та старшого офіцерського складу встановлюються такі мінімальні та максимальні строки вислуги у військовому званні (крім офіцерів льотного складу авіації та плавскладу підводних човнів):

молодший лейтенант – не встановлюється;

лейтенант - від 3 років до 6 років;

старший лейтенант – від 4 років до 8 років;

капітан (капітан-лейтенант) – від 4 років до 9 років;

майор (капітан 3 рангу) – від 5 років до 11 років;

підполковник (капітан 2 рангу) – від 5 років до 9 років;

полковник (капітан 1 рангу) – від 3 років до граничного віку перебування на військовій службі;

бригадний генерал (коммодор), генерал-майор (контр-адмірал), генерал-лейтенант (віце-адмірал) – від 1 року до граничного віку перебування на військовій службі;

генерал (адмірал) – не встановлюється.

114. Для офіцерів льотного складу авіації та плавскладу підводних човнів встановлюються такі строки вислуги у військовому званні:

молодший лейтенант – не встановлюється;

лейтенант – від 2 років до 9 років;

старший лейтенант – від 3 років до 8 років;

капітан (капітан-лейтенант) – від 3 років до 9 років;

майор (капітан 3 рангу) – від 4 років до 10 років;

підполковник (капітан 2 рангу) – від 4 років до 9 років;

полковник (капітана 1 рангу) – від 3 років до граничного віку перебування на військовій службі.

115. Строки вислуги у військовому званні обчислюються з дня його присвоєння, якщо інше не встановлено цим Положенням.

До строку вислуги у військовому званні зараховується час перебування військовослужбовця на військовій службі у відповідному військовому званні, до звільнення з військової служби, з урахуванням вимог цього пункту.

Строк відбування покарання військовослужбовцем, засудженим до покарання у виді службового обмеження, арешту, тримання в дисциплінарному батальйоні, звільненим від відбування покарання з випробуванням і залишеним на військовій службі, а також службу яким призупинено не зараховується до строку вислуги у військовому званні.

Час перебування військовослужбовців у пониженому військовому званні не зараховується до строку вислуги у поновленому військовому званні.

До строку вислуги у військовому званні зараховується час перерви у військовій службі у зв'язку з незаконним притягненням військовослужбовця до

кримінальної відповідальності або незаконним звільненням з військової служби.

Час перебування військовослужбовця у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку (шестирічного віку за медичними показниками), зараховується до строку вислуги у військовому званні.

Категорії осіб, яким присвоюється військове звання,
та порядок його присвоєння

116. Військові звання присвоюються військовослужбовцям персонально, послідовно, з урахуванням штатно-посадової категорії посади, на яку вони будуть призначені, та інших умов, передбачених цим Положенням.

117. Військове звання лейтенанта присвоюється:

1) курсантам вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, які не мають військових звань офіцерського складу, здобули ступінь вищої освіти бакалавр, тактичний рівень військової освіти та призначаються на посади офіцерського складу;

2) слухачам курсів професійної військової освіти базового та фахового тактичних рівнів у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, які здобули ступень вищої освіти не нижче бакалавр та не мають військових звань офіцерського складу, успішно закінчили навчання та призначаються на посади офіцерського складу;

3) особам сержантського і старшинського складу, які проходять військову службу за контрактом, мають вищу освіту не нижче рівня бакалавр, пройшли (у разі потреби) фаховий курс професійної військової освіти за напрямом, що відповідає профілю службової діяльності, у тому числі тим, які проходять службу у військовому резерві, з одночасним прийняттям на військову службу за контрактом осіб офіцерського складу та призначенням на посади з урахуванням потреби в офіцерах такої спеціальності;

4) особам сержантського і старшинського складу, які були призначені на посади осіб офіцерського складу та здобули вищу освіту за ступенем не нижче бакалавра та тактичний рівень військової освіти;

5) особам рядового складу, сержантського і старшинського складу, які проходять військову службу за контрактом, військовозобов'язаним і жінкам, які не досягли граничного віку перебування на військовій службі на посадах офіцерського складу та мають вищу освіту за ступенем не нижче бакалавра, що відповідає профілю службової діяльності, та атестовані до присвоєння первинного військового звання офіцерського складу, з урахуванням потреби в

офіцерах такої спеціальності, – для розвідувального органу Міністерства оборони України.

118. Військове звання лейтенанта запасу присвоюється курсантам вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, які проходили навчання:

за державним замовленням органів виконавчої влади, інших державних органів для проходження служби на посадах осіб начальницького складу в таких органах та звільняються з військової служби в запас безпосередньо після закінчення таких закладів освіти на підставах, передбачених підпунктом “а” пункту 1, частини п’ятої статті 26 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”;

для проходження військової служби на посадах офіцерського складу та звільняються з військової служби в запас безпосередньо після закінчення таких навчальних закладів з підстав, передбачених підпунктами “б” і “г” пункту 1, частини п’ятої статті 26 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”.

119. Проекти наказів Міністра оборони України по особовому складу про присвоєння військових звань офіцерського складу та призначення на посади (зарахування у розпорядження) випускників вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, які опрацьовуються у цих закладах, надсилаються до служби персоналу Міністерства оборони України не пізніше ніж за три місяці до дня завершення навчання.

120. Порядок атестування осіб до присвоєння військових звань молодшого лейтенанта і лейтенанта визначається Міністерством оборони України.

121. Чергові військові звання присвоюються військовослужбовцям, у яких закінчився мінімальний строк вислуги в попередньому військовому званні та які призначаються на посади, за якими штатом (штатним розписом) передбачені військові звання вище тих, що вони мають.

122. Чергове військове звання осіб сержантського та старшинського складу, офіцерського складу до полковника включно курсантам (слухачам, ад’юнктам і докторантам) вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, закладів фахової передвищої військової освіти, наукових установ присвоюється під час закінчення вищого військового навчального закладу, військового навчального підрозділу закладу вищої освіти, – в разі якщо військове звання за посадою, на яку

військовослужбовець призначається (спланований до призначення) після закінчення навчання, вище за його військове звання, за умови, що у військовослужбовця закінчився мінімальний строк вислуги у попередньому військовому званні на день видання наказу про присвоєння такого військового звання.

123. Чергове військове звання може бути присвоєно помертню військовослужбовцям, які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, незалежно від займаних посад та строку вислуги у військовому званні.

124. Присвоєння чергових військових звань військовослужбовцям, які направлені за кордон у складі військових підрозділів, здійснюється відповідно до вимог пункту 121 цього Положення.

125. Командири (начальники) військових частин оголошують військовослужбовцям наказ про присвоєння військових звань в урочистій обстановці з врученням погонів.

126. Військовослужбовцям, які мають армійські (корабельні) військові звання, у разі призначення на посади, за якими штатом передбачено корабельні (армійські) військові звання, одночасно присвоюються відповідні військові звання.

127. До військових звань осіб офіцерського складу юридичної, медичної та капеланської служб, які мають відповідну освіту при призначенні на відповідну посаду, додаються слова “юстиції”, “медичної служби”, “капеланської служби” у порядку, визначеному Міністерством оборони України.

У разі призначення офіцерів із зазначених посад на посади, які не належать до посад медичної, юридичної або капеланської служб у наказі щодо призначення оголошується військове звання цих офіцерів без додавання слів “медичної служби”, “юстиції” або “капеланської служби”.

128. Присвоєння військовослужбовцям, відрядженим до державних органів, підприємств, установ, організацій, державних та комунальних закладів освіти, чергових військових звань здійснюється за поданням їх керівників з додержанням вимог, передбачених пунктом 116 цього Положення, за умови, що військово звання за посадою, передбаченою Переліком посад, що заміщуються військовослужбовцями Збройних Сил України, інших військових формувань, правоохоронних органів спеціального призначення у державних органах, на підприємствах, в установах, організаціях, а також державних та комунальних

зкладах освіти, та граничних військових звань за цими посадами, відповідає черговому військовому званню або є вищим.

Випадки, в яких військове звання не присвоюється

129. Чергове військове звання не присвоюється:

1) під час перебування військовослужбовця у розпорядженні відповідного командира, у відпустці по догляду за дитиною або усунення від виконання службових обов'язків, відсторонення від виконання службових повноважень, відсторонення від виконання службових повноважень на посаді, відсторонення від посади, призупинення військової служби;

2) якщо військовослужбовець має таке дисциплінарне стягнення, як попередження про неповну службову відповідність;

3) якщо за вироком суду військовослужбовцю призначено покарання, не пов'язане з позбавленням чи обмеженням волі, арешт, тримання в дисциплінарному батальйоні, або його звільнено від відбування покарання з випробуванням.

Особливості присвоєння військових звань при прийнятті
на військову службу

130. За військовослужбовцями, військовозобов'язаними та резервістами під час прийняття на військову службу за контрактом зберігаються військові звання, присвоєні до прийняття на військову службу за контрактом.

131. У разі прийняття офіцерів запасу на військову службу за контрактом їм присвоюється чергове військове звання офіцерського складу з урахуванням строку вислуги в наявному військовому званні до звільнення в запас, але не вище військового звання за посадою, на яку вони призначаються. Чергове військове звання присвоюється посадовими особами, визначеними пунктом 110 цього Положення.

132. Громадянам, які мають спеціальні звання або класні чини, в разі їх прийняття на військову службу за контрактом, присвоюються військові звання в порядку переатестації з урахуванням їх спеціальних звань або класних чинів, рівня освіти, досвіду служби та відповідності посаді, на яку їх призначено.

Рішення щодо прийняття таких громадян на військову службу за контрактом та присвоєння їм військового звання офіцерського складу в порядку переатестації приймається за умови, якщо спеціальне звання або класний чин є рівним або вищим за штатно-посадову категорію посади, на яку вони призначаються. У такому разі військове звання присвоюється відповідно до штатно-посадової категорії такої посади.

Рішення про переатестацію у військовому званні осіб, яким присвоюються в порядку переатестації військові звання вищого офіцерського складу, приймається Президентом України.

Пропозиції щодо переатестації у військовому званні інших громадян, які мають спеціальне звання або класний чин, вносяться під час розгляду питання стосовно прийняття цих осіб на військову службу за контрактом та подаються за підписом керівника органу військового управління до Міністерства оборони України.

Переатестація громадян, які мають спеціальне звання або класний чин, для присвоєння військового звання здійснюється Міністром оборони України одночасно з прийняттям цих осіб на військову службу за контрактом та призначенням на відповідну посаду.

Для громадян, які прийняті на військову службу за контрактом осіб офіцерського складу з одночасним присвоєнням військових звань у порядку переатестації, строки вислуги у військовому званні обчислюються з дня підписання наказу про присвоєння їм такого військового звання.

Пониження у військовому званні та позбавлення військового звання

133. Військовослужбовці сержантського і старшинського складу, офіцерського складу (крім військовослужбовців із військовими званнями молодшого сержанта (старшини 2 статті) та молодшого лейтенанта) можуть бути понижені у військовому званні на один ступінь у дисциплінарному порядку. Військовослужбовці сержантського і старшинського складу можуть бути понижені у військовому званні не нижче військового звання молодшого сержанта (старшини 2 статті) із призначенням на нижчу посаду.

134. Пониженим у військовому званні військовослужбовцям чергове військове звання присвоюється з урахуванням посади, яку вони обіймають, та строку вислуги у військовому званні, визначеного пунктами 112-114 цього Положення.

Військовослужбовці, яких було понижено у військовому званні на один ступінь або понижено у військовому званні з переведенням на нижчу посаду після закінчення строку дії дисциплінарних стягнень, у попередньому військовому званні не поновлюються. У такому випадку, строк вислуги у пониженому військовому званні обчислюється з дати виконання дисциплінарного стягнення, зазначеному у наказі по особовому складу.

135. Військовослужбовці можуть бути позбавлені військового звання за вироком суду у зв'язку із засудженням за вчинення тяжкого чи особливо тяжкого злочину.

Військовослужбовці, позбавлені військового звання, виключаються із списків особового складу військових частин після набрання вироком суду законної сили з дня початку строку відбування покарання.

136. Керівники районних (міських) територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки одночасно з прийняттям зазначених осіб на військовий облік присвоюють їм військове звання солдата (матроса) запасу.

Особи, позбавлені військового звання за вироком суду, поновлюються в попередньому військовому званні в разі скасування чи зміни вироку суду (у частині позбавлення військового звання).

137. Особи, позбавлені військового звання, можуть бути поновлені в попередньому військовому званні в разі звільнення від покарання на підставі закону про амністію чи акта про помилування.

У разі поновлення особи, позбавленої військового звання за вироком суду, у попередньому військовому званні видається відповідний наказ про поновлення у військовому званні посадовою особою, якій надано право присвоювати таке військове звання. У разі відсутності такої посадової особи (внаслідок розформування, ліквідації органу військового управління тощо) наказ видається вищою посадовою особою, яка має право видавати накази по особовому складу та присвоювати військові звання.

Особа, поновлена у військовому званні, користується правами та пільгами, встановленими законодавством, відповідно до поновленого військового звання.

Призначення на посади та звільнення з посад

Призначення на посади

138. Призначення військовослужбовців військової служби за контрактом на посади здійснюється з урахуванням перспектив службової кар'єри кожного військовослужбовця.

139. Планування, організація та управління службовою кар'єрою військовослужбовців військової служби за контрактом здійснюється в порядку, визначеному Міністерством оборони України.

Планування, організація та управління службовою кар'єрою військовослужбовців військової служби за контрактом у розвідувальному органі Міністерства оборони України здійснюється в порядку, визначеному розвідувальним органом Міністерства оборони України.

140. Особи офіцерського складу, сержантського та старшинського складу, які проходять військову службу за контрактом, у порядку просування по службі можуть бути призначені на вищу посаду, якщо вони вислужили мінімальні строки вислуги у відповідному військовому званні, встановлені пунктами 112-114 цього Положення.

141. Офіцери-випускники вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, а також військовослужбовці з числа атестованих до присвоєння первинного офіцерського звання протягом року з дня призначення на посади не підлягають призначенню на інші посади, крім таких випадків:

у разі неможливості проходження військової служби на займаній посаді за станом здоров'я відповідно до висновку (постанови) військово-лікарської комісії;

якщо займана посада підлягає скороченню внаслідок скорочення штатів або проведення організаційних заходів;

за сімейними обставинами, – на особисте прохання;

у зв'язку з призначенням на нижчу посаду в порядку накладення дисциплінарного стягнення;

у зв'язку з перебуванням у відносинах прямої організаційної та правової залежності з особами, які є близькими особами у значенні, наведеному в абзаці четвертому частини першої статті 1 Закону України “Про запобігання корупції”.

142. Військовослужбовець військової служби за контрактом може бути призначений на посаду з однієї військової частини до іншої у випадках, визначених пунктом 154 цього Положення, а також якщо з урахуванням вчиненого правопорушення військовослужбовець, якому призначено покарання у виді службового обмеження для військовослужбовців, не може бути залишений на посаді, пов'язаній із керівництвом особовим складом.

Зазначене призначення здійснюється без згоди військовослужбовця, крім таких випадків:

неможливість проходження військовослужбовцем військової служби у місцевості, до якої його призначають, відповідно до висновку (постанови) військово-лікарської комісії;

неможливість проживання членів сім'ї військовослужбовця за станом здоров'я в місцевості, до якої його призначають, відповідно до документів, які це підтверджують;

потреба у догляді за непрацездатними чи хворими батьками, дружиною (чоловіком) або особами, які виховували його з дитинства замість батьків і були визнані опікунами та мешкають окремо від сім'ї військовослужбовця,

відповідно до документів, які це підтверджують.

143. Призначення на іншу посаду військовослужбовця військової служби за контрактом за станом здоров'я або за станом здоров'я членів його сім'ї здійснюється за рапортом військовослужбовця та за наявності відповідного медичного висновку у порядку, визначеному Міністерством оборони України.

Призначення на іншу посаду до нового місця військової служби військовослужбовця, який проходить військову службу за контрактом, викликане потребою догляду за непрацездатними чи хворими батьками, дружиною (чоловіком) чи особами, які виховували його з дитинства замість батьків і були визнані опікунами та мешкають окремо від сім'ї військовослужбовця, здійснюється командирами (начальниками) відповідно до номенклатури посад на підставі рапорту військовослужбовця та відповідних документів, які підтверджують потребу в постійному сторонньому догляді (допомозі, нагляді) за ними.

144. У разі коли призначення військовослужбовця, який проходить військову службу за контрактом, на нове місце військової служби передбачає зміну місця проживання його сім'ї, а дружина (чоловік) військовослужбовця також проходить військову службу за контрактом, одночасно з прийняттям рішення про призначення військовослужбовця на нове місце військової служби, крім випадків призначення на підставі висновку атестування чи у порядку виконання накладеного дисциплінарного стягнення відповідно до Дисциплінарного статуту Збройних Сил України, а також якщо може виникнути обставина, що порушує вимоги частини першої статті 27 Закону України "Про запобігання корупції", вирішується (за їх згодою) питання щодо призначення у цю ж місцевість його (її) дружини (чоловіка).

Призначення на нове місце військової служби не здійснюється також, якщо військовослужбовці, які перебувають у шлюбі, не можуть бути одночасно призначені на посади в межах одного населеного пункту (гарнізону) та в разі відмови одного з них від звільнення з військової служби.

Організації контролю за прибуттям військовослужбовців до нового місця служби визначається Міністерством оборони України.

145. Військовослужбовець, якому скасовано допуск до державної таємниці або відмовлено у вищій формі допуску до державної таємниці, призначається на посаду, що не передбачає доступу до державної таємниці за визначеною формою допуску. У разі неможливості призначення на таку посаду військовослужбовець звільняється із займаної посади та зараховується у розпорядження посадової особи для вирішення питання подальшого проходження військової служби.

146. Вибуття до нового місця служби військовослужбовця здійснюється після надходження витягу з наказу відповідного командира (начальника) військової частини про призначення, в тому числі доведеного технічними засобами передачі документованої інформації. Виключення військовослужбовця зі списків особового складу військової частини має відбутися після здавання посади, але не пізніше ніж через місяць від дня одержання військовою частиною зазначеного витягу з наказу або іншого письмового повідомлення про призначення військовослужбовця.

До зазначеного строку не включається час перебування військовослужбовця у відпустці, відрядженні, на лікуванні чи під вартою.

147. На посади сержантського і старшинського складу призначаються військовослужбовці, які здобули відповідний рівень фахової передвищої або вищої освіти у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, закладах фахової передвищої військової освіти, навчальних частинах (центрах) та у військових частинах.

Перелік посад, які не потребують при призначенні на них військової підготовки відповідного рівня, а також порядок проведення підготовки на спеціальних курсах, визначається Міністерством оборони України.

148. За потреби в офіцерах певної спеціальності особи сержантського і старшинського складу, які проходять військову службу за контрактом, мають освітній ступінь вищої освіти не нижче бакалавра та пройшли базовий (фаховий) курс професійної військової освіти і здобули тактичний рівень військової освіти, можуть призначатися на посади, що підлягають заміщенню особами молодшого офіцерського складу. Призначення на посади молодшого офіцерського складу здійснюється Міністром оборони України з одночасним прийняттям їх на військову службу за контрактом осіб офіцерського складу та присвоєнням їм військового звання лейтенант. Підготовка та призначення на відповідні посади офіцерського складу таких військовослужбовців проводиться за умови, якщо їм до досягнення граничного віку перебування на військовій службі залишився строк, який є більшим за строк контракту про проходження військової служби на посадах осіб офіцерського складу.

Строки перебування на посадах

149. Для осіб офіцерського складу, які проходять військову службу за контрактом, встановлюються такі граничні строки перебування на посадах:

- молодшого офіцерського складу – 3 роки;
- старшого офіцерського складу – 4 роки;
- вищого офіцерського складу – 5 років.

150. Для осіб офіцерського складу, призначених на посади за нечисленними групами ВОС 35, 48, 99, встановлюються такі граничні строки перебування на посадах:

- молодшого офіцерського складу – 6 років;
- старшого офіцерського складу – 8 років.

151. Граничні строки перебування на посадах не встановлюються для офіцерів льотного складу авіації та авіаційних спеціалістів інженерно-авіаційної служби, які забезпечують безпеку польотів авіації.

Для осіб офіцерського складу на посадах науково-педагогічних (наукових) працівників військових навчальних закладів та керівників закладів культури, які належать до базової мережі закладів культури загальнодержавного рівня, строк перебування на посаді встановлюється 5 років, якщо інше не встановлено статутом (положенням) вищого військового навчального закладу, військового навчального підрозділу закладу вищої освіти або наукової установи.

152. Міністр оборони України, Головнокомандувач Збройних Сил України, керівник розвідувального органу Міністерства оборони України та Голова Адміністрації Державної спеціальної служби транспорту у разі службової необхідності можуть приймати рішення про продовження строків перебування осіб офіцерського складу на посадах, у порядку визначеному Міністерством оборони України.

153. Організація та порядок черговості проходження військової служби на посадах визначаються Міністерством оборони України.

Організація та порядок черговості проходження військової служби на посадах у розвідувальному органі Міністерства оборони України визначаються розвідувальним органом Міністерства оборони України.

Види посад та вимоги при призначенні на посади

154. Посади можуть бути вищими, рівнозначним або нижчими. Призначення військовослужбовців на посади здійснюється:

- 1) на вищі посади – у порядку просування по службі;
- 2) на рівнозначні посади:
шляхом ротації:

для набуття практичного досвіду управлінської діяльності в органах військового управління різного рівня або для більш доцільного використання за фахом чи досвідом роботи, – за рішенням відповідного командира (начальника), прийнятим у порядку, визначеному Міністерством оборони України;

у разі проведення заміни у місцевостях з особливими природними, географічними, геологічними, кліматичними, екологічними умовами (далі – місцевості з установленим строком військової служби);

за іншими підставами:

у зв'язку зі скороченням штатів або проведенням організаційних заходів;

за станом здоров'я, – на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії;

за сімейними обставинами, – на особисте прохання;

з меншим обсягом роботи з урахуванням професійних, ділових і моральних якостей, – на підставі висновку атестування;

у зв'язку з перебуванням із близькими особами у відносинах прямої організаційної та правової залежності;

у разі скасування військовослужбовцю допуску до державної таємниці – на посаду, що не передбачає такого допуску, – за рішенням відповідного командира (начальника), прийнятим у порядку, визначеному Міністерством оборони України;

вагітних військовослужбовців-жінок за їх клопотанням відповідно до медичного висновку, – на посади з меншим обсягом роботи, а також військовослужбовців, які мають дітей віком до трьох років, за їх клопотанням у разі неможливості виконання ними обов'язків на займаних посадах;

у разі відсутності можливості поновлення на попередній посаді у зв'язку з незаконним звільненням або призначенням на іншу посаду, – за рішенням відповідного командира (начальника), прийнятим у порядку, визначеному Міністерством оборони України;

3) на нижчі посади (в межах посад з однаковою штатно-посадовою категорією):

у зв'язку зі скороченням штатів або проведенням організаційних заходів у разі неможливості призначення на рівнозначну посаду;

за станом здоров'я, – на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії;

з урахуванням професійних, ділових і моральних якостей, – на підставі висновку атестування;

за віком або сімейними обставинами, – на особисте прохання;

у зв'язку з перебуванням із близькими особами у відносинах прямої організаційної та правової залежності, – у разі неможливості призначення на рівнозначну посаду за згодою військовослужбовця;

у разі скасування військовослужбовцю допуску до державної таємниці - на посаду, що не передбачає такого допуску, – за рішенням відповідного командира (начальника), прийнятим у порядку, визначеному Міністерством оборони України, у разі неможливості призначення на рівнозначну посаду;

вагітних військовослужбовців-жінок за їх клопотанням відповідно до медичного висновку, – на посади з меншим обсягом роботи, а також військовослужбовців, які мають дітей віком до трьох років, за їх клопотанням у разі неможливості виконання ними обов'язків на займаних посадах та за відсутності рівнозначних посад;

за ініціативою військовослужбовця, – на підставі рішення посадової особи відповідно до номенклатури посад;

у порядку виконання накладеного дисциплінарного стягнення, – відповідно до пунктів “г” та “д” статті 48 Дисциплінарного статуту Збройних Сил України;

4) у порядку виконання накладеного дисциплінарного стягнення, – відповідно до пункту “е” статті 48 Дисциплінарного статуту Збройних Сил України;

5) у порядку виконання накладеного дисциплінарного стягнення – відповідно до пункту “є” статті 48 Дисциплінарного статуту Збройних Сил України (стосовно військовослужбовців сержантського (старшинського) складу);

6) у зв'язку із зарахуванням на навчання осіб рядового, сержантського та старшинського складу до вищого військового навчального закладу та військового навчального підрозділу закладу вищої освіти, закладу фахової передвищої військової освіти, звільненням їх з попередньої посади, призначення на посади курсантів, а також у разі призначення на посаду після закінчення навчання;

7) у зв'язку із зарахуванням на навчання осіб офіцерського складу до вищого військового навчального закладу та військового навчального підрозділу закладу вищої освіти, звільненням їх з попередньої посади та призначенням на посаду слухачів (очної форми здобуття освіти), ад'юнктів, докторантів, а також у разі призначення на посаду після закінчення навчання;

8) у зв'язку із закінченням строку перебування на посаді;

9) у зв'язку із заміщенням військовослужбовцями, які під час проходження військової служби були визнані військово-лікарськими комісіями непридатними до військової служби за станом здоров'я за наслідками захворювань, поранень (травм, контузій, каліцтв), одержаних під час виконання обов'язків військової служби, що призвело до встановлення їм інвалідності, часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності, – на особисте прохання за рішенням посадової особи, до повноважень якої належить призначення на посади відповідно до переліку посад, що можуть бути заміщені такими військовослужбовцями, який визначається Міністерством оборони України;

10) у разі запровадження нового військового звання.

155. Військовослужбовці призначаються на посади за основною або спорідненою спеціальністю з урахуванням досвіду служби, особистих якостей, досягнень та відповідності здобутих рівнів фахової передвищої вищої та професійної військової освіти (набутих освітніх та професійних компетентностей) характеристикам посад, визначених Міністерством оборони України. У разі коли є потреба призначення військовослужбовців на посади за новою спеціальністю, їх призначенню на ці посади має передувати відповідна підготовка (перепідготовка).

156. Військовослужбовці, які займають посади військових капеланів, призначаються на посади виключно в межах посад Служби військового капеланства.

157. Просування по службі військовослужбовців здійснюється за рейтинговим принципом та за умови перебування військовослужбовців у резерві або на конкурсній основі у порядку, встановленому Міністерством оборони України.

158. Порядок заміщення на конкурсній основі особами офіцерського складу науково-педагогічних (наукових) посад у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, організаціях, у складі яких є науковий підрозділ та наукових установах системи Міністерства оборони України, а також керівників закладів культури, які належать до базової мережі закладів культури загальнодержавного рівня, здійснюється відповідно до номенклатури посад з урахуванням вимог Законів України “Про вищу освіту”, “Про наукову і науково-технічну діяльність” та “Про культуру”. Порядок призначення офіцерів на зазначені посади встановлюється Міністерством оборони України.

159. Для осіб офіцерського складу при просуванні по службі обов’язково враховуються ротація їх на командних, штабних та інших посадах в органах військового управління, з’єднаннях, військових частинах, а також проходження курсів професійної військової освіти, підвищення кваліфікації (перепідготовки) у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, у тому числі у військових навчальних закладах інших держав, перелік яких визначається Міністерством оборони України.

160. Призначення військовослужбовців на посади у розвідувальному органі Міністерства оборони України здійснюється з урахуванням вимог статті 31 Закону України “Про розвідку”.

161. Необхідність і терміновість призначення військовослужбовців, які не досягли граничного віку перебування на військовій службі і визнані військово-лікарською комісією за станом здоров'я обмежено придатними до військової служби, з посад, що вони займають, на інші посади, на яких вони можуть виконувати обов'язки військової служби з урахуванням стану здоров'я, підготовки і досвіду служби, визначаються командирами (начальниками), які мають право призначати військовослужбовців на відповідні посади.

162. Призначення на посади в іншу місцевість військовослужбовців, які не досягли граничного віку перебування на військовій службі і визнані придатними або обмежено придатними до військової служби, але при цьому вони самі чи члени їх сімей мають потребу за станом здоров'я у зміні місця служби (проживання), здійснюється на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії.

163. Військовослужбовці, які не досягли граничного віку перебування на військовій службі та визнані за станом здоров'я непридатними до льотної роботи, служби на підводних човнах, надводних кораблях або до роботи у спеціальних спорудах, але придатними або обмежено придатними до військової служби, призначаються на посади, не пов'язані з виконанням польотних завдань, службою на підводних човнах, надводних кораблях чи роботою у спеціальних спорудах. У разі відсутності таких вакантних посад зазначені військовослужбовці звільняються в установленому порядку з військової служби.

164. Призначення військовослужбовців, які проходять військову службу за контрактом, на нижчі посади може здійснюватися на посади з штатно-посадовими категоріями, які відповідають їх фактичному військовому званню, у випадках, передбачених пунктом 154 цього Положення, а також у разі призначення на інші посади військовослужбовців для подальшого проходження військової служби в місцевостях з установленими строками військової служби або призначення на посади до підрозділів Збройних Сил України, які направляються до інших держав для участі в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки.

165. Військовослужбовці, призначені з вищих посад на нижчі, у подальшому просуваються по службі з дотриманням вимог, передбачених пунктом 155 цього Положення.

Військовослужбовець, який був призначений на нижчу посаду у зв'язку із скороченням штатів або проведенням організаційних заходів, у подальшому призначається на посаду, що є рівнозначною або, за умови перебування у

резерві, вищою за посаду, яку він займав до призначення, без додержання принципу послідовності та без урахування строку перебування на посаді, на яку він був призначений у зв'язку із скороченням штатів або проведенням організаційних заходів.

166. Не допускається призначення військовослужбовців на нижчі посади без їх згоди:

у зв'язку із вагітністю, наявністю у них дітей віком до трьох років (до шести років – за медичними показниками);

у зв'язку з тим, що вони є самотніми матеріями (батьками) та мають дітей віком до чотирнадцяти років чи дітей з інвалідністю.

Вагітних військовослужбовців-жінок відповідно до медичного висновку (за їх клопотанням) дозволяється призначати на посади за підставами, визначеними абзацом дванадцятим підпункту 2 і абзацом восьмим підпункту 3 пункту 154 цього Положення.

167. Призначення військовослужбовців на посади заступників командирів (начальників) з питань режиму, начальників режимно-секретних органів та їх заступників, а також видання наказу про покладання на військовослужбовця обов'язків щодо забезпечення режиму секретності здійснюється за погодженням з органами Служби безпеки України та режимно-секретними органами вищого рівня відповідно до законодавства.

Начальники спеціальних органів зв'язку (шифрувальної служби та засекреченого зв'язку) призначаються на посади і звільняються з посад за погодженням з органами спеціального зв'язку Генерального штабу Збройних Сил України.

168. Призначення на посади та звільнення з посад військових капеланів здійснюється за погодженням з начальником Служби військового капеланства.

169. Військовослужбовці, які є близькими особами у значенні, наведеному в абзаці четвертому частини першої статті 1 Закону України “Про запобігання корупції”, не можуть перебувати у відносинах прямої організаційної та правової залежності підлеглої особи від її керівника, у тому числі через вирішення (участь у вирішенні) питань прийняття на військову службу, призначення на посаду, звільнення з військової служби, застосування заохочень, дисциплінарних стягнень, надання вказівок, доручень, контролю за їх виконанням.

У разі виникнення обставин, що порушують вимоги абзацу першого цього пункту, відповідні військовослужбовці, близькі їм особи вживають заходів до усунення таких обставин у порядку, визначеному частиною другою

статті 27 Закону України “Про запобігання корупції”.

170. Військовослужбовцям забороняється брати участь у роботі колегіальних органів під час розгляду питань щодо призначення на посаду близьких їм осіб та у будь-який інший спосіб впливати на прийняття такого рішення.

171. Забороняється призначення військовослужбовців на посади у порядку службового сумісництва, крім посад, пов'язаних із науково-педагогічною або науковою діяльністю. Призначення на посади в порядку службового сумісництва здійснюється наказом посадової особи, до номенклатури посад якої належать такі посади, на підставі відповідного подання. Особи офіцерського складу, які мають наукові ступені (вчені звання) або стратегічний чи оперативний рівень військової освіти та відповідний досвід роботи за фахом, можуть залучатися до проведення навчальних занять із курсантами (слухачами) вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти на умовах погодинної оплати праці з дозволу безпосереднього командира.

Повноваження посадових осіб щодо призначення на посади

172. Призначення на посади здійснюється:

1) Головнокомандувача Збройних Сил України, начальника Генерального штабу Збройних Сил України, Командувача об'єднаних сил, командувачів видів, окремих родів військ (сил) Збройних Сил України, керівника розвідувального органу Міністерства оборони України, Голову Адміністрації Державної спеціальної служби транспорту та його заступників, – Президентом України за поданням Міністра оборони України;

2) військовослужбовців (крім військовослужбовців строкової військової служби), – Міністром оборони України та посадовими особами відповідно до номенклатури посад;

3) курсантів вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, закладів фахової передвищої військової освіти на посади, за якими передбачені військові звання від солдата (матроса) до головного сержанта (головного корабельного старшини), – начальниками вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, закладів фахової передвищої військової освіти.

173. Призначення військовослужбовців за наявності обґрунтованих підстав з урахуванням висновків атестування, рекомендацій їх безпосередніх і прямих начальників на підставі клопотань командирів (начальників), які

порушили питання про призначення, здійснюється:

1) осіб офіцерського складу:

між видами Збройних Сил України, з'єднаннями, військовими частинами та оперативними командуваннями, – наказами посадової особи, якій підпорядковані відповідні види Збройних Сил України, з'єднання, військові частини та оперативні командування, крім посад, що належать до повноважень вищої посадової особи;

2) осіб рядового складу, сержантського і старшинського складу:

між з'єднаннями, військовими частинами, оперативними (повітряними) командуваннями, – наказами посадової особи, якій підпорядковані відповідні з'єднання, військові частини та оперативні, повітряні, морське командування;

між військовими частинами видів, окремих родів військ (сил) Збройних Сил України та військовими частинами, які підпорядковані начальникам структурних підрозділів Генерального штабу Збройних Сил України, – наказом Головнокомандувача Збройних Сил України;

між військовими частинами видів, окремих родів військ (сил) Збройних Сил України та військовими частинами, які підпорядковані Міністерству оборони України, – наказом керівника служби персоналу Міністерства оборони України.

Призначення на посади, що належать до номенклатури посад нижчої посадової особи, здійснюється наказами тих командирів (начальників), до номенклатури посад яких належать посади, з яких переміщуються військовослужбовці.

Форма та порядок надання клопотання визначаються Міністерством оборони України.

174. Призначення військовослужбовців з вищих посад на нижчі здійснюється на підставах, передбачених:

абзацами другим – дев'ятим підпункту 3 пункту 154 цього Положення, – прямими начальниками у межах наданих їм прав щодо призначення на посади;

абзацом десятим підпункту 3 та підпунктами 4, 5 пункту 154 цього Положення, якщо до військовослужбовців було застосовано таке дисциплінарне стягнення, як попередження про неповну службову відповідність (у випадку, визначеному частиною третьою статті 102 Дисциплінарного статуту Збройних Сил України), пониження в посаді, пониження у військовому званні на один ступінь, пониження у військовому званні з переведенням на нижчу посаду (стосовно військовослужбовців сержантського (старшинського) складу), – командирами (начальниками), яким відповідно до Дисциплінарного статуту Збройних Сил України надано таке право.

175. Призначення військовослужбовців на посади, за якими штатом (штатним розписом) передбачено подвійне найменування, здійснюється наказами посадової особи, до номенклатури посад якої належить вища посада.

176. Зарахування на навчання до вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти та наукових установ, звільнення з попередніх посад та призначення на посади до вищезазначених закладів здійснюється:

слухачів стратегічного, оперативного та тактичного рівнів військової освіти очної форми здобуття освіти, ад'юнктів, докторантів вищезазначених закладів, які перебувають у сфері управління Міністерства оборони України, – Міністром оборони України;

слухачів тактичного рівня військової освіти очної форми здобуття освіти ад'юнктів, докторантів вищезазначених закладів, які перебувають у сфері управління Збройних Сил України, – Головнокомандувачем Збройних Сил України.

Зарахування слухачів оперативного, стратегічного та тактичного рівнів військової освіти заочної форми здобуття освіти на навчання до вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти здійснюється начальниками цих закладів освіти.

177. Випускники вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти (крім курсів професійної військової освіти), закладів фахової передвищої військової освіти після закінчення навчання призначаються на посади:

осіб офіцерського складу, – Міністром оборони України;

осіб сержантського і старшинського складу, – керівником служби персоналу Генерального штабу Збройних Сил України.

Випускники закладу вищої освіти розвідувального органу Міністерства оборони України, які навчались за очною формою здобуття освіти, після закінчення навчання призначаються на посади керівником розвідувального органу Міністерства оборони України.

Офіцери-випускники після закінчення курсів професійної військової освіти вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, які навчались за очною формою здобуття освіти, зараховуються Міністром оборони України у розпорядження посадових осіб, які мають право призначення на посади, на які сплановано призначення випускників, з одночасним присвоєнням чергового військового звання.

Особливості призначення військовослужбовців

Ротація військовослужбовців

178. В Збройних Силах України здійснюється ротація військовослужбовців.

Ротація військовослужбовців здійснюється з метою підвищення рівня розвитку їх професійних компетентностей, мотивації до професійного самовдосконалення, запобігання корупції, ефективного використання потенціалу військовослужбовців, забезпечення рівних можливостей для військової кар'єри, для більш доцільного службового використання та службової необхідності.

Основними принципами ротації є:

законність та прозорість;

збалансованість та оптимальне поєднання потреб Збройних Сил та інтересів військовослужбовців;

гендерна рівність;

системність;

плановість;

скоординованість заходів, що забезпечують ротацію;

гнучкість.

Військовослужбовці підлягають ротації з урахуванням їх спеціальності, рівня розвитку професійних компетентностей, досвіду військової служби, особистих якостей і досягнень. Для організації проведення ротації військовослужбовців щорічно формуються плани ротації.

179. Порядок здійснення ротації військовослужбовців визначається Міністерством оборони України.

Порядок здійснення ротації військовослужбовців, які є співробітниками розвідувального органу Міністерства оборони України визначаються розвідувальним органом Міністерства оборони України.

180. Ротації також підлягають військовослужбовці, які проходять військову службу за контрактом у місцевостях з установленим строком військової служби.

Ротація військовослужбовців у разі планової заміни в місцевості з установленим строком військової служби здійснюється відповідно до цього Положення. Перелік таких місцевостей визначається Кабінетом Міністрів України, а строк військової служби встановлюється відповідно до законодавства.

Повторна ротація військовослужбовців без їх згоди в місцевості з установленим строком військової служби раніше, ніж через п'ять років, не допускається.

Військовослужбовець, який проходить військову службу в місцевості з установленим строком військової служби, може бути залишений для подальшого проходження військової служби на строк до одного року. При цьому максимальний строк військової служби не може перевищувати встановленого законом строку військової служби в такій місцевості.

Порядок призначення військовослужбовців на посади у разі скорочення штатів або проведення організаційних заходів

181. Під час скорочення штатів або проведення організаційних заходів, унаслідок яких передбачається скорочення посад, командири (начальники) не пізніше ніж за два місяці до проведення таких заходів:

персонально попереджують у письмовій формі військовослужбовців, посади яких підлягають скороченню внаслідок проведення організаційних заходів;

подають до служб персоналу відповідної номенклатури посад списки військовослужбовців, посади яких підлягають скороченню, з пропозиціями щодо їх подальшого службового використання;

письмово повідомляють в установленому порядку державну службу зайнятості про заплановане вивільнення військовослужбовців.

182. У разі неможливості призначення військовослужбовців, які вивільняються, на рівнозначні посади вони:

призначаються на нижчі посади з урахуванням підпункту третього пункту 154 цього Положення;

зараховуються у розпорядження відповідних командирів (начальників) згідно з підпунктом 1 пункту 41 цього Положення;

звільняються з військової служби у встановленому порядку (у разі неможливості виконання пункту 145 або відсутності згоди про призначення на посади у випадках, визначених абзацами третім – п'ятим пункту 142 цього Положення).

183. Під час скорочення штатів або проведення організаційних заходів, унаслідок яких передбачається скорочення посад, на вакантні посади в першу чергу призначаються військовослужбовці, які згідно із законодавством належать до категорій громадян, що користуються переважним правом залишення на службі чи першочерговим правом призначення на вакантні посади. Призначення всіх інших військовослужбовців здійснюється після вирішення питання щодо подальшого службового використання вивільнених військовослужбовців.

Порядок тимчасового виконання обов'язків військовослужбовцями

184. У зв'язку зі службовою необхідністю на військовослужбовця, який займає посаду, може бути покладено тимчасове виконання обов'язків за іншою рівнозначною або вищою посадою, а саме:

- 1) вакантною – за його згодою;
- 2) невакантною – у разі тимчасової відсутності, або внаслідок усунення від виконання службових обов'язків чи відсторонення від виконання службових повноважень військовослужбовця, який її займає.

Безперервний строк тимчасового виконання обов'язків за вакантною посадою не повинен перевищувати шести місяців, а за невакантною – чотирьох місяців, за винятком випадків, передбачених пунктом 206, абзацом одинадцятим пункту 43 цього Положення.

На військовослужбовця, який займає посаду, за його згодою може бути покладено виконання обов'язків за невакантною посадою на час перебування військовослужбовця, який її займає, у відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку (шестирічного віку за медичними показниками).

На військовослужбовців, які перебувають у розпорядженні відповідних командирів (начальників), тимчасове виконання обов'язків за вакантною посадою може бути покладено на строк не більше двох місяців.

185. Тимчасове виконання обов'язків покладається на військовослужбовців наказом командира (начальника) військової частини.

Для тимчасового виконання обов'язків за вакантними і невакантними посадами можуть призначатися:

- 1) особи рядового складу – на посади, за якими штатами (штатними розписами) передбачені штатно-посадові категорії рядового складу;
- 2) особи рядового складу режимно-секретних органів та спеціальних органів зв'язку (шифрувальної служби та засекреченого зв'язку), які мають допуск до державної таємниці відповідної форми, – на посади в цих органах, за якими штатами (штатними розписами) передбачені штатно-посадові категорії сержантського і старшинського складу, з дотриманням вимог пункту 167 цього Положення;
- 3) особи сержантського і старшинського складу – на посади, за якими штатом (штатним розписом) передбачені штатно-посадові категорії сержантського і старшинського або молодшого офіцерського складу, якщо їм не підпорядковані офіцери;
- 4) особи молодшого офіцерського складу – на посади, за якими штатом (штатним розписом) передбачені штатно-посадові категорії молодшого або старшого офіцерського складу;
- 5) особи старшого офіцерського складу – на посади, за якими штатом

(штатним розписом) передбачені штатно-посадові категорії старшого або вищого офіцерського складу;

б) особи вищого офіцерського складу – на посади, за якими штатом (штатним розписом) передбачені штатно-посадові категорії вищого офіцерського складу.

Для тимчасового заміщення невакантних посад, на період відпусток військовослужбовців-жінок у зв'язку з вагітністю та пологами, а також відпусток військовослужбовців по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку (шестирічного віку за медичними показниками), командири (начальники) військових частин можуть тимчасово приймати на роботу цивільних осіб, які мають споріднені спеціальності, з укладенням з ними на цей період строкового трудового договору.

Тимчасове заміщення вакантних посад цивільними особами на умовах строкового трудового договору здійснюється у випадках та в порядку, визначених Міністерством оборони України.

Освіта, підготовка, перепідготовка і підвищення кваліфікації

Підготовка громадян до проходження військової служби за контрактом на посадах рядового складу, сержантського та старшинського складу

186. Підготовка громадян, прийнятих на військову службу за контрактом, та підготовка (перепідготовка, підвищення кваліфікації) осіб рядового складу, сержантського та старшинського складу здійснюється у закладах фахової передвищої військової освіти, вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, навчальних частинах (центрах), військових частинах (далі – навчальних частинах (центрах)) шляхом навчання на спеціальних курсах підготовки.

Підготовка осіб рядового складу включає базову загальновійськову підготовку та фахову підготовку (перепідготовку) за визначеною військово-обліковою спеціальністю.

Підготовка осіб сержантського і старшинського складу включає багаторівневу підготовку та курсову підготовку (підвищення кваліфікації) у закладах фахової передвищої військової освіти, вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти.

Порядок організації, здійснення та забезпечення підготовки (перепідготовки, підвищення кваліфікації) визначається Міністерством оборони України.

Підготовка громадян до проходження військової служби за контрактом на посадах офіцерського складу

187. Підготовка громадян для проходження служби на посадах офіцерського складу здійснюється у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, наукових установах та передбачає:

здобуття відповідного рівня військової освіти на курсах професійної військової освіти;

здобуття ступеня вищої освіти “бакалавра” за освітньо-професійними програмами відповідних спеціальностей та тактичний рівень військової освіти шляхом опанування освітніх програм базового та фахового курсів тактичного рівня професійної військової освіти;

здобуття ступеня вищої освіти “магістра” з одночасним опануванням освітніх програм командного курсу тактичного рівня професійної військової освіти;

здобуття ступеня вищої освіти “магістра” за визначеними спеціальностями після здобуття оперативного рівня військової освіти;

здобуття ступеня вищої освіти “магістра” за визначеною спеціальністю після здобуття стратегічного рівня військової освіти;

здобуття ступеня вищої освіти “доктора філософії”;

здобуття наукового ступеня доктора наук.

Здобуття фахової передвищої, вищої та професійної військової освіти для проходження військової служби на посадах осіб сержантського (старшинського) та офіцерського складу

188. Здобуття фахової передвищої, вищої та професійної військової освіти громадянами для проходження військової служби на посадах осіб сержантського (старшинського) та офіцерського складу, їх перепідготовка і підвищення кваліфікації здійснюються у закладах фахової передвищої військової освіти, вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, наукових установах, що належать до сфери управління Міністерства оборони України, або вищих військових навчальних закладах (закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання), наукових установах інших складових сил оборони.

189. Ступінь “магістра” медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямування та тактичний рівень військової освіти здобуваються на основі повної загальної середньої освіти або ступеня вищої освіти “молодшого бакалавра”, фахового молодшого бакалавра, освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста за відповідною спеціальністю особами за освітньо-професійними програмами відповідних спеціальностей (спеціалізацій) з

одночасним опануванням програм підготовки офіцерів запасу за відповідними військово-обліковими спеціальностями у закладах вищої освіти.

190. Порядок організації та здобуття фахової передвищої, вищої та професійної військової освіти для проходження військової служби на посадах осіб сержантського (старшинського) та офіцерського складу визначається Міністерством оборони України та іншими державними органами, до сфери управління яких належать заклади фахової передвищої військової освіти, вищі військові навчальні заклади, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти, наукові установи.

Право військовослужбовців, які проходять військову службу за контрактом, на отримання вищої освіти (без здобуття рівнів військової освіти)

191. Особи рядового, сержантського і старшинського складу, які проходять військову службу за контрактом та продовжили строк військової служби за другим (наступним) або новим контрактом, мають право на здобуття вищої освіти (без здобуття рівня військової освіти) без відриву від військової служби у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, а у разі відсутності можливості підготовки за спеціальностями у цих закладах освіти, – в інших закладах вищої освіти.

Військовослужбовці рядового, сержантського і старшинського складу, які проходять військову службу за контрактом та продовжили строк військової служби за другим (наступним) або новим контрактом, та особи офіцерського складу (крім військовослужбовців військової служби за призовом осіб офіцерського складу), які здобули вищу освіту за державним замовленням та прослужили час, що дорівнює часу навчання для здобуття попереднього ступеня вищої освіти, для поглиблення професійних знань і здобуття наступного рівня вищої освіти можуть навчатися без відриву від військової служби у закладах вищої освіти. Дозвіл на навчання надається керівником органу військового управління, якому підпорядкована військова частина (заклад, установа, організація), на підставі рапорту військовослужбовців, а військовослужбовцям, які є співробітниками розвідувального органу Міністерства оборони України, такий дозвіл надається керівником розвідувального органу Міністерства оборони України.

Підвищення кваліфікації

192. Відбір кандидатів для навчання на курсах підвищення кваліфікації здійснюється на підставі планів ротації.

193. Порядок організації та строки проведення підвищення кваліфікації військовослужбовців, зокрема особливості здійснення підготовки військовослужбовців щодо знання та додержання норм міжнародного гуманітарного права, визначається Міністерством оборони України.

Атестування військовослужбовців

194. Атестування проводиться для організації управління кар'єрою військовослужбовців, забезпечення якісного укомплектування посад, вдосконалення підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації військовослужбовців шляхом об'єктивного оцінювання їх професійних компетентностей, рівня розвитку індивідуальних якостей кожного військовослужбовця, визначення відповідності їх займаній посаді і перспектив подальшого службового використання та підготовки відповідних кадрових рішень.

195. Процес атестування військовослужбовців складається з комплексного та періодичного оцінювання.

Комплексне оцінювання передбачає проведення двох процедур – щорічного та незалежного оцінювання військовослужбовців.

Комплексному оцінюванню підлягають усі військовослужбовці, які проходять військову службу за контрактом, за винятком військовослужбовців-депутатів, прикомандированих до відповідних рад у зв'язку з обранням на посади, на яких вони працюють на постійній основі, та військовослужбовців, відряджених до державних органів, підприємств, установ, організацій, державних та комунальних закладів освіти, а також військовослужбовців військової служби за контрактом, які визнані військово-лікарськими комісіями непридатними до військової служби за станом здоров'я за наслідками захворювань, поранень (травм, контузій, каліцтв), одержаних під час виконання обов'язків військової служби, що призвело до встановлення їм інвалідності, часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності (за винятком атестації до присвоєння військового звання та оцінювання перед закінченням військової служби).

Періодичне оцінювання проводиться між щорічними оцінюваннями.

196. Організація та порядок проведення атестування військовослужбовців визначаються Міністерством оборони України.

Порядок відрядження військовослужбовців для виконання завдань в інтересах оборони держави та її безпеки із залишенням на військовій службі

197. Особи офіцерського складу, які проходять військову службу за контрактом, за їх згодою можуть бути відряджені в інтересах оборони держави та її безпеки до державних органів, підприємств, установ, організацій, державних та комунальних навчальних закладів із залишенням на військовій службі, але зі звільненням із займаної посади з подальшим призначенням на посаду відповідно до Переліку посад, що заміщуються військовослужбовцями Збройних Сил України, інших військових формувань, правоохоронних органів спеціального призначення у державних органах, на підприємствах, в установах, організаціях, а також державних та комунальних закладах освіти, та граничних військових звань за цими посадами, який затверджується Президентом України.

Для заміщення вакантних посад у державних органах, на підприємствах, в установах, організаціях, державних та комунальних закладах освіти їх керівники надсилають до Міністерства оборони України письмовий запит про основні характеристики зазначених посад та професійні, освітні і кваліфікаційні вимоги, яким повинні відповідати військовослужбовці для зайняття таких посад.

На підставі письмового запиту Міністерством оборони України здійснюється відбір військовослужбовців для відрядження на посади в державних органах, на підприємствах, в установах, організаціях, державних та комунальних навчальних закладах.

Рішення про відрядження військовослужбовців приймається Міністром оборони України на підставі письмового запиту керівника державного органу, підприємства, установи, організації, державного та комунального закладу освіти, рапорту військовослужбовця та відповідного подання, про що видається відповідний наказ.

Про призначення відряджених військовослужбовців на посади керівники державних органів, підприємств, установ, організацій, державних та комунальних закладів освіти письмово повідомляють Міністерство оборони України.

198. За погодженням із Міністерством оборони України керівник державного органу, підприємства, установи, організації, державного та комунального закладу освіти звільняє з посад відряджених військовослужбовців та направляє їх у розпорядження Міністерства оборони України:

після виконання визначеного обсягу робіт оборонного характеру;

за зверненням військовослужбовця;

у разі невиконання військовослужбовцем обов'язків за займаною посадою.

За потреби Міністр оборони України має право відкликати з державного органу, підприємства, установи, організації, державного та комунального закладу освіти відряджених військовослужбовців, повідомивши про таке відкликання їх керівників з наданням відповідної заміни.

Звільнені з посади відряджені військовослужбовці направляються в місячний строк у розпорядження Міністерства оборони України з приписом, службовою характеристикою та наказом (розпорядженням) про звільнення з посади.

До зазначеного строку не включається час перебування військовослужбовців у відпустці, службовому відрядженні, на лікуванні чи під вартою.

Після повернення в розпорядження Міністерства оборони України військовослужбовці призначаються на посади, з урахуванням їх ступеня вищої освіти та рівня військової освіти, але не нижчі за ті, що вони займали до відрядження.

199. За відрядженими до державних органів, підприємств, установ, організацій, державних та комунальних закладів освіти військовослужбовцями та членами їх сімей зберігаються всі гарантії та пільги, передбачені законодавством для військовослужбовців. Виплата грошового забезпечення та надання матеріального забезпечення відрядженим військовослужбовцям здійснюється у порядку та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України.

Пенсійне забезпечення звільнених у запас або відставку відряджених військовослужбовців здійснюється на загальних підставах, передбачених законодавством для військовослужбовців.

200. Нагородження державними нагородами та відомчими заохочувальними відзнаками Міністерства оборони України відряджених військовослужбовців здійснюється на загальних підставах за поданням керівників державних органів, підприємств, установ, організацій, державних та комунальних закладів освіти, до яких вони відряджені, а за потреби – за спільним поданням керівника державного органу та Міністра оборони України.

Особливості проходження військової служби військовослужбовцями, які
направляються за кордон

201. Військовослужбовці, які проходять військову службу за контрактом та мають необхідну професійну і психологічну підготовку, можуть бути направлені за кордон.

202. Відбір і направлення за кордон військовослужбовців, які проходять військову службу за контрактом, здійснюється на добровільній основі у порядку, що визначається Міністерством оборони України.

203. На військовослужбовців, які направляються за кордон, оформлюються виїзні справи у порядку, визначеному Міністерством оборони України.

204. Видання відповідного наказу по особовому складу здійснюється після підписання додатка до контракту про проходження військової служби.

205. Призначення на посади військовослужбовців, які направляються за кордон, здійснюється Міністром оборони України та посадовими особами відповідно до номенклатури посад.

206. Військовослужбовці, які призначаються на посади у складі підрозділів Збройних Сил України, що направляються до інших держав для участі у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки, а також направлені на навчання (підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації) за кордон строком до одного року, не виключаються зі списків особового складу військових частин, з яких вони прибули. Дозволяється покладати тимчасове виконання обов'язків за такими невакантними посадами на інших військовослужбовців у порядку, встановленому пунктом 184 цього Положення. Після закінчення строку військової служби у складі підрозділів Збройних Сил України, направлених до інших держав для участі у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки, або навчання за кордоном військовослужбовці повертаються до військових частин, з яких вони вибули.

207. Військовослужбовці, призначені на посади національного персоналу, у багатонаціональних органах військового управління, а також направлені на навчання за кордоном строком понад один рік, звільняються із займаних посад, виключаються зі списків особового складу військової частини та призначаються на посади у визначену Міністром оборони України військову частину. Після закінчення проходження військової служби або навчання за кордоном військовослужбовці звільняються з посад у визначеній Міністром оборони України військовій частині та призначаються на посади Міністром оборони України.

208. Призначення військовослужбовців на іншу посаду у складі підрозділів Збройних Сил України, що направляються до інших держав для участі у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки, здійснюється наказами по особовому складу посадових осіб, зазначених у пункті 205 цього

Положення, за поданням командира (начальника) відповідного військового підрозділу.

209. Вимоги до кандидатів, порядок відбору і направлення військовослужбовців для навчання за кордоном строком понад два місяці визначаються Міністерством оборони України.

Порядок направлення військовослужбовців у складі військових підрозділів для участі у міжнародних операціях з підтримки миру і безпеки як національний контингент

210. Із військовослужбовцями підрозділів Збройних Сил України, що направляються до інших держав для участі у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки у складі національного контингенту, підписується додаток до контракту про проходження військової служби згідно з додатком 3, що є невід'ємною частиною такого контракту.

211. Право на підписання з військовослужбовцями додатка до контракту про проходження військової служби від імені Міністерства оборони України надається:

1) Міністру оборони України, – з військовослужбовцями, що призначені або призначаються на посади, за якими штатом (штатним розписом) передбачено військове звання вищого офіцерського складу;

2) командувачу виду Збройних Сил України, на якого покладено формування підрозділу Збройних Сил України, що направляється до іншої держави для участі у міжнародній операції з підтримання миру і безпеки, – з іншими особами.

212. Додаток до контракту про проходження військової служби підписується на строк перебування військовослужбовця у складі підрозділу Збройних Сил України, направленого до іншої держави для участі у міжнародній операції з підтримання миру і безпеки, але не більше одного року, та набирає чинності з дня перетину державного кордону України.

213. Додаток до контракту про проходження військової служби складається у двох примірниках та підписується військовослужбовцем і посадовою особою, якій надано право на його підписання від імені Міністерства оборони України. Підпис посадової особи скріплюється відповідною гербовою печаткою військової частини.

Один примірник додатку до контракту зберігається в особовій справі військовослужбовця, другий – у військовослужбовця.

214. Про дату набрання чинності додатком до контракту про проходження військової служби в обох його примірниках та в послужному списку особової справи військовослужбовця робиться відповідний запис, який засвідчується підписом командира (начальника) військової частини та скріплюється відповідною гербовою печаткою військової частини.

215.3 військовослужбовцем підрозділу Збройних Сил України, направленого до іншої держави для участі у міжнародній операції з підтримання миру і безпеки, за його бажанням може бути підписано новий додаток до контракту про проходження військової служби, у разі:

прийняття рішення Міністром оборони України про продовження строку перебування військовослужбовця у складі підрозділу Збройних Сил України, направленого до іншої держави для участі у міжнародній операції з підтримання миру і безпеки;

призначення військовослужбовця на іншу посаду у складі військового підрозділу за службовою необхідністю.

Новий додаток до контракту про проходження військової служби підписується на строк, з урахуванням якого безперервний строк служби військовослужбовця у складі підрозділу Збройних Сил України, направленого до іншої держави для участі у міжнародній операції з підтримання миру і безпеки, не може перевищувати одного року.

Новий додаток до контракту про проходження військової служби набирає чинності з дня, наступного за днем закінчення строку чинного додатка до контракту, а з військовослужбовцем, якого призначено на іншу посаду у складі військового підрозділу Збройних Сил України, направленого до іншої держави для участі у міжнародній операції з підтримання миру і безпеки, – з дня видання відповідною посадовою особою наказу про призначення його на посаду.

216. Для військовослужбовців підрозділу Збройних Сил України, направленого до іншої держави для участі у міжнародній операції з підтримання миру і безпеки, які перебувають в умовах, що з об'єктивних причин (перебування у полоні, заручником, інтернованим в нейтральній державі, якщо місце перебування невідоме та за інших обставин) унеможливають підписання нового додатка до контракту про проходження військової служби, додаток до контракту діє до прийняття судом рішення про визнання їх безвісно відсутніми чи оголошення померлими або до закінчення перебування в таких умовах і повернення до підрозділів, в яких вони проходили військову службу за кордоном, а також до визначення придатності до проходження військової служби за станом здоров'я та прийняття рішення щодо підписання нового додатка до контракту.

У разі непідписання нового додатка до контракту про проходження військової служби такі військовослужбовці повертаються в Україну.

Для військовослужбовців, які після закінчення перебування у зазначених в абзаці першому умовах повертаються в Україну, додаток до контракту про проходження військової служби діє до моменту перетинання ними державного кордону України або до прийняття судом рішення про визнання їх безвісно відсутніми чи оголошення померлими.

217. Дія додатка до контракту про проходження військової служби припиняється, а військовослужбовці повертаються в Україну достроково за наявності підстав, передбачених пунктами 94 та 216 цього Положення.

218. У разі припинення дії додатка до контракту про проходження військової служби у примірнику додатка, що зберігається в особовій справі, робиться запис із зазначенням підстав і дати припинення дії додатка до контракту про проходження військової служби. Запис завіряється підписом відповідної посадової особи та скріплюється відповідною гербовою печаткою військової частини.

Звільнення з військової служби

Права посадових осіб щодо звільнення з військової служби

219. Звільнення військовослужбовців, які проходять військову службу за контрактом, із військової служби здійснюється на підставах, передбачених пунктом 1 частини п'ятої статті 26 Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу":

у військових званнях до майстер-сержанта (майстер-старшини) включно за всіма підставами, – командирами бригад (полків, кораблів 1 рангу) і посадовими особами, які відповідно до Дисциплінарного статуту Збройних Сил України прирівняні до них;

у військових званнях до підполковника (капітана 2 рангу) включно за всіма підставами, – командирами корпусів та командувачами військ оперативних командувань і посадовими особами, які відповідно до Дисциплінарного статуту Збройних Сил України прирівняні до них, а також командувачами окремих родів військ (сил) Збройних Сил України, командувачами видів Збройних Сил України, начальником Генерального штабу Збройних Сил України, керівником служби персоналу Міністерства оборони України;

у військових званнях до полковника (капітана 1 рангу) включно за всіма підставами, крім військовослужбовців, які займають посади номенклатури посад Міністра оборони України, – Головнокомандувачем Збройних Сил

України, керівником розвідувального органу Міністерства оборони України та Головою Адміністрації Державної спеціальної служби транспорту;

у військових званнях до генерал-лейтенанта (віце-адмірала) та прирівняних до них згідно із пунктом 3 розділу II “Прикінцеві та перехідні положення” Закону України від 4 червня 2020 року № 680-ІХ “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо військових звань військовослужбовців” військових звань включно за всіма підставами, – Міністром оборони України;

у військових званнях генерала (адмірала) та прирівняних до них згідно із пунктом 3 розділу II “Прикінцеві та перехідні положення” Закону України від 4 червня 2020 року № 680-ІХ “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо військових звань військовослужбовців” військовому званні, – Президентом України.

Особливості звільнення військовослужбовців з військової служби в деяких випадках

220. Військовослужбовці звільняються з військової служби у зв’язку зі скороченням штатів або проведенням організаційних заходів:

1) при скороченні посади, яку військовослужбовець займає, у тому числі при ліквідації (розформовуванні), реорганізації військових частин або державних органів, підприємств, установ, організацій, державних та комунальних закладів освіти, у разі неможливості використання цього військовослужбовця на військовій службі;

2) при скороченні рівнозначних посад у межах їх загальної чисельності, які підлягають заміщенню військовослужбовцями з однаковою військово-обліковою спеціальністю, зокрема, якщо займана ними посада не підлягає скороченню, за їх згодою (для військовослужбовців, які мають право на пенсію).

221. Звільнення військовослужбовців з військової служби через службову невідповідність здійснюється в разі:

виконання відповідного дисциплінарного стягнення, передбаченого Дисциплінарним статутом Збройних Сил України;

неможливості призначення військовослужбовця, якому відмовлено (якому скасовано) у відповідній формі допуску до відомостей, що становлять державну таємницю, на посаду, яка не передбачає такого допуску, та неможливості звільнення з військової служби на інших підставах, передбачених законодавством.

222. Звільнення з військової служби у зв’язку із систематичним невиконанням умов контракту військовослужбовцем здійснюється в разі, коли

протягом останніх шести місяців за неналежне виконання або відмову від виконання взятих на себе під час укладення контракту про проходження військової служби чи контракту про навчання обов'язків він два або більше разів у сукупності притягувався до кримінальної відповідальності, адміністративної відповідальності за вчинення військового адміністративного правопорушення або на підставі письмового наказу до дисциплінарної відповідальності за порушення військової дисципліни, які враховуються для оцінки стану дисципліни в Міністерстві оборони України.

223. Звільнення з військової служби у зв'язку із систематичним невиконанням умов контракту командуванням здійснюється в разі, коли протягом останніх шість місяців служби військовослужбовця командуванням два чи більше разів не виконувалось одне або декілька із зобов'язань та інших умов, визначених контрактом про проходження військової служби. Невиконання зобов'язань та інших умов, визначених контрактом про проходження військової служби, не враховується для встановлення систематичного невиконання умов контракту командуванням, якщо їх виконання стало неможливим у разі збройної агресії, збройного конфлікту чи загрози нападу шляхом безпосереднього ведення воєнних (бойових) дій, а також залучення до здійснення заходів правового режиму надзвичайного стану, боротьби з тероризмом і піратством, посилення охорони державного кордону, ліквідації надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру, надання військової допомоги іншим державам.

224. За наявності підстав, передбачених статтею 26 Закону України “Про військовий обов'язок і військову службу”, військовослужбовець може бути звільнений з військової служби під час досудового розслідування або судового провадження, якщо до нього не застосовано заходів забезпечення кримінального провадження у вигляді затримання особи або запобіжних заходів у вигляді домашнього арешту чи тримання під вартою, з одночасним повідомленням про звільнення відповідних органів досудового розслідування чи суду.

225. Військовослужбовець, стосовно якого прийнято рішення про дострокове розірвання контракту про проходження військової служби, має право оскаржити наказ про дострокове розірвання контракту і звільнення з військової служби у порядку, встановленому законодавством. Оскарження наказу не зупиняє його виконання.

226. У разі незаконного звільнення з військової служби військовослужбовець, який проходить військову службу за контрактом, підлягає поновленню на військовій службі на попередній або за його згодою на

іншій, не нижчій, ніж попередня, посаді. У разі поновлення на військовій службі орган, який прийняв рішення про таке поновлення, одночасно вирішує питання щодо виплати військовослужбовцю грошового і матеріального забезпечення за час вимушеного прогулу, які він недоотримав внаслідок незаконного звільнення. Цей період зараховується військовослужбовцю до вислуги років (як у календарному, так і пільговому обчисленні) та до строку, встановленого для присвоєння чергового військового звання. У такому разі контракт про проходження військової служби, строк дії якого закінчився під час вимушеного прогулу, продовжується на строк вимушеного прогулу і строк (до двох місяців), необхідний для визначення придатності до проходження військової служби за станом здоров'я та прийняття рішення щодо укладення нового контракту про проходження військової служби, у порядку, визначеному цим Положенням.

227. У разі незаконного звільнення військовослужбовця з військової служби поновлення його на попередній або рівнозначній посаді здійснюється посадовою особою, яка має право звільнення цієї категорії військовослужбовців з військової служби, їй рівнозначної або вищої. У такому випадку підставою для видання відповідного наказу є рішення суду.

За фактом незаконного звільнення військовослужбовця з військової служби, встановленого рішенням суду, призначається службове розслідування.

Порядок звільнення з військової служби

228. Перед звільненням військовослужбовців уточнюються дані про проходження ними військової служби, документально підтверджуються періоди служби, що підлягають зарахуванню до вислуги в календарному та пільговому обчисленні, проводиться обчислення вислуги років військової служби для призначення пенсій.

Заперечення військовослужбовців щодо складеного розрахунку обчислення вислуги років військової служби розглядаються командирами (начальниками) військових частин перед оформленням документів для звільнення з військової служби. Спірні питання щодо зарахування до вислуги років окремих періодів служби в календарному обчисленні або на пільгових умовах для призначення пенсії розглядаються комісією Міністерства оборони України.

Організація роботи з обчислення вислуги років для призначення пенсій визначається Міністерством оборони України.

Обчислення вислуги років військовослужбовців, які звільнені з військової служби через службову невідповідність, у зв'язку з систематичним невиконанням умов контракту військовослужбовцем, у зв'язку з набранням законної сили обвинувальним вироком суду, яким призначено покарання у виді

позбавлення волі, обмеження волі або позбавлення військового звання, у зв'язку з набранням законної сили судовим рішенням, яким військовослужбовця притягнуто до адміністративної відповідальності за вчинення адміністративного правопорушення та накладено стягнення у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, що пов'язані з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, здійснюють територіальні центри комплектування та соціальної підтримки, де вони перебувають на військовому обліку, який надсилає розрахунок вислуги років для затвердження в порядку, визначеному Міністерством оборони України.

229. Військовослужбовці протягом 12 місяців до досягнення граничного віку перебування їх на військовій службі направляються для визначення ступеня придатності до військової служби за станом здоров'я на обстеження до військово-лікарської комісії, висновки якої враховуються під час визначення підстав звільнення з військової служби. Військовослужбовці, про залишення яких на військовій службі понад граничний вік перебування на військовій службі рішення не прийнято та які включені до плану звільнення військовослужбовців, підлягають звільненню з військової служби на підставі документів, визначених Міністерством оборони України.

Військовослужбовці, які звільняються з військової служби на підставах статті 26 Закону України “Про військовий обов'язок і військову службу”, на обстеження військово-лікарською комісією не направляються і звільненню з військової служби за станом здоров'я не підлягають у разі звільнення:

- у зв'язку з припиненням громадянства України;
- через службову невідповідність;

- у зв'язку з набранням законної сили обвинувальним вироком суду, яким призначено покарання у виді позбавлення волі, обмеження волі, позбавлення військового звання чи позбавлення права займати певні посади;

- у зв'язку із систематичним невиконанням умов контракту військовослужбовцем;

- у зв'язку з набранням законної сили судовим рішенням, яким військовослужбовця притягнуто до адміністративної відповідальності за вчинення адміністративного правопорушення та накладено стягнення у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, що пов'язані з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування;

- у зв'язку з набранням законної сили судовим рішенням про визнання активів військовослужбовця чи активів, набутих за його дорученням іншими особами або в інших передбачених статтею 290 Цивільного процесуального кодексу України випадках, необґрунтованими та їх стягнення в дохід держави;

у зв'язку з відкликанням мандата на право здійснення військової капеланської діяльності. Після звільнення військовослужбовців з військової служби територіальний центр комплектування та соціальної підтримки, де вони взяті на військовий облік, направляє їх для проходження медичного обстеження з метою визначення придатності до військової служби.

Військовослужбовці за їх бажанням можуть не направлятися на обстеження військово-лікарською комісією в разі звільнення:

у зв'язку із закінченням строку контракту;

за власним бажанням;

за віком у разі досягнення граничного віку перебування на військовій службі;

через сімейні обставини або з інших поважних причин.

230. З військовослужбовцями, які проходять військову службу за контрактом, перед їх звільненням проводиться бесіда з питань звільнення.

Форма, порядок оформлення та зберігання документа, в якому відображається зміст проведення бесіди, визначаються Міністерством оборони України.

231. У разі звільнення військовослужбовця з військової служби у зв'язку із закінченням строку контракту видання наказу про звільнення та здача посади військовослужбовцем повинні бути здійснені не пізніше дня закінчення строку контракту, якщо інше не передбачено законодавством.

232. Наказ про накладення на військовослужбовця такого дисциплінарного стягнення, як звільнення з військової служби через службову невідповідність, є підставою для видання наказу про його звільнення.

Порядок оформлення документів для видання наказу про звільнення військовослужбовців з військової служби через службову невідповідність визначається Міністерством оборони України.

233. Військовослужбовці, які визнані непридатними до військової служби за станом здоров'я, підлягають звільненню з військової служби за станом здоров'я, крім військовослужбовців, визнаних військово-лікарськими комісіями непридатними до військової служби за станом здоров'я за наслідками захворювань, поранень (травм, контузій, каліцтв), одержаних під час виконання обов'язків військової служби, що призвело до встановлення їм інвалідності, часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності (за винятком розумових, сенсорних, психологічних вад та інших захворювань, визначених Міністерством оборони України), які виявили бажання проходити військову службу та стосовно яких прийнято рішення про залишення на військовій службі за контрактом. Військовослужбовці, які були визнані військово-лікарськими

комісіями непридатними до військової служби за станом здоров'я за наслідками захворювань, поранень (травм, контузій, каліцтв), одержаних під час виконання обов'язків військової служби, що призвело до встановлення їм інвалідності, часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності, та яким згідно з прийнятими рішеннями дозволено проходити військову службу за контрактом на визначених посадах, можуть бути звільнені з військової служби до закінчення строку контракту.

Після отримання військовою частиною відповідного висновку (постанови) військово-лікарської комісії про непридатність військовослужбовця до військової служби за станом здоров'я або про непридатність до військової служби з переоглядом через 6-12 місяців документи про його звільнення з військової служби оформлюються та надсилаються посадовій особі, яка має право звільнення такого військовослужбовця.

234. Рішення про подальше проходження військової служби військовослужбовцями, яких визнано обмежено придатними до проходження військової служби в мирний час, приймає посадова особа, до чиеї номенклатури посад належить посада, яку займає військовослужбовець, на підставі відповідних клопотань. Після прийняття рішення про продовження проходження військової служби зазначені військовослужбовці можуть бути звільнені з військової служби на загальних підставах.

235. У наказах командирів (начальників) для військовослужбовців, які звільняються з військової служби, можуть бути застосовані такі види заохочення, як оголошення подяки, нагородження грамотою, цінним подарунком, грошовою премією, занесення прізвища військовослужбовця до Книги пошани військової частини.

У разі звільнення із військової служби офіцерів, які звільняються з посад що належать до посад медичної, юридичної служби або капеланської служб у наказі про звільнення оголошується військове звання цих офіцерів без додавання слів “медичної служби”, “юстиції” або “капеланської служби”.

Військовослужбовцям, які мають право на пенсію за вислугу років, та позитивно характеризуються по службі, а також тим, які мають особливі заслуги перед Україною, незалежно від вислуги років у разі звільнення в запас або у відставку за рішенням посадових осіб, які мають право звільнення, може бути надано право носіння військової форми одягу. Для таких військовослужбовців організуються урочисті заходи.

236. Після надходження до військової частини письмового повідомлення про звільнення військовослужбовця з військової служби або після видання

наказу командира (начальника) військової частини про звільнення, військовослужбовець повинен здати в установлені строки посаду та підлягає виключенню зі списків особового складу військової частини і направленню на військовий облік до районного (міського) територіального центру комплектування та соціальної підтримки за вибраним місцем проживання. Особи, звільнені з військової служби, зобов'язані у п'ятиденний строк прибути до районних (міських) територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки для взяття на військовий облік.

У разі звільнення з військової служби на військовослужбовця оформлюється службова характеристика, в якій відповідний командир (начальник) визначає посаду, на якій доцільне подальше службове використання військовослужбовця. Зазначена характеристика додається до особової справи військовослужбовця.

Особа, звільнена з військової служби, на день виключення зі списків особового складу військової частини повинна бути повністю забезпечена грошовим та належними їй видами матеріального забезпечення відповідно до законодавства. Військовослужбовець до проведення з ним усіх необхідних розрахунків не виключається без його згоди зі списків особового складу військової частини.

237. Після видання наказу про звільнення військовослужбовця з військової служби підстава звільнення зміні не підлягає, якщо при звільненні не допущені порушення законодавства і не виникли нові обставини, пов'язані зі звільненням.

238. Порядок організації звільнення військовослужбовців з військової служби визначається Міністерством оборони України.

Звільнення з військової служби деяких категорій військовослужбовців

239. Звільнення з військової служби військовослужбовців, відряджених до державних органів, підприємств, установ, організацій, державних та комунальних закладів освіти, здійснюється посадовими особами, зазначеними в пункті 219 цього Положення, за поданням керівників державних органів, підприємств, установ, організацій, державних та комунальних закладів освіти, до яких вони відряджалися, без зарахування в розпорядження Міністерства оборони України.

Днем закінчення військової служби для таких військовослужбовців є день, зазначений у наказі (розпорядженні) про звільнення з посади в державних органах, на підприємствах, в установах, організаціях, державних та комунальних закладах освіти, до яких вони були відряджені.

Витяги з наказів про звільнення військовослужбовців з військової служби надсилаються до відповідних державних органів, підприємств, установ, організацій, державних та комунальних закладів освіти для подальшого розрахунку звільнених осіб та направлення їх на військовий облік. У день розрахунку таких осіб у зв'язку із звільненням з військової служби керівник державного органу, підприємства, установи, організації, державного та комунального навчального закладу направляє їх до відповідного територіального центру комплектування та соціальної підтримки для постановки на військовий облік. Особи, звільнені з військової служби, зобов'язані у п'ятиденний строк прибути до районних (міських) територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки для взяття на військовий облік.

240. Звільнення військових капеланів з військової служби здійснюється з підстав, передбачених частиною п'ятою статті 26 Закону України “Про військовий обов'язок і військову службу”.

Звільнення військових капеланів з військової служби у зв'язку з відкликанням мандата на право здійснення військової капеланської діяльності здійснюється за поданням начальника Служби військового капеланства у порядку, встановленому цим Положенням.

Витяги з наказів про звільнення військових капеланів з військової служби надсилаються також до відповідних керівних центрів (управлінь) релігійних організацій, якими передавався мандат священнослужителю на право здійснення військової капеланської діяльності.

Військова служба (навчання) курсантів вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, закладів фахової передвищої військової освіти

Загальні вимоги до проходження військової служби
(навчання) курсантів

241. На військову службу (навчання) курсантів приймаються на добровільних засадах громадяни з числа цивільних осіб і військовослужбовців рядового, сержантського і старшинського складу, які відповідають вимогам Закону України “Про військовий обов'язок і військову службу” та виявили бажання здобути фахову передвищу, вищу та професійну військову освіту для подальшого проходження військової служби на посадах осіб сержантського і старшинського та офіцерського складу.

Установлення правових відносин між курсантами, яким не виповнилося 18 років, і державою здійснюється у порядку, встановленому частиною шостою статті 25 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”.

242. Право на укладення від імені Міністерства оборони України або іншого військового формування контракту про навчання з курсантами визначається у порядку, визначеному Міністерством оборони України.

Контракт про навчання укладається з громадянами, які зараховані до вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, закладів фахової передвищої військової освіти для підготовки до проходження військової служби на посадах осіб сержантського і старшинського складу, офіцерського складу на строк, встановлений частиною другою статті 23 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”.

Контракт про навчання набирає чинності з дня призначення особи на посаду курсанта вищого військового навчального закладу, військового навчального підрозділу закладу вищої освіти або закладу фахової передвищої військової освіти.

Зарахування на навчання курсантів

243. Зарахування на навчання курсантів з числа громадян, які не проходили військову службу, а також осіб рядового, сержантського та старшинського складу на навчання до вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, закладів фахової передвищої військової освіти, здійснюється начальниками вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, закладів фахової передвищої військової освіти на підставі рішень приймальних комісій.

Накази про зарахування військовослужбовців на навчання курсантами вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, закладів фахової передвищої військової освіти за очною формою здобуття освіти є підставою для звільнення їх з посад, які вони займали.

Накази про зарахування призовників та військовозобов’язаних на навчання курсантами вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, закладів фахової передвищої військової освіти є підставою для виключення їх із відповідного обліку.

Після зарахування до списків особового складу вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, закладів фахової передвищої військової освіти курсанти, які зараховані на навчання з числа цивільних осіб і не проходили військову службу до

зарахування на навчання, проходять первинну військово-професійну підготовку та складають Військову присягу.

244. Порядок організації та проведення зарахування військовослужбовців на навчання до вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, закладів фахової передвищої військової освіти визначається Міністерством оборони України.

Військові звання курсантів

245. Курсантам, які не мали військових звань до вступу у вищі військові навчальні заклади та військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти, заклади фахової передвищої військової освіти, під час призначення на посади курсантів присвоюється військове звання солдата (матроса). За іншими курсантами зберігаються військові звання, присвоєні їм до вступу на навчання.

Для курсантів вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, закладів фахової передвищої військової освіти строк вислуги у військовому званні рядового складу не встановлюється, мінімальний строк вислуги у військових званнях сержантського і старшинського складу встановлюється шість місяців, а максимальний, – до закінчення контракту про навчання.

246. Чергове військове звання курсантам з числа осіб сержантського і старшинського складу вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, закладів фахової передвищої військової освіти присвоюється під час закінчення навчання з додержанням вимог, визначених пунктом 110 цього Положення.

Призначення на посади та звільнення з посад курсантів

247. Призначення на посади змінного складу курсантів вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, закладів фахової передвищої військової освіти на посади, за якими передбачені військові звання від солдата (матроса) до головного сержанта (головного корабельного старшини) включно здійснюється посадовими особами, визначеними пунктом 172 цього Положення.

248. Курсанти, які до вступу у вищі військові навчальні заклади, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти мали військові звання сержантського і старшинського складу, можуть призначатися на посади змінного складу вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, за якими передбачено військові звання сержантського і старшинського складу.

249. Випускники вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти призначаються на відповідні вакантні посади безпосередньо після закінчення навчання у цих закладах освіти, за винятком випускників, які зараховуються у розпорядження керівника розвідувального органу Міністерства оборони України, командира військової частини А0987, направляються до інших військових формувань та відряджаються до державних органів, підприємств, установ, організацій, державних та комунальних закладів освіти із залишенням на військовій службі.

Відрахування та звільнення курсантів

250. Відрахування з вищого військового навчального закладу та військового навчального підрозділу закладу вищої освіти, закладу фахової передвищої військової освіти, поновлення на навчанні курсантів чи переведення їх з одного вищого військового навчального закладу та військового навчального підрозділу закладу вищої освіти, закладу фахової передвищої військової освіти до іншого проводиться в порядку, визначеному Міністерством оборони України за погодженням з Міністерством освіти і науки України.

251. Контракт про навчання припиняється (розривається), а курсант відраховується з вищого військового навчального закладу та військового навчального підрозділу закладу вищої освіти, закладу фахової передвищої військової освіти в порядку, визначеному Міністерством оборони України з урахуванням вимог пункту 95 цього Положення.

У разі припинення (розірвання) контракту про навчання у випадках, передбачених пунктом 95 цього Положення, військовослужбовці звільняються з військової служби, за винятком тих курсантів чоловічої статі, які не вислужили встановленого строку строкової військової служби або були прийняті на навчання під час проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, та військової служби за контрактом (крім випадків, передбачених підпунктами “б”, “г”, “г” чи “ж” пункту 1 частини п'ятої статті 26 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”).

252. Військовослужбовці, які були прийняті на навчання під час проходження військової служби за контрактом, направляються, як правило, до тих військових частин, з яких вони прибули на навчання. Рішення про продовження військової служби такими військовослужбовцями приймає посадова особа, яка має право призначення на відповідну посаду.

253. Звільнення з військової служби у зв'язку із систематичним невиконанням умов контракту про навчання курсантом здійснюється також в разі, відмови курсанта, з яким укладено контракт про навчання, від проходження військової служби на посадах осіб сержантського і старшинського складу або офіцерського складу після закінчення закладу вищої освіти.

Строкова військова служба

Загальні вимоги до проходження строкової військової служби

254. На строкову військову службу призиваються придатні до військової служби за станом здоров'я громадяни чоловічої статі, яким до дня відправлення у військові частини виповнилося 18 років, та старші особи, які не досягли віку, встановленого частиною першою статті 15 Закону України “Про військовий обов'язок і військову службу”, і не мають права на звільнення або відстрочку від призову на строкову військову службу.

255. Звільнення у запас військовослужбовців строкової військової служби здійснюється відразу по закінченню встановлених строків військової служби, передбачених частиною першою статті 23 Закону України “Про військовий обов'язок і військову службу”.

Військові звання військовослужбовців строкової військової служби

256. Первинне військове звання солдат (матрос) особам, які не мали військових звань та призиваються на строкову військову службу присвоюється керівниками територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки Автономної Республіки Крим, області, міста Києва або Севастополя після формування команд для відправлення до військових частин.

257. Для військовослужбовців рядового складу строкової служби, мінімальний та максимальний строк вислуги у військовому званні рядового складу не встановлюється.

258. Військове звання старшого солдата (старшого матроса) військовослужбовцям строкової військової служби присвоюється при призначенні їх на посади, за якими штатом (штатним розписом) передбачено звання старшого солдата (старшого матроса).

259. Військовослужбовцям строкової військової служби присвоюється військове звання старшого солдата (старшого матроса) – командирами окремих

військових частин, які користуються дисциплінарною владою командира окремого батальйону (корабля 2 рангу) та вище і мають право видавати накази по стройовій частині.

260. Військовослужбовці строкової військової служби, позбавлені у дисциплінарному порядку військового звання старшого солдата (старшого матроса), продовжують проходити військову службу у військовому званні солдата (матроса).

Призначення на посади та звільнення з посад військовослужбовців строкової військової служби

261. Військовослужбовці рядового складу строкової військової служби призначаються виключно на посади рядового складу.

262. Призначення військовослужбовців строкової військової служби на посади та звільнення з посад, які вони займають, здійснюється наказом командира (начальника) військової частини по стройовій частині.

263. Призначення на вищі посади військовослужбовців строкової військової служби здійснюється залежно від їх професійних, ділових і моральних якостей та за наявності вакантних посад.

На посади, за якими передбачене військове звання старшого солдата (старшого матроса), можуть призначатися підготовлені та дисципліновані солдати (матроси), які пройшли відповідну підготовку в навчальних частинах (центрах), з одночасним присвоєнням їм військового звання старшого солдата (старшого матроса).

264. Направлення військовослужбовців строкової служби для подальшого проходження військової служби до інших військових частин проводиться лише за наявності обґрунтованих підстав, а саме:

за службовою необхідністю;

за сімейними обставинами, – внаслідок зміни сімейних обставин під час проходження військової служби, на підставі рапорту військовослужбовця або клопотання, порушеного територіальним центром комплектування та соціальної підтримки на прохання членів сім'ї військовослужбовця, та акта обстеження сімейного стану військовослужбовця, затвердженого керівником обласного територіального центру комплектування та соціальної підтримки;

за станом здоров'я, – на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії.

Військовослужбовці, які проходять строкову військову службу на кораблях і суднах Військово-Морських Сил Збройних Сил України і визнані за

станом здоров'я непридатними до військової служби на них, підлягають призначенню до берегових частин бойового забезпечення Військово-Морських Сил Збройних Сил України.

265. Направлення військовослужбовців строкової військової служби для подальшого проходження військової служби до інших військових частин проводиться:

між військовими частинами у межах з'єднання, корпусу, – за розпорядженням начальника штабу з'єднання, корпусу;

між військовими частинами у межах оперативного, повітряного чи морського командування, – за розпорядженням керівника (начальника) служби персоналу штабу оперативного, повітряного чи морського командування;

у межах виду, окремого роду військ (сил) Збройних Сил України, – за розпорядженням керівника (начальника) служби персоналу виду, окремого роду військ (сил) Збройних Сил України;

між видами, окремими родами військ (сил) Збройних Сил України, – за розпорядженням керівника (начальника) служби персоналу Генерального штабу Збройних Сил України;

між військовими частинами, які підпорядковані керівникам (начальникам) структурних підрозділів Міністерства оборони України або Генерального штабу Збройних Сил України, – за наказом (розпорядженням) керівника (начальника) відповідного структурного підрозділу;

в інших випадках, – за розпорядженням начальника служби персоналу Генерального штабу Збройних Сил України.

266. Направлення військовослужбовців строкової військової служби зі Збройних Сил України до інших військових формувань здійснюється на підставі розпорядження начальника служби персоналу Генерального штабу Збройних Сил України, після погодження з органами військового управління цих формувань.

267. Військовослужбовці строкової військової служби, які є братами-близнюками, проходять військову службу, як правило, спільно в одному підрозділі.

Дозволяється здійснювати звільнення військовослужбовців строкової військової служби, які є братами-близнюками, та направлення їх для подальшого проходження військової служби до інших військових частин, для спільного проходження служби в одному підрозділі.

Підготовка, перепідготовка і підвищення кваліфікації
військовослужбовців строкової військової служби

268. Підготовка (перепідготовка, підвищення кваліфікації) військовослужбовців строкової військової служби здійснюється у навчальних частинах (центрах) шляхом навчання за відповідними програмами підготовки.

Військовослужбовці строкової військової служби, які виявили бажання проходити військову службу за контрактом, перед укладанням контракту про проходження військової служби у разі необхідності направляються на підготовку до навчальних частин (центрів).

Порядок направлення до навчальних частин (центрів) для підготовки (перепідготовки, підвищення кваліфікації), організації підготовки у навчальних частинах (центрах) та програми, за якими проводиться підготовка, визначаються Міністерством оборони України.

Відпустки військовослужбовців строкової військової служби

269. Додаткова відпустка як заохочення для військовослужбовців строкової військової служби надається один раз за весь період цієї служби тривалістю до 5 діб без урахування часу, необхідного для проїзду до місця проведення відпустки і назад. Така відпустка надається за високі показники в бойовій підготовці, зразкову військову дисципліну, пильність та відмінну службу, вмілу експлуатацію озброєння, бойової техніки і оголошується наказом командира військової частини по стройовій частині.

Додаткова відпустка надається військовослужбовцю, як правило, протягом місяця з дня оголошення заохочення.

270. Відпустка для лікування у зв'язку з хворобою або відпустка для лікування після поранення (контузії, травми або каліцтва) надається на підставі висновку госпітальної (гарнізонної) військово-лікарської комісії, а також військово-лікарської комісії при територіальному центрі комплектування та соціальної підтримки або лікарської комісії закладу охорони здоров'я комунальної або державної форми власності, якщо таким комісіям надано права госпітальної військово-лікарської комісії.

Тривалість такої відпустки визначається характером захворювання, поранення (контузії, травми або каліцтва). Відпустка надається без урахування часу, необхідного для проїзду в межах України до місця проведення відпустки та назад, але не більше двох діб в один кінець. Загальний час безперервного перебування військовослужбовця в закладах охорони здоров'я та у відпустці для лікування у зв'язку з хворобою або у відпустці для лікування після поранення (контузії, травми або каліцтва) не може перевищувати чотирьох місяців підряд (крім випадків, коли законодавством передбачено більш тривалі строки перебування на лікуванні).

У разі, якщо після закінчення часу безперервного перебування в закладах охорони здоров'я та у відпустці для лікування у зв'язку з хворобою або у відпустці для лікування після поранення (контузії, травми або каліцтва) військовослужбовець строкової військової служби продовжує хворіти, він направляється встановленим порядком для медичного огляду військово-лікарською комісією для вирішення питання про його придатність до військової служби за станом здоров'я.

У разі неможливості з поважних причин використати відпустку для лікування у зв'язку з хворобою або відпустку для лікування після поранення (контузії, травми або каліцтва) за межами військової частини військовослужбовець строкової військової служби може бути залишений у військовій частині зі звільненням його на час відпустки від усіх робіт, занять, несення служби у добовому наряді та варті. Військовослужбовці, які проходять строкову військову службу на кораблях і суднах Військово-Морських Сил Збройних Сил України, в цьому випадку за розпорядженням старшого морського начальника розміщуються в одній з берегових частин бойового забезпечення (без виключення зі списків особового складу корабля або судна), де зараховуються на всі види забезпечення. Така відпустка при військовій частині проводиться, як правило, в медичному пункті (лазареті) військової частини зі здійсненням необхідних лікувально-профілактичних та оздоровчих заходів.

Військовослужбовці строкової військової служби під час відпустки для лікування у зв'язку з хворобою або відпустки для лікування після поранення (контузії, травми або каліцтва) за розпорядженням командира військової частини або начальника органу управління Військової служби правопорядку у Збройних Силах України, керівника територіального центру комплектування та соціальної підтримки можуть направлятися на медичний огляд за місцем проведення відпустки. Продовження відпустки для лікування у зв'язку з хворобою або відпустки для лікування після поранення (контузії, травми або каліцтва) таким військовослужбовцям визначається відповідно до висновку (постанови) військово-лікарської комісії.

Особи, яким до закінчення строку, встановленого для проходження строкової військової служби, залишилося служити менше одного місяця, відпустку для лікування у зв'язку з хворобою або відпустку для лікування після поранення (контузії, травми або каліцтва) проводять при військовій частині.

Звільнення з військової служби військовослужбовців строкової військової служби

271. Звільнення військовослужбовців строкової військової служби здійснюється на підставах, визначених частиною другою статті 26 Закону

України “Про військовий обов’язок і військову службу”, командиром військової частини, який має право видавати накази по стройовій частині.

272. План звільнення військовослужбовців строкової військової служби, які вислужили встановлені строки строкової військової служби, затверджується командиром військової частини не пізніше, ніж за 10 днів до початку проведення звільнення військовослужбовців у запас.

Дату звільнення зі строкової військової служби військовослужбовцям доводять безпосередні командири не пізніше ніж через два дні після затвердження плану їх звільнення в запас.

273. Військовослужбовці строкової військової служби, які підлягають звільненню в запас, але перебувають у відпустці для лікування у зв’язку з хворобою або відпустці для лікування після поранення (контузії, травми або каліцтва), строк якої закінчується за п’ять днів до початку звільнення в запас, до місця військової служби не повертаються, а після погодження з командирами військових частин звільняються в запас за рішенням відповідних керівників територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки за місцем проведення відпустки. Про прийняте рішення повідомляються командири військових частин, які надсилають до відповідних територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки необхідні документи для взяття на військовий облік звільнених у запас військовослужбовців.

Військовослужбовці, які вислужили встановлені строки строкової військової служби і перебувають на лікуванні (обстеженні) у закладах охорони здоров’я в системі Міністерства оборони України, підлягають огляду військово-лікарською комісією після закінчення лікування (обстеження). Звільнення цих осіб зі строкової військової служби здійснюється наказом начальника військово-лікувального закладу після погодження з командирами військових частин, в яких проходили службу військовослужбовці.

274. Військовослужбовці строкової військової служби можуть бути звільнені зі строкової військової служби достроково відповідно до пунктів “б”, “в”, “г” частини другої статті 26 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”.

Порядок дострокового звільнення в запас за сімейними обставинами військовослужбовців строкової військової служби визначається Міністерством оборони України.

275. Особа, звільнена з військової служби, на день виключення зі списків особового складу військової частини повинна бути повністю забезпечена

грошовим та належними їй видами матеріального забезпечення відповідно до законодавства.

276. Військовослужбовці строкової військової служби за їх бажанням можуть бути звільнені в запас у власному цивільному одязі.

Військова служба за призовом осіб офіцерського складу

Загальні вимоги до проходження військової служби за призовом осіб офіцерського складу

277. На військову службу за призовом осіб офіцерського складу в разі потреби призиваються офіцери запасу за наказом Міністерства оборони України, в якому визначаються військово-облікові спеціальності, обсяги призову за ними і строки військової служби.

278. Початком проходження військової служби за призовом осіб офіцерського складу є день відправлення у військову частину з районного (міського) територіального центру комплектування та соціальної підтримки.

279. Про призов громадян, призваних на військову службу за призовом осіб офіцерського складу, територіальні центри комплектування та соціальної підтримки письмово інформують державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації, в яких зазначені громадяни працюють, навчаються або зареєстровані як безробітні.

280. У разі потреби офіцери, які вислужили встановлений строк військової служби за призовом, можуть бути відповідно до указу Президента України затримані на службі на строк до шести місяців.

Військові звання

281. Присвоєння військових звань, пониження у військових званнях та позбавлення військових звань офіцерів, які проходять військову службу за призовом осіб офіцерського складу, здійснюється у порядку, встановленому пунктами 110, 113-116, 121 цього Положення.

Призначення на посади та звільнення з посад

282. Офіцери, призвані на військову службу осіб офіцерського складу, призначаються на посади або направляються у розпорядження відповідних командирів (начальників), які мають право призначати їх на посади, та переміщуються по службі на підставах і в порядку, визначених цим Положенням.

Офіцери, призвані на військову службу осіб офіцерського складу, за наявності у Збройних Силах України вакантних посад із відповідною військово-обліковою спеціальністю за їх бажанням можуть бути прийняті на військову службу за контрактом осіб офіцерського складу в порядку, визначеному цим Положенням.

Підготовка, перепідготовка і підвищення кваліфікації

283. Офіцери, призвані на військову службу за призовом осіб офіцерського складу, направляються для їх підготовки на курси перепідготовки та підвищення кваліфікації (курси підвищення кваліфікації) до вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти.

Звільнення з військової служби

284. Звільнення з військової служби офіцерів, які проходять військову службу за призовом, здійснюється на підставах, передбачених частиною третьою статті 26 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”, в порядку, визначеному цим Положенням. Територіальні центри комплектування та соціальної підтримки не пізніше наступного (робочого) дня після взяття на військовий облік громадян, звільнених з військової служби, письмово інформують державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації, в яких до призову на військову службу ці громадяни працювали або навчались, про підставу звільнення з військової служби, строк військової служби, що зараховується до страхового стажу, стажу роботи, стажу роботи за спеціальністю, стажу державної служби, а також про день взяття їх на облік.

285. Військовослужбовці, в разі звільнення з військової служби за призовом осіб офіцерського складу, за їх бажанням можуть не направлятися на обстеження військово-лікарською комісією.

Особливості виконання військового обов’язку в запасі

Військові звання запасу

286. Військове звання молодшого лейтенанта запасу присвоюється:

1) військовозобов’язаним, які проходили військову службу і мають вищу освіту не нижче ступеня бакалавра за спеціальністю, спорідненою з відповідною військово-обліковою спеціальністю, за результатами атестування осіб до офіцерського складу, які перебувають у запасі, з урахуванням потреби в офіцерах такої спеціальності;

2) військовозобов'язаним, які не проходили військову службу, і жінкам, якщо вони мають вищу освіту ступеня магістра (спеціаліста) за спеціальністю, спорідненою з відповідною військово-обліковою спеціальністю, за результатами атестування осіб до офіцерського складу, які перебувають у запасі, з урахуванням потреби в офіцерах такої спеціальності, за переліком військово-облікових спеціальностей, який визначається Міністерством оборони України;

3) громадянам, які мають освітній ступінь вищої освіти не нижче бакалавра, пройшли повний курс військової підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу, склали встановлені іспити та атестовані до офіцерського складу.

287. Військове звання солдат (матрос) запасу присвоюється керівниками районних територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки одночасно з прийняттям осіб, які не проходили військової служби або були позбавлені військових звань під час проходження військової служби та служби у військовому резерві за вироком суду, на військовий облік.

288. Строк вислуги у військових званнях для військовозобов'язаних, які перебувають у запасі, не встановлюється. Чергові військові звання таким військовозобов'язаним у запасі не присвоюються, за винятком випадків зазначених у пунктах 136, 286-287 цього Положення.

Направлення військовозобов'язаних та резервістів до інших військових формувань

289. Відбір військовозобов'язаних та резервістів для направлення до інших військових формувань здійснюється цими військовими формуваннями.

Про результати такого відбору інші військові формування повідомляють територіальний центр комплектування та соціальної підтримки, де перебуває на військовому обліку військовозобов'язаний (резервіст).

Прийняття на військову службу таких військовозобов'язаних та резервістів здійснюється Міністерством внутрішніх справ України, Державною прикордонною службою України, Службою безпеки України, Службою зовнішньої розвідки України та Управлінням державної охорони України.

ІІІ. ОСОБЛИВОСТІ ПРОХОДЖЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ПІД ЧАС ДІЇ ОСОБЛИВОГО ПЕРІОДУ (КРІМ ПЕРІОДІВ ПРОВЕДЕННЯ МОБІЛІЗАЦІЇ ТА ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ, СТАНУ ВІЙНИ)

Особливості проходження військової служби деякими категоріями військовослужбовців

290. В особливий період продовження військової служби та дії контракту про проходження військової служби понад встановлені строки до термінів, визначених частиною дев'ятою статті 23 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”, оформлюється наказами по стройовій частині.

291. В особливий період контракт про проходження військової служби, крім випадків зазначених у пункті 80 цього Положення, набирає чинності:

1) з дня укладення контракту, визначеного в наказі по особовому складу: з військовослужбовцями, в яких в особливий період дія контракту продовжена понад установлений строк, у разі продовження військової служби за новим контрактом після оголошення демобілізації;

з військовослужбовцями, які в умовах особливого періоду вислужили не менше 18 місяців з дати продовження дії контракту;

з військовослужбовцями, які в умовах особливого періоду уклали контракт до оголошення демобілізації та вислужили не менше 24 місяців військової служби за контрактом;

з військовослужбовцями, в яких дія контракту продовжена понад установлений строк на час проведення мобілізації, в разі продовження військової служби за новим контрактом;

з військовослужбовцями, які в особливий період були прийняті на військову службу за контрактом, укладеним на умовах, передбачених абзацом другим частини третьої статті 23 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”, в разі продовження військової служби за новим контрактом після оголошення демобілізації;

2) з дня видання наказу про прийняття на військову службу за контрактом:

з військовослужбовцями військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період;

з військовослужбовцями військової служби за призовом осіб із числа резервістів в особливий період.

292. В особливий період, військовослужбовці, крім випадків зазначених в пункті 83 цього Положення, укладають новий контракт про проходження військової служби також в разі:

вислуги 18 місяців з дати продовження дії контракту на строк до закінчення особливого періоду або до оголошення демобілізації;

вислуги 24 місяці військової служби за контрактом, укладеного на строк до закінчення особливого періоду або до оголошення демобілізації.

293. В особливий період військовослужбовці, які вислужили 18 місяців з дати продовження дії контракту про проходження військової служби або які

вислужили 24 місяці військової служби за контрактом, укладеним на строк до закінчення особливого періоду або до оголошення демобілізації, за бажанням можуть продовжувати військову службу без укладення нового контракту.

294. В особливий період для потреб Збройних Сил України в комплектуванні окремих посад на військову службу за контрактом на строк, встановлений частиною другою статті 23 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”, за рішенням посадових осіб, до повноважень яких належить призначення на відповідні посади, можуть бути прийняті громадяни з числа військовослужбовців військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, та осіб, звільнених з військової служби, які не досягли граничного віку перебування на військовій службі і визнані військово-лікарськими комісіями непридатними до військової служби за станом здоров’я за наслідками захворювань, поранень (травм, контузій, каліцтв), одержаних під час виконання обов’язків військової служби, що призвело до встановлення їм інвалідності, часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності (крім розумових, сенсорних, психологічних вад, розладів психіки, поведінки та інших захворювань, визначених Міністерством оборони України).

295. В особливий період у разі припинення (розірвання) контракту про навчання у випадках, передбачених пунктом 95 цього Положення, військовослужбовці звільняються з військової служби, з підстав, передбачених підпунктами “б”, “г” чи “г” пункту 2 частини п’ятої статті 26 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”

Військовослужбовці, які не підлягають звільненню з підстав зазначених в абзаці першому цього пункту та відраховані з навчання, направляються, як правило, до тих військових частин, з яких вони прибули на навчання для подальшого проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період.

296. З настанням особливого періоду проекти наказів Міністра оборони України по особовому складу про присвоєння військових звань офіцерського складу та призначення на посади (зарахування у розпорядження) випускників вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, які опрацьовуються у цих закладах, надсилаються до служби персоналу Міністерства оборони України у строки, визначені Міністерством оборони України.

297. Переведення військовослужбовців строкової військової служби на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, здійснюється шляхом оголошення службового становища військовослужбовців

військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, наказами командирів військових частин по стройовій частині.

298. Особи сержантського і старшинського складу військової служби за контрактом, які мають бойовий досвід, не мають вищої освіти та в умовах особливого періоду призначаються на посади офіцерського складу у випадку, визначеному цим Положенням, продовжують проходити військову службу за контрактом осіб сержантського і старшинського складу.

299. В особливий період проходження військової служби військовослужбовцями відображається:

на військовослужбовців, які проходили військову службу за контрактом та військову службу за призовом осіб офіцерського складу – в їх особових справах;

на військовослужбовців, які призвані на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період осіб рядового, сержантського і старшинського складу – в їх обліково-послужних картках (крім тих, які раніше проходили військову службу за контрактом).

Особливості присвоєння військовослужбовцям військових звань

Строки вислуги та перебування у військовому званні

300. В особливий період для осіб рядового, сержантського і старшинського та офіцерського складу, мінімальні строки вислуги у військових званнях зменшуються на 1 рік, від строків, встановлених у пунктах 112-114 цього Положення, при цьому максимальні строки вислуги у військових званнях не встановлюються.

301. В особливий період військове звання лейтенант запасу присвоюється курсантам вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, які проходили підготовку, в порядку встановленому пунктом 118 цього Положення.

302. В особливий період для громадян, які прийняті на військову службу за контрактом осіб офіцерського складу з одночасним присвоєнням військових звань у порядку переатестації, строки вислуги у військовому званні обчислюються з дня підписання наказу про присвоєння їм спеціального звання (класного чину), яке вони мали до переатестації.

Особливості призначення військовослужбовців на посади

303. Під час особливого періоду призначення військовослужбовців на

посади, крім випадків зазначених у пункті 154 цього Положення, також може здійснюватись:

1) у зв'язку зі звільненням або призначенням на посади, передбачені штатами воєнного часу, у разі виникнення кризової ситуації, що загрожує національній безпеці, оголошення рішення про проведення мобілізації та (або) введення правового режиму воєнного стану;

2) у зв'язку зі звільненням осіб сержантського і старшинського складу, які займали посади офіцерського складу.

304. Для доукомплектування Збройних Сил України в умовах особливого періоду військовослужбовці можуть призначатися на посади, передбачені штатами воєнного часу, за новою спеціальністю з урахуванням набутого досвіду.

305. Особи рядового складу, які мають бойовий досвід та не отримали підготовку відповідного рівня у вищих військових навчальних закладах, закладах фахової передвищої військової освіти, навчальних частинах (центрах) та у військових частинах, з урахуванням потреби доукомплектування Збройних Сил України в особливий період можуть призначатися на посади сержантського і старшинського складу, за якими штатами воєнного часу передбачено військове звання до старшого сержанта (головного старшини) включно, з одночасним присвоєнням первинного військового звання сержантського і старшинського складу та з подальшим направленням на підготовку у строки, які визначаються Міністерством оборони України.

Призначення таких військовослужбовців на посади сержантського і старшинського складу та присвоєння їм первинного військового звання сержантського і старшинського складу здійснюється наказами посадових осіб з урахуванням пунктів 26 та 110 цього Положення.

306. За потреби в офіцерах певної спеціальності особи сержантського і старшинського складу, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, або за призовом осіб із числа резервістів в особливий період, мають освітній ступінь вищої освіти не нижче бакалавра та пройшли базовий (фаховий) курс професійної військової освіти і здобули тактичний рівень військової освіти, можуть призначатися на посади, що підлягають заміщенню особами молодшого офіцерського складу. Призначення на посади молодшого офіцерського складу здійснюється Міністром оборони України з одночасним прийняттям їх на військову службу за контрактом осіб офіцерського складу та присвоєнням їм військового звання лейтенант. Підготовка та призначення на відповідні посади офіцерського складу таких військовослужбовців проводиться за умови, якщо їм до досягнення граничного

віку перебування на військовій службі залишився строк, який є більшим за строк контракту про проходження військової служби на посадах осіб офіцерського складу.

307. Особи сержантського і старшинського складу, які мають бойовий досвід та не мають вищої освіти, з урахуванням потреби доукомплектування Збройних Сил України в умовах особливого періоду можуть призначатися на посади, що підлягають заміщенню особами молодшого офіцерського складу. Призначення таких військовослужбовців здійснюється наказами посадових осіб відповідно до номенклатури посад на період до призначення на ці посади офіцерів та за умови, що їм не будуть підпорядковані офіцери. Особи сержантського і старшинського складу, які займають посади офіцерського складу, можуть бути звільнені із займаних посад і призначені на посади сержантського і старшинського складу.

308. Під час особливого періоду зарахування слухачів оперативного, стратегічного та тактичного рівнів військової освіти заочної форми здобуття освіти на навчання до вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти здійснюється начальниками цих закладів освіти.

Офіцери-випускники вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, а також військовослужбовці з числа атестованих до присвоєння первинного офіцерського звання, протягом року можуть бути призначені на інші посади тільки у випадку потреби доукомплектування в особливий період посад, передбачених штатами воєнного часу.

309. Військовослужбовці строкової служби, а також військовослужбовці, які проходять військову службу за призовом осіб офіцерського складу, за призовом осіб із числа резервістів в особливий період, за призовом під час мобілізації, на особливий період можуть бути призначені на нове місце військової служби у зв'язку із службовою необхідністю без їх згоди.

Особливості зарахування військовослужбовців у розпорядження

310. В особливий період зарахування військовослужбовців в розпорядження посадових осіб, які мають право призначення на посади, для вирішення питання щодо подальшого їх службового використання, крім випадків зазначених у пункті 41 цього Положення, допускається також в разі:

1) якщо військовослужбовці перебувають на тривалому лікуванні у зв'язку з отриманим пораненням або хворобою, отриманою в особливий період, чи у полоні, як заручники або інтерновані особи, – до їх повернення;

2) якщо в особливий період випускники вищих військових навчальних закладів або військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти після завершення навчання не можуть бути безпосередньо призначені на посади.

Особливості тимчасового виконання обов'язків військовослужбовцями

311. В особливий період для тимчасового виконання обов'язків за вакантними і невакантними посадами, за якими штатами воєнного часу передбачені штатно-посадові категорії сержантського і старшинського складу до старшого сержанта (головного старшини) включно, можуть призначатися особи рядового складу.

Особливості направлення за кордон військовослужбовців, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період та військову службу за призовом із числа резервістів, в особливий період

312. В особливий період відбір і направлення за кордон військовослужбовців, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, та військову службу за призовом із числа резервістів, здійснюється у порядку, визначеному Міністерством оборони України.

Особливості надання військовослужбовцям відпусток

313. В особливий період з моменту оголошення мобілізації до часу введення воєнного стану або до моменту прийняття рішення про демобілізацію військовослужбовцям надаються відпустки відповідно до пунктів 17, 19 статті 10¹ Закону України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”.

314. В особливий період військовослужбовцям, крім військовослужбовців строкової військової служби, курсантів вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, а також закладів фахової передвищої військової освіти та слухачів (очної форми здобуття освіти), надаються:

- 1) щорічні основні відпустки;
- 2) соціальні відпустки:

відпустка у зв'язку з вагітністю та пологами, – військовослужбовцям-жінкам;

відпустка для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку – військовослужбовцям (якщо обоє батьків є військовослужбовцями, – одному з них за їх рішенням);

3) відпустка для лікування у зв'язку з хворобою або відпустка для лікування після поранення (контузії, травми або каліцтва) на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії;

4) відпустки за сімейними обставинами та з інших поважних причин.

315. В особливий період військовослужбовцям строкової військової служби надаються:

1) відпустка за весь період проходження військової служби;

2) відпустка для лікування у зв'язку з хворобою або після поранення (контузії, травми або каліцтва) на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії;

3) відпустки за сімейними обставинами та з інших поважних причин.

316. В особливий період курсантам вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, а також закладів фахової передвищої військової освіти та слухачам (очної форми здобуття освіти), надаються:

1) щорічні канікулярні відпустки;

2) соціальні відпустки:

відпустка у зв'язку з вагітністю та пологами, – військовослужбовцям-жінкам;

відпустка для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, – військовослужбовцям (якщо обоє батьків є військовослужбовцями – одному з них за їх рішенням);

3) відпустка для лікування у зв'язку з хворобою або після поранення (контузії, травми або каліцтва) на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії;

4) відпустки за сімейними обставинами та з інших поважних причин.

В особливий період, у разі виникнення кризової ситуації, що загрожує національній безпеці, оголошення рішення про проведення мобілізації, щорічна основна відпустка військовослужбовцям, які закінчили навчання у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, а також закладах фахової передвищої військової освіти, надається за новим місцем проходження військової служби.

Атестування військовослужбовців

317. В особливий період процес атестування військовослужбовців передбачає проведення щорічного та періодичного оцінювання.

Організація та порядок проведення атестування військовослужбовців в особливий період визначаються Міністерством оборони України.

Особливості звільнення військовослужбовців з військової служби

318. Під час дії особливого періоду військовослужбовці звільняються з військової служби з підстав, визначених статтею 26 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”:

військовослужбовці строкової служби – частини другої;

військовослужбовців, які проходять військову службу за призовом осіб офіцерського складу – частини третьої;

військовослужбовці, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період – пункту 1 частини четвертої;

військовослужбовці, які проходять військову службу за контрактом – пункту 2 частини п’ятої;

військовослужбовці, які проходять кадрову військову службу – пункту 2 частини шостої.

319. Військовослужбовці набувають право на звільнення з військової служби на підставах, передбачених підпунктами “й” або “к” пункту 2 частини п’ятої статті 26 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”, у разі вислуги:

не менше 24 місяців військової служби за контрактом, укладеним на строк до закінчення особливого періоду або до оголошення рішення про демобілізацію;

не менше 18 місяців військової служби за контрактом, дію якого продовжено понад встановлені строки – на період до закінчення особливого періоду або до оголошення демобілізації.

320. Військовослужбовці, які на час набуття права на звільнення зі служби виконують завдання в інтересах оборони України під час дії особливого періоду, беруть безпосередню участь у веденні воєнних (бойових) дій, у тому числі на території проведення антитерористичної операції (операції об’єднаних сил), а також у районах здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії держави, що формально чи фактично є учасником воєнних дій проти України, звільняються з військової служби протягом трьох місяців з дня завершення виконання таких завдань.

321. В особливий період військовослужбовці, які досягли граничного віку перебування на військовій службі (запасі), підлягають звільненню з військової служби у відставку.

322. В особливий період військовослужбовці, крім військовослужбовців зазначених у пунктах 229 та 285 цього Положення, за їх бажанням можуть не направлятися на обстеження військово-лікарською комісією в разі звільнення:

з військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період;
з військової служби за призовом осіб із числа резервістів в особливий період.

323. В особливий період військовослужбовці, які визнані військово-лікарськими комісіями непридатними до військової служби з виключенням з військового обліку, підлягають звільненню у відставку за станом здоров'я, а визнані непридатними до військової служби з переоглядом через 6 – 12 місяців – звільненню в запас за станом здоров'я із зазначенням у наказі про звільнення, що ці особи підлягають повторному медичному обстеженню після закінчення відповідного строку.

Військовослужбовці, які згідно з висновком військово-лікарської комісії визнані непридатними до військової служби, направляються відповідними військовими госпіталями Збройних Сил України та закладами охорони здоров'я комунальної або державної форми власності до районного (міського) територіального центру комплектування та соціальної підтримки для отримання документів, переданих з військової частини, щодо звільнення з військової служби.

Військовослужбовці також мають право особисто подавати документи для оформлення звільнення з військової служби.

Порядок направлення військовослужбовців до районного (міського) територіального центру комплектування та соціальної підтримки для отримання документів з військової частини щодо звільнення з військової служби та їх оформлення встановлюється Міністерством оборони України.

IV. ОСОБЛИВОСТІ ПРОХОДЖЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ПІД ЧАС ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ (СТАНУ ВІЙНИ)

Особливості проходження військової служби деякими категоріями
військовослужбовців

324. Під час дії правового режиму воєнного стану (стану війни) продовження військової служби та дії контракту про проходження військової служби понад встановлені строки до термінів, визначених частиною дев'ятою статті 23 Закону України “Про військовий обов'язок і військову службу”, оформлюється наказами по стройовій частині.

325. Під час дії правового режиму воєнного стану (стану війни) контракт про проходження військової служби набирає чинності:

1) з дня укладення контракту, визначеного в наказі по особовому складу: з військовослужбовцями, в яких під час дії правового режиму воєнного стану (стану війни), дія контракту продовжена понад установлений строк у разі продовження військової служби за новим контрактом після оголошення демобілізації;

з військовослужбовцями, в яких дія контракту продовжена понад установлений строк на час проведення мобілізації в разі продовження військової служби за новим контрактом;

з військовослужбовцями, які в особливий період були прийняті на військову службу за контрактом, укладеним на умовах, передбачених абзацом другим частини третьої статті 23 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”, в разі продовження військової служби за новим контрактом після оголошення демобілізації;

2) з дня видання наказу про прийняття на військову службу за контрактом з військовослужбовцями військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період.

326. Під час дії правового режиму воєнного стану (стану війни) для потреб Збройних Сил України в комплектуванні окремих посад на військову службу за контрактом на строк, встановлений частиною другою статті 23 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”, за рішенням посадових осіб, до повноважень яких належить призначення на відповідні посади, можуть бути прийняті громадяни з числа військовослужбовців військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, та осіб, звільнених з військової служби, які не досягли граничного віку перебування на військовій службі і визнані військово-лікарськими комісіями непридатними до військової служби за станом здоров’я за наслідками захворювань, поранень (травм, контузій, каліцтв), одержаних під час виконання обов’язків військової служби, що призвело до встановлення їм інвалідності, часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності (крім розумових, сенсорних, психологічних вад, розладів психіки, поведінки та інших захворювань, визначених Міністерством оборони України).

327. Під час дії правового режиму воєнного стану (стану війни) у разі припинення (розірвання) контракту про навчання у випадках, передбачених пунктом 95 цього Положення, військовослужбовці звільняються з військової служби, з підстав, передбачених підпунктами “б” чи “г” пункту 3 частини п’ятої статті 26 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”.

Військовослужбовці, які не підлягають звільненню з підстав зазначених в абзаці першому цього пункту та відраховані з навчання, направляються, як правило, до тих військових частин, з яких вони прибули на навчання для

подальшого проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період.

Під час дії правового режиму воєнного стану (стану війни) у разі встановлення у період випробування невідповідності військовослужбовців вимогам проходження військової служби за контрактом, такий контракт розривається достроково, а такі військовослужбовці направляються для проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період до Збройних Сил України або звільняються з військової служби відповідно до пункту 3 частини п'ятої статті 26 Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу".

328. Під час дії правового режиму воєнного стану (стану війни) проекти наказів Міністра оборони України по особовому складу про присвоєння військових звань офіцерського складу та призначення на посади (зарахування у розпорядження) випускників вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, які опрацьовуються у цих закладах, надсилаються до служби персоналу Міністерства оборони України у строки, визначені Міністерством оборони України.

329. Під час дії правового режиму воєнного стану (стану війни) переведення військовослужбовців строкової військової служби на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, здійснюється шляхом оголошення службового становища військовослужбовця військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, наказом командира військової частини по стройовій частині.

330. Особи сержантського і старшинського складу військової служби за контрактом, які мають бойовий досвід, не мають вищої освіти та під час правового режиму воєнного стану (стану війни) призначаються на посади офіцерського складу у випадку, визначеному цим Положенням, продовжують проходити військову службу за контрактом осіб сержантського і старшинського складу.

331. Під час дії правового режиму воєнного стану (стану війни) проходження військової служби відображається:

військовослужбовців, які проходять військову службу за контрактом та військову службу за призовом осіб офіцерського складу – в їх особових справах;

військовослужбовців, які призвані на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період осіб рядового, сержантського і

старшинського – в їх обліково-послужних картках (крім тих, які раніше проходили військову службу за контрактом).

332. У період дії правового режиму воєнного стану (стану війни) направлення осіб рядового складу, сержантського і старшинського складу зі Збройних Сил України до інших військових формувань з виключенням зі списків особового складу Збройних Сил України здійснюється за їх згодою та оформляється наказами начальника Генерального штабу Збройних Сил України, наказами керівника служби персоналу Міністерства оборони України.

Особливості присвоєння військових звань

Строки вислуги та перебування у військовому званні

333. З оголошенням правового режиму воєнного стану (стану війни) та до дня і часу його припинення для осіб рядового, сержантського, старшинського та офіцерського складу, які проходять військову службу, встановлюється такий мінімальний строк вислуги у військовому званні:

рядового складу – не встановлюється;

молодшого та старшого сержантського і старшинського складу, молодшого офіцерського складу – 1 рік;

вищого сержантського і старшинського складу, старшого офіцерського складу – 2 роки.

Для інших військовослужбовців строки вислуги у військовому званні визначаються пунктом 113 цього Положення.

334. З оголошенням правового режиму воєнного стану (стану війни) та до дня і часу його припинення обов'язковий строк вислуги в попередньому військовому званні для дострокового присвоєння чергового війського звання не встановлюється.

335. У період дії правового режиму воєнного стану (стану війни) заохочення у виді дострокового присвоєння чергового війського звання військовослужбовцям до капітана (капітан-лейтенанта) включно може бути застосовано вдруге у межах складу військовослужбовців, визначеного частиною першою статті 5 Закону України “Про військовий обов'язок і військову службу”, та не раніше ніж через шість місяців з дня присвоєння попереднього (дострокового) війського звання.

336. Військовослужбовцям сержантського і старшинського складу, призначеним на посади офіцерського складу під час дії правового режиму воєнного стану (стану війни), військове звання лейтенанта присвоюється командирами корпусів, командувачами військ оперативних командувань,

командувачами повітряних командувань, начальником Військової служби правопорядку у Збройних Силах України – начальником Головного управління Військової служби правопорядку у Збройних Силах України і посадовими особами, які відповідно до Дисциплінарного статуту Збройних Сил України прирівняні до них, а також командувачами окремих родів військ (сил) Збройних Сил України, видів Збройних Сил України, начальником Генерального штабу Збройних Сил України, Головою Адміністрації Державної спеціальної служби транспорту, керівником служби персоналу Міністерства оборони України.

337. У період дії правового режиму воєнного стану (стану війни) військове звання лейтенанта присвоюється:

1) військовослужбовцям, які закінчили у воєнний час вищій військовий навчальний заклад, військовий навчальний підрозділ закладу вищої освіти за скороченою програмою навчання;

2) особам сержантського і старшинського складу, які проходять військову службу за контрактом, за призовом під час мобілізації, на особливий період, мають вищу освіту, пройшли (у разі потреби) курс професійної військової освіти за напрямом, що відповідає профілю службової діяльності, у тому числі тим, які проходять службу у військовому резерві, з одночасним прийняттям на військову службу за контрактом осіб офіцерського складу та призначенням на посади з урахуванням потреби в офіцерах такої спеціальності;

3) особам сержантського і старшинського складу, які проходять військову службу за контрактом, військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, або військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період, не менше трьох місяців брали безпосередню участь у воєнних (бойових) діях та не менше трьох місяців успішно виконують службові обов'язки на посадах осіб офіцерського складу, перелік яких визначається відповідно Міністерством оборони України та іншими центральними органами виконавчої влади, які відповідно до закону здійснюють керівництво військовими формуваннями, з одночасним прийняттям їх на військову службу за контрактом осіб офіцерського складу.

338. У період дії правового режиму воєнного стану (стану війни) для громадян, які прийняті на військову службу за контрактом осіб офіцерського складу з одночасним присвоєнням військових звань у порядку переатестації, строки вислуги у військовому званні обчислюються з дня підписання наказу про присвоєння їм спеціального звання (класного чину), яке вони мали до переатестації.

Особливості призначення військовослужбовців на посади

339. Для доукомплектування Збройних Сил України під час дії правового режиму воєнного стану (стану війни) військовослужбовці можуть призначатися на посади, передбачені штатами воєнного часу, за новою спеціальністю з урахуванням набутого досвіду.

340. Під час дії правового режиму воєнного стану (стану війни) призначення військовослужбовців на посади, крім випадків зазначених у пункті 154 цього Положення, також може здійснюватись:

1) у зв'язку зі звільненням або призначенням на посади, передбачені штатами воєнного часу;

2) у зв'язку зі звільненням осіб сержантського і старшинського складу, які займали посади офіцерського складу.

341. Особи рядового складу, які мають бойовий досвід та не отримали підготовку відповідного рівня у вищих військових навчальних закладах, закладах фахової перед вищої військової освіти, навчальних частинах (центрах) та у військових частинах, з урахуванням потреби доукомплектування Збройних Сил України у період дії правового режиму воєнного стану (стану війни) можуть призначатися на посади сержантського і старшинського складу, за якими штатами воєнного часу передбачено військове звання до старшого сержанта (головного старшини) включно, з одночасним присвоєнням первинного військового звання сержантського і старшинського складу та з подальшим направленням на підготовку у строки, які визначаються Міністерством оборони України.

Призначення таких військовослужбовців на посади сержантського і старшинського складу та присвоєння їм первинного військового звання сержантського і старшинського складу здійснюється наказами посадових осіб з урахуванням пунктів 26, 110 та 172 цього Положення.

342. У період дії правового режиму воєнного стану (стану війни) за потреби в офіцерах певної спеціальності особи сержантського і старшинського складу, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, або за призовом осіб із числа резервістів в особливий період, мають освітній ступінь вищої освіти не нижче бакалавра та пройшли базовий (фаховий) курс професійної військової освіти і здобули тактичний рівень військової освіти, **можуть** призначатися на посади, що підлягають заміщенню особами молодшого офіцерського складу. Призначення на посади молодшого офіцерського складу здійснюється Міністром оборони України з одночасним прийняттям їх на військову службу за контрактом осіб офіцерського складу та присвоєнням їм військового звання лейтенант. Підготовка та призначення на відповідні посади офіцерського складу таких військовослужбовців проводиться

за умови, якщо їм до досягнення граничного віку перебування на військовій службі залишився строк, який є більшим за строк контракту про проходження військової служби на посадах осіб офіцерського складу.

343. У період дії правового режиму воєнного стану (стану війни) особи сержантського і старшинського складу, які мають бойовий досвід та не мають вищої освіти, з урахуванням потреби доукомплектування Збройних Сил України в умовах особливого періоду можуть призначатися на посади, що підлягають заміщенню особами молодшого офіцерського складу. Призначення таких військовослужбовців здійснюється посадовими особами відповідно до номенклатури посад на період до призначення на ці посади офіцерів та за умови, що їм не будуть підпорядковані офіцери. Особи сержантського і старшинського складу, які займають посади офіцерського складу, можуть бути звільнені із займаних посад і призначені на посади сержантського і старшинського складу.

344. У період дії правового режиму воєнного стану (стану війни) зарахування слухачів оперативного, стратегічного та тактичного рівнів військової освіти заочної форми здобуття освіти на навчання до вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти здійснюється начальниками цих закладів освіти.

Офіцери-випускники вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, а також військовослужбовці з числа атестованих до присвоєння первинного офіцерського звання, протягом року можуть бути призначені на інші посади тільки у випадку потреби доукомплектування в особливий період посад, передбачених штатами воєнного часу.

345. У період дії правового режиму воєнного стану (стану війни) військовослужбовці строкової служби, а також військовослужбовці, які проходять військову службу за призовом осіб офіцерського складу, за призовом осіб із числа резервістів в особливий період, за призовом під час мобілізації, на особливий період, можуть призначатися на нове місце військової служби у зв'язку із службовою необхідністю без їх згоди.

Особливості зарахування військовослужбовців у розпорядження

346. У період дії правового режиму воєнного стану (стану війни) зарахування військовослужбовців в розпорядження посадових осіб, які мають право призначення на посади, для вирішення питання щодо подальшого їх службового використання допускається також в разі:

1) якщо військовослужбовці перебувають на тривалому лікуванні у зв'язку з отриманим пораненням або хворобою, отриманою в особливий період, чи у полоні, як заручники або інтерновані особи, – до їх повернення;

2) якщо під час дії правового режиму воєнного стану (стану війни) випускники вищих військових навчальних закладів або військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти після завершення навчання не можуть бути безпосередньо призначені на посади.

Особливості направлення військовослужбовців до інших військових формувань

347. Направлення осіб рядового складу, сержантського і старшинського складу зі Збройних Сил України до інших військових формувань з виключенням зі списків особового складу Збройних Сил України здійснюється за їх згодою та оформляється наказами начальника Генерального штабу Збройних Сил України, наказами керівника служби персоналу Міністерства оборони України.

Особливості тимчасового виконання обов'язків військовослужбовцями

348. Під час дії правового режиму воєнного стану (стану війни) для тимчасового виконання обов'язків за вакантними і невакантними посадами, за якими штатами воєнного часу передбачені штатно-посадові категорії сержантського і старшинського складу до старшого сержанта (головного старшини) включно, можуть призначатися особи рядового складу.

Особливості направлення за кордон військовослужбовців, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, та військову службу за призовом із числа резервістів, в особливий період

349. Під час дії правового режиму воєнного стану (стану війни) військовослужбовці, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, та військову службу за призовом із числа резервістів, можуть бути направлені у складі військових підрозділів або індивідуально на навчання (для підготовки, перепідготовки або підвищення кваліфікації) за кордоном та в інших цілях, передбачених законодавством.

Особливості надання військовослужбовцям відпусток

350. Під час дії правового режиму воєнного стану (стану війни) військовослужбовцям надаються відпустки відповідно до пунктів 18, 19 статті 10¹ Закону України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”.

351. Військовослужбовцям, крім військовослужбовців строкової військової служби, курсантів вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, а також закладів фахової передвищої військової освіти та слухачів (очної форми здобуття освіти), надаються:

1) частина щорічної основної відпустки;

2) соціальні відпустки:

відпустка у зв'язку з вагітністю та пологами – військовослужбовцям-жінкам;

відпустка для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку – військовослужбовцям (якщо обоє батьків є військовослужбовцями, – одному з них за їх рішенням);

3) відпустка для лікування у зв'язку з хворобою або відпустка для лікування після поранення (контузії, травми або каліцтва) на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії;

4) відпустки за сімейними обставинами та з інших поважних причин.

352. У період дії правового режиму воєнного стану (стану війни) військовослужбовцям строкової військової служби надаються:

1) відпустка протягом календарного року;

2) відпустка для лікування у зв'язку з хворобою або після поранення (контузії, травми або каліцтва) на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії;

3) відпустки за сімейними обставинами та з інших поважних причин;

353. У період дії правового режиму воєнного стану (стану війни) курсантам вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, а також закладів фахової передвищої військової освіти, слухачам (очної форми здобуття освіти), надаються:

1) щорічні канікулярні відпустки;

2) соціальні відпустки:

відпустка у зв'язку з вагітністю та пологами – військовослужбовцям-жінкам;

відпустка для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку – військовослужбовцям (якщо обоє батьків є військовослужбовцями, – одному з них за їх рішенням);

3) відпустка для лікування у зв'язку з хворобою або після поранення (контузії, травми або каліцтва) на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії;

4) відпустки за сімейними обставинами та з інших поважних причин.

Під час дії правового режиму воєнного стану (стану війни), щорічна основна відпустка військовослужбовцям, які закінчили навчання у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, а також закладах фахової передвищої військової освіти, надається за новим місцем проходження військової служби.

Атестування військовослужбовців

354. Під час дії правового режиму воєнного стану (стану війни) атестування військовослужбовців передбачає проведення тільки періодичного оцінювання, у порядку, визначеному Міністерством оборони України.

Особливості звільнення військовослужбовців з військової служби

355. Під час дії правового режиму воєнного стану (стану війни) військовослужбовці звільняються з військової служби з підстав, визначених статтею 26 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”:

військовослужбовці строкової служби – частини другої (крім пункту “а”);

військовослужбовців, які проходять військову службу за призовом осіб офіцерського складу – частини третьої (крім пункту “а”);

військовослужбовці, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період – пункту 2 частини четвертої;

військовослужбовці, які проходять військову службу за контрактом – пункту 3 частини п’ятої;

військовослужбовці, які проходять кадрову військову службу – пункту 3 частини шостої.

356. Під час дії правового режиму воєнного стану (стану війни) військовослужбовці, які досягли граничного віку перебування на військовій службі (запасі), підлягають звільненню з військової служби у відставку.

357. Під час дії правового режиму воєнного стану (стану війни) військовослужбовці, крім військовослужбовців зазначених у пунктах 229 та 285 цього Положення, за їх бажанням можуть не направлятися на обстеження військово-лікарською комісією в разі звільнення:

з військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період;

з військової служби за призовом осіб із числа резервістів в особливий період.

358. У період дії правового режиму воєнного стану (стану війни) військовослужбовці, які визнані військово-лікарськими комісіями непридатними до військової служби з виключенням з військового обліку,

підлягають звільненню у відставку за станом здоров'я, а визнані непридатними до військової служби з переоглядом через 6 – 12 місяців – звільненню в запас за станом здоров'я із зазначенням у наказі про звільнення, що ці особи підлягають повторному медичному обстеженню після закінчення відповідного строку.

Військовослужбовці, які згідно з висновком військово-лікарської комісії визнані непридатними до військової служби, направляються відповідними військовими госпіталями Збройних Сил України та закладами охорони здоров'я комунальної або державної форми власності до районного (міського) територіального центру комплектування та соціальної підтримки для отримання документів, переданих з військової частини, щодо звільнення з військової служби.

Військовослужбовці також мають право особисто подавати документи для оформлення звільнення з військової служби.

Порядок направлення військовослужбовців до районного (міського) територіального центру комплектування та соціальної підтримки для отримання документів з військової частини щодо звільнення з військової служби та їх оформлення встановлюється Міністерством оборони України.

**Керівник Офісу
Президента України**

А.ЄРМАК

ДОДАТОК 1
до Положення про проходження
громадянами України військової
служби у Збройних Силах України,
затвердженого Указом Президента України
від 10 грудня 2008 року № 1153/2008

Зразок

(Малий Державний Герб України)

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ**КОНТРАКТ**

**про проходження громадянами України військової служби у
Збройних Силах України на посадах осіб**

складу

(категорія військовослужбовців)

Міністерство оборони України в особі _____

(посада, найменування військової частини, військове звання,

_____,
(прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності) командира (начальника)

з одного боку, та громадянин України (військовослужбовець)

(прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності), число, місяць,

_____,
рік народження, реєстраційний номер облікової картки платника податків, військове звання,_____,
найменування військової посади, яку займає*, та особистий_____,
номер, місце проживання (перебування), серія і номер паспорта,_____,
коли і ким виданий)

з іншого боку, перебуваючи під захистом держави і маючи усі права і свободи, закріплені Конституцією України, відповідно до Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу" та Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України уклали цей Контракт про таке:

1. Громадянин України _____

(прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності))

ознайомився із законами та іншими нормативно-правовими актами України, які регулюють порядок проходження військової служби, і добровільно бере на себе зобов'язання:

проходити військову службу в Збройних Силах України протягом строку дії Контракту

на всій території України або за її межами в порядку, визначеному законодавством, а в разі настання особливого періоду - і понад встановлений строк Контракту відповідно до вимог, визначених пунктом 2 частини дев'ятої статті 23 Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу";

свято і неухильно додержуватися Конституції України та законів України, Військової присяги, віддано служити Українському народові, сумлінно і чесно виконувати вимоги військових статутів, накази командирів (начальників);

дорожити бойовою славою Збройних Сил України, честю і гідністю військовослужбовця Збройних Сил України;

знати та сумлінно виконувати службові обов'язки за посадами, які займатиме протягом строку Контракту, а також особливі обов'язки, визначені статутами Збройних Сил України;

добре володіти довіреною технікою (озброєнням), уміло керувати підпорядкованим особовим складом, постійно підвищувати рівень військових професійних знань, удосконалювати свою виучку і майстерність, досягати позитивних результатів з бойової, мобілізаційної та фізичної підготовки;

суворо зберігати державну таємницю;

знати і неухильно додержуватися прийнятих Україною норм міжнародного гуманітарного права;

подавати про себе та членів своєї сім'ї інформацію, необхідну для проходження військової служби та соціального захисту.

2. Міністерство оборони України зобов'язується відповідно до законодавства забезпечити належні умови для проходження військової служби громадянином України

(прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності))

додержання його особистих прав і свобод та прав членів його сім'ї, включаючи надання пільг, гарантій і компенсацій, установлених законами та іншими нормативно-правовими актами України;

призначення його на військові посади з урахуванням досвіду, рівня професійної компетентності, особистих якостей і досягнень та відповідності характеристикам посад, а також присвоєння військових звань;

навчання у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів, в інших закладах вищої освіти України, відповідних підрозділах з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації військовослужбовців, закладах вищої освіти іноземних держав, без відриву від служби;

охорону здоров'я його та членів його сім'ї, які мають право на отримання медичної допомоги у закладах охорони здоров'я Міністерства оборони України;

встановлену тривалість службового часу, крім періоду військових навчань, походів кораблів, бойових стрільб, бойового чергування, несення служби у добовому наряді;

вільне пересування територією України у вихідні, святкові та неробочі дні, крім періоду військових навчань, походів кораблів, бойових стрільб, бойового чергування, несення служби у добовому наряді;

надання відпочинку за виконання службових обов'язків у вихідні, святкові і неробочі дні;

належне матеріальне забезпечення під час проходження військової служби;

харчування за встановленими нормами військовослужбовців рядового складу, сержантського та старшинського складу, осіб офіцерського складу під час військових навчань, походів кораблів, бойових стрільб, бойового чергування, несення служби у добовому наряді;

виплату підйомної допомоги на нього та кожного члена його сім'ї, який переїжджає разом із ним на нове місце проходження військової служби;

виплату грошового забезпечення з урахуванням надбавок за вислугу років, знання та використання іноземної мови, відповідну кваліфікацію, спортивні і почесні звання та інших надбавок, доплат, винагород, премій;

жиле приміщення йому та членам його сім'ї або виплату грошової компенсації за піднайом (найом) ним житлового приміщення;

пенсійне забезпечення, виплату одноразової грошової допомоги при звільненні з військової служби;

інші соціальні виплати йому та членам його сім'ї, визначені законами та іншими нормативно-правовими актами.

3. Цей Контракт є строковим та укладається відповідно до строків, установлених законодавством, за погодженням сторін на

_____.

(зазначити строк контракту словами)

Контракт може бути достроково припинено (розірвано) з ініціативи Міністерства оборони України або громадянина України в порядку та на підставах, визначених Законом України "Про військовий обов'язок і військову службу" та Положенням про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України.

4. Сторони зобов'язуються не пізніше ніж за три місяці до закінчення строку контракту повідомити одна одну про бажання або небажання укласти новий контракт чи відмову в його укладенні із зазначенням причин, передбачених нормативно-правовими актами.

5. Контракт укладено у двох примірниках, один з яких зберігається в особовій справі військовослужбовця, другий - у військовослужбовця.

6. При вирішенні питань, не передбачених цим Контрактом, сторони керуються вимогами законів та інших нормативно-правових актів.

7. У разі порушення умов, визначених Контрактом, сторони несуть відповідальність згідно із законом.

8. Інші умови Контракту **

(особистий підпис, прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності), громадянина України - військовослужбовця)

(посада, найменування військової частини, військове звання, особистий підпис, (прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності), командира (начальника)

М.П.

_____ 20__ року

_____ 20__ року

9. Умови Контракту можуть бути змінені або доповнені тільки за згодою сторін у письмовій формі

10. Підписи сторін:

(особистий підпис, прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності) громадянина України - військовослужбовця)

(посада, найменування військової частини, військове звання, особистий підпис, прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності) командира (начальника))

М.П.

_____ 20__ року

_____ 20__ року

11. Контракт набирає чинності з _____ 20__ року.

(посада, найменування військової частини, військове звання, особистий підпис, прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності) командира (начальника))

М.П.

_____ 20__ року

12. Підпис військовослужбовця про отримання другого примірника Контракту

_____ (особистий підпис, прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності) громадянина України – військовослужбовця)

13. Строк Контракту продовжено до _____ (строк, до якого продовжено дію Контракту)

_____ (посада, найменування військової частини, військове звання, особистий підпис, прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності) командира (начальника))

МП

_____ 20__ року

14. Дію Контракту призупинено з _____ 20__ року у зв'язку з

_____ (підстави призупинення дії Контракту, номер наказу)

_____ (посада, найменування військової частини, військове

звання, особистий підпис, прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності) командира (начальника)

МП

_____ 20__ року

15. Дію Контракту продовжено з _____ 20__ року у зв'язку з

_____ (підстави продовження дії Контракту, номер наказу)

(посада, найменування військової частини, військове звання, особистий підпис, прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності) командира (начальника))

МП

_____ 20__ року

16. Чинність Контракту припинено _____ 20__ року у зв'язку з

_____ (підстави припинення Контракту, дата виключення

_____ військовослужбовця зі списків особового складу, номер наказу)

(посада, найменування військової частини, військове звання, особистий підпис, прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності) командира (начальника))

М.П.

_____ 20__ року

Примітка.

* При укладенні першого контракту не заповнюється.

** Пункт 8 Контракту заповнюється в разі виникнення нових обставин або прийняття сторонами додаткових зобов'язань, які не суперечать законодавству.

ДОДАТОК 2
до Положення про проходження
громадянами України військової
служби у Збройних Силах України,
затвердженого Указом Президента України
від 10 грудня 2008 року № 1153/2008

Зразок

(Малий Державний Герб України)

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

КОНТРАКТ

**про проходження військової служби (навчання) у Збройних Силах
України курсантами закладу фахової передвищої військової освіти,
вищого військового навчального закладу, військового навчального
підрозділу закладу вищої освіти**

Міністерство оборони України в особі _____

(посада, найменування закладу (підрозділу)

_____,
військове звання, прізвище, прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності) керівника закладу (підрозділу)

яка надалі іменується "керівник закладу фахової передвищої військової освіти, вищого
військового навчального закладу, військового навчального підрозділу закладу вищої освіти",
з _____ одного _____ боку, _____ та _____ громадянин

(військове звання, прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності),

число, місяць, рік народження, місце проживання (перебування), серія і номер

паспорта (посвідчення особи), коли і ким виданий, реєстраційний номер облікової картки платника
податків)

який надалі іменується "курсант", з іншого боку, відповідно до Закону України "Про
військовий обов'язок і військову службу" та Положення про проходження громадянами
України військової служби у Збройних Силах України уклали цей Контракт про таке:

1. Курсант _____

(військове звання, прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності)

ознайомився із законами та іншими нормативно-правовими актами, які регулюють порядок
проходження військової служби (навчання), і добровільно бере на себе зобов'язання:

проходити військовою службу (навчання) у

(найменування закладу фахової передвищої військової освіти, вищого військового навчального закладу,

військового навчального підрозділу закладу вищої освіти)

протягом строку Контракту відповідно до вимог, визначених законодавством, що регулюють порядок проходження військової служби, та цим Контрактом;

мати позитивні результати навчання, наполегливо оволодівати знаннями, необхідними для майбутньої військової служби на посаді офіцера;

сумлінно виконувати вимоги статутів Збройних Сил України, накази командирів, свої службові обов'язки, добре володіти довіреною військовою технікою (озброєнням), уміло керувати особовим складом;

продовжувати подальше проходження військової служби на посадах осіб сержантського і старшинського складу або офіцерського складу протягом не менше п'яти років після закінчення навчання;

відшкодувати Міністерству оборони України витрати, пов'язані з утриманням у закладі фахової передвищої військової освіти, вищому військовому навчальному закладі, військовому навчальному підрозділу закладу вищої освіти, в якому проходить військовою службу (навчання), в разі дострокового розірвання Контракту через небажання продовжувати навчання або недисциплінованість чи відмови від подальшого проходження військової служби після закінчення закладу фахової передвищої військової освіти, вищого військового навчального закладу, військового навчального підрозділу закладу вищої освіти у випадках, визначених частиною десятою статті 25 Закону України "Про військовий обов'язок і військовою службу";

подавати про себе та членів своєї сім'ї інформацію, необхідну для проходження військової служби та соціального захисту.

2. Керівник закладу фахової передвищої військової освіти, вищого військового навчального закладу, військового навчального підрозділу закладу вищої освіти зобов'язується забезпечити курсантові :

(військове звання, прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності)

додержання його особистих прав і свобод та прав членів його сім'ї, включаючи надання пільг, гарантій та компенсацій, установлених законодавством, які визначають статус курсанта та порядок проходження військової служби (навчання);

необхідні для навчання умови, визначені наказами Міністра оборони України та Міністра освіти і науки України, статутом закладу фахової передвищої військової освіти, вищого військового навчального закладу, військового навчального підрозділу закладу вищої освіти та іншими актами, а також фінансове і матеріальне забезпечення відповідно до законодавства.

3. Інші умови Контракту: _____

 (особистий підпис, прізвище, власне ім'я та по
 батькові (за наявності) курсанта)

 (посада, найменування закладу (підрозділу), військово
 звання, особистий підпис, прізвище, власне ім'я та по
 батькові (за наявності) керівника закладу (підрозділу)

М.П.

_____ 20__ року

_____ 20__ року

4. Умови Контракту можуть бути змінені або доповнені тільки за згодою сторін у письмовій формі.

5. Контракт укладено на час навчання у закладі фахової передвищої військової освіти, вищому військовому навчальному закладі або військовому навчальному підрозділі закладу вищої освіти.

6. Контракт укладається у двох примірниках, один з яких зберігається в особовій справі курсанта, другий - у курсанта.

7. Підписи сторін:

 (особистий підпис, військово звання, прізвище, власне
 ім'я та по батькові (за наявності) курсанта)

 (посада, військово звання, особистий підпис,
 прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності)
 керівника закладу (підрозділу)

М.П.

_____ 20__ року

_____ 20__ року

8. Контракт набрав чинності з _____ року відповідно до

_____ (підстава)

 (посада, військово звання, особистий підпис,
 прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності)
 керівника закладу (підрозділу)

М.П.

_____ 20__ року

9. Підпис військовослужбовця про отримання другого примірника Контракту

 (особистий підпис, військово звання, прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності)
 курсанта)

10. Чинність Контракту припинено _____ 20__ року у зв'язку з

(підстави для припинення Контракту, дата виключення

курсанта зі списків особового складу закладу освіти,

номер наказу)

(посада, військове звання, особистий підпис,
прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності)
керівника закладу (підрозділу)

М.П.

_____ 20__ року

Примітка. Пункт 3 Контракту заповнюється в разі прийняття сторонами додаткових зобов'язань, які не суперечать законодавству.

ДОДАТОК 3
до Положення про проходження
військової служби громадянами
України у Збройних Силах України,
затвердженого Указом Президента України
від 10 грудня 2008 року № 1153/2008

Зразок

(Малий Державний Герб України)

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ**ДОДАТОК****до Контракту про проходження військової служби**

Міністерство оборони України в особі _____

(посада, військове звання,

_____ ,

прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності) посадової особи)

з одного боку, та військовослужбовець _____

(прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності),

_____ ,

число, місяць, рік народження, військове звання,

_____ ,

посада, яку займає, особистий номер, реєстраційний номер облікової картки платника податків)

з іншого боку, відповідно до Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу" та Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України підписали цей додаток до Контракту про проходження військової служби та засвідчили таке:

1. Військовослужбовець _____

(військове звання,

_____ ,

прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності)

ознайомився із законами та іншими нормативно-правовими актами України, які регулюють порядок проходження військової служби у складі підрозділу Збройних Сил України, що направляється до іншої держави для участі у міжнародній операції з підтримання миру і безпеки, і добровільно бере на себе обов'язки:

проходити військову службу у складі підрозділу Збройних Сил України, що направляється до _____

(найменування держави,

_____ ,

до якої направляється військовослужбовець)

для участі у міжнародній операції з підтримання миру і безпеки, протягом строку дії додатка до Контракту на умовах, установлених законами та іншими нормативно-правовими актами України, що регулюють порядок проходження військової служби у складі таких підрозділів, та додатком до Контракту;

сумлінно виконувати вимоги військових статутів, накази командирів, службові обов'язки, добре володіти довіреною технікою (озброєнням), уміло керувати особовим складом.

2. Міністерство оборони України зобов'язується забезпечувати військовослужбовцю _____ :

(прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності))

додержання його прав та прав членів його сім'ї, включаючи надання пільг, гарантій та компенсацій, установлених законами та іншими нормативно-правовими актами, які визначають статус військовослужбовців, направлених у складі військових підрозділів, що направляються до інших держав, та порядок проходження військової служби, а також призначення його на військову посаду відповідно до професійної освіти, військового звання та військово-облікової спеціальності;

грошове забезпечення на час проходження військової служби у складі національного контингенту в національній валюті України та виплату винагороди в іноземній валюті;

у національній валюті (гривнях) відповідно до актів Кабінету Міністрів України;

в іноземній валюті _____ за посадою, на яку він буде призначений наказом.

3. Інші умови додатка до Контракту про проходження військової служби:

(особистий підпис, прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності), домашня адреса військовослужбовця)

(посада, військове звання, особистий підпис, прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності) посадової особи)

М.П.

_____ 20__ року

_____ 20__ року

4. Порядок припинення дії додатка до Контракту здійснюється відповідно до Положення про проходження військової служби громадянами України у Збройних Силах України.

5. Умови додатка до Контракту про проходження військової служби можуть бути змінені або доповнені тільки за згодою сторін у письмовій формі.

6. Військовослужбовець направляється для участі у міжнародній операції з підтримання миру і безпеки у складі національного контингенту на _____

(словами)

місяців.

_____ 20__ року

Примітка. Пункт 3 додатка до Контракту заповнюється в разі виникнення нових обставин або прийняття сторонами додаткових зобов'язань, які не суперечать законодавству.